

رمز و راز ماندگاری انقلاب اسلامی

واکوی صبح صادق از نقش رهبری اول و دوم در پیشبرد انقلاب اسلامی

هفته‌نامه | سیاسی، فرهنگی و اجتماعی | سال بیست و دوم | شماره ۱۰۹۵ | دوشنبه ۱۵ خرداد ۱۴۰۲ | ۱۶ ذی‌القعدة ۱۴۴۴ | ۵ ژوئن ۲۰۲۳ | ۱۶ صفحه

سرمقاله
۲
خسارت از کجا شروع شد؟

نگاه
۲
تقابل روایت‌ها

نگاه
۲
خروج از انسداد

ترافیک دیپلماتیک

رهبر فرهنگ دوست

امام معلم درس شهادت

امام خامنه‌ای در سخنان مهم سالگرد رحلت بنیان‌گذار کبیر جمهوری اسلامی ایران

راه مقابله با توطئه دشمن را تبیین کردند

ایمان بکامیاب

سرمقاله

خسارت از کجا شروع شد؟

عقوب ربیعی

کارشناس سیاسی

«زندگی» و «سیاست» محل تنازع آرمان‌ها و واقعیت‌هاست. یک بازیگر معقول باید بتواند بیسن آرمان‌هایش و واقعیات تناسب برقرار کند. در انقلاب نیز ما با همین دوگانه مواجه هستیم. اگر امام راحل می‌خواستند تسلیم واقعیت‌ها شوند، چگونه می‌توانستند بدون حتی یک فشنگ در مقابل رژیم تا بن دندان مسلح بایستند؟ همین امامی که با تکیه بر خدا و مردم و فارغ از محدودیت‌ها قیام می‌کنند و آرمانی‌ترین خواسته‌شان آزادی فلسطین است، وقتی متوجه می‌شوند عده‌ای از رزمندگان ایرانی عازم نبرد با رژیم صهیونیستی شده‌اند، دستور بازگشت می‌دهند؛ چرا که فراتر از آرمان قدس با واقعیتی به نام جنگ با صدام مواجه هستند.

بنابراین، این جمله وزیر سابق امور خارجه که گفتند: «آگاهانه یا ناخودآگاه ما مردم انتخاب کرده‌ایم آنان را که به دنبال آرزوهای‌مان بوده‌اند بستنیم، هر چند برای خود و کشور خسارات فراوان به بار آورده باشند؛ و آنان را که در حد امکانات کوشیده‌اند تا از گستره خسارات ناشی از حرکات آرزومندانه بکاهند، «سازشکار» و حتی «خانن» بنامیم» از یک سو تأمل‌برانگیز و از سوی دیگر محل اشکال است.

از این نظر تأمل‌برانگیز است که به تناسب بین واقعیت‌ها و فعل سیاسی تأکید می‌کند. این نکته صحیحی است که عرصه سیاست عرصه محدودیت‌هاست. یک بازیگر همیشه نمی‌تواند آنچه را که در دل دارد، به صورت مطلق پیگیری کند. همین محدودیت‌هاست که امروز آمریکایی‌ها را به پذیرش واقعیت‌های منطقه مجبور می‌کند، بن سلمان را به مصاحفه با بشار اسد او می‌دارد، سعودی‌ها را به توافق با یمنی‌ها ترغیب می‌کند و...؛ اما نکته محل اشکال این است که محدودیت‌ها نباید به غل و زنجیری در پای سیاستمدار و دیپلمات تبدیل شود. بازیگری که این محدودیت‌ها را فهم کند و راه برون‌رفت بیابد و طرحی نو دراندازد، قطعاً ستایش خواهد شد.

بازیگری می‌تواند هوشمندانه بجنگد و منفعت ملی را طلب کند که در میان مذاکره‌نگوید «آمریکا با یک بمب می‌تواند تمام سیستم دفاعی ما را از کار بیندازد»، میدان را تقویت‌کننده دیپلماسی بداند، نه در تقابل آن. بازیگری هوشمند و قابل ستایش است که در وسط نزاع انتخاباتی داخلی، سفره دل را پیش طرف مقابل باز نکند و بگوید: «در صورت شکست مذاکرات، دوستان او انتخابات مجلس آینده را به جریان غربستیز واگذار خواهند کرد». و.... آنچه خسارت ایجاد کرده است، نه پیگیری آرمان‌ها و نه پذیرش واقعیت‌هاست؛ بلکه خطاهای نسنجیده‌ای است که گاه «خسارت محض» می‌سازد. ماه پیش، رهبر معظم انقلاب اصول سیاست خارجی نظام مبتنی بر سه اصل «عزت»، «حکمت» و «مصلحت» را باز تعریف کردند و فرمودند: «هر حرکتی در سیاست خارجی باید عقلانی و فکرسده باشد و تصمیمات و اقدامات دفعی و بدون حساب در مقطعی به کشور ضربه زده است.» شاید اگر این سه اصل فهم و رعایت می‌شد، از خوش‌بینی مغرط به امضای «کری» و امید داشتن به متعهد ماندن ترامپ به برجام در شورای راهبردی روابط خارجه به آنچه امروز است، نمی‌رسیدیم.

رهبر معظم انقلاب اسلامی در اجتماع پرشکوه، عظیم و پرشور مردم قدرشناس و وفادار در سی‌وچهارمین سالگرد رحلت امام خمینی (ره)، امام راحل را از سرآمدان تاریخ ایران خواندند و با تبیین ۳ تحول بزرگی که امام در سطح کشور، امت اسلامی و سطح جهان بوجود آورد، گفتند: «ایمان» و «امید» امام، عامل نرم‌افزاری و بوجودآورنده این تحولات عظیم تاریخی بود و هرکسی و هر مجموعه و جریانی که به «ایران، منافع ملی، بهبود اوضاع اقتصادی، پیشرفت کشور و عزت ملی» علاقه‌مند است، باید همه سعی خود را در تقویت «ایمان» و «امید» مردم و جامعه به کار گیرد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، امام بزرگوار را پرچم برافراشته رسالت‌های الهی در عصر جاهلیت‌های مسلح قرن‌های اخیر خواندند و با اشاره به نیاز همه مسئولان و مردم به خصوص جوانان به شناخت ابعاد این شخصیت عظیم، افزودند: «امام نه فقط سرآمد روزگار ما بلکه از سرآمدان تاریخ ایران است که هیچکس و هیچ جریانی قادر به حذف او از حافظه تاریخ و یا تحریف «موثر، طولانی و ماندگار» او نخواهد بود؛ چرا که خورشید را نمی‌توان پشت ابر پنهان کرد.»

ایشان با اشاره به ابعاد شگفت‌انگیز شخصیت امام در «دانش‌های دینی، ایمان و تقوا، استحکام شخصیت و قوت و اراده، قیام لله و سیاست‌ورزی انقلابی، و ایجاد تحول در نظام بشری»، افزودند: «جمع این ابعاد در هیچ‌یک از سرآمدان تاریخ ایران دیده نمی‌شود؛ به همین علت امام یگانه‌ما، همیشه زنده خواهد بود و چهره در عرش خود را با صدای رسا به همه معرفی خواهد کرد.»

رهبر انقلاب در تبیین تحولات بی‌سابقه‌ای که امام در ایران، امت اسلامی و جهان ایجاد کرد، فرمودند: «امام با بوجودآوردن انقلاب اسلامی و پیروزی آن بدست مردم، ساخت سیاسی سلطنتی را به مردم سالاری، حکومتی دست‌نشانده و ذلیل را به نظامی مستقل و متکی بر عزت ملی، رژیم‌ی ضد دین را به نظامی اسلامی، استبداد را به آزادی و بی‌هویتی را به هویت ملی تبدیل کرد و یک ملت چشم‌دوخته به‌دست اجانب را به نیروی معجزه‌آفرین «ما می‌توانیم» مجهز ساخت که بر طرف‌کننده همه مشکلات حال و آینده خواهد بود.»

خروج از انفعال در مقابل مادی‌گری و جلب توجه ملت‌ها به معنویت، محور اصلی تحول امام در سطح جهان بود که رهبر انقلاب با اشاره به آن، افزودند: «آن شخصیت عظیم، رنگ معنوی را در دنیا احیا کرد که هجوم شدید مراکز سیاسی و رسانه‌ای سلطه‌گران به مسائل و موضوعات معنوی و تلاش مبتدل آن‌ها برای ترویج مادی‌گری، واکنشی در مقابل این تحول است.»

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، صفحات کاغذ و نوارهای ضبط صوت را تنها عوامل سخت‌افزاری امام برای رساندن پیام‌ها و سخنان‌شان به مردم برشمردند و تأکید کردند: «آنچه امام را به آن

فعالیت‌های معجزه‌آسا قادر ساخت، دو عامل مهم نرم‌افزاری یعنی «ایمان» و «امید» بود.»

رهبر انقلاب درباره بُعد دیگری از ایمان امام یعنی «ایمان به مردم»، فرمودند: «امام با درک عمیق آیات الهی، به انگیزه‌ها و عمل مردم از جمله به رای آن‌ها، اعتماد و اعتقاد عمیق قلبی داشت و در مقابل برخی اظهار نگرانی‌ها می‌گفت من مردم را بهتر و بیشتر از شما می‌شناسم.»

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در بیان نمونه‌ای از عمق تفکر مبنایی امام خمینی به جمهوری، فرمودند: «امام(رض) همانگونه که در اواخر عمر تصریح کردند به اولین رئیس جمهور رای نداده بود، اما چون برای مردم اعتبار قائل بود، حکم همان رئیس جمهور را تنفیذ کرد.»

رهبر انقلاب در تبیین «امید» به عنوان دومین عامل نرم‌افزاری در چندین دهه فعالیت تحول‌آفرین امام فرمودند: «امید عنصر دائم و موتور حرکت امام عظیم‌الشان بود؛ به‌گونه‌ای که در دهه ۲۰ از قیام لله سخن می‌گفت، در دهه چهل عملا وارد میدان قیام شد و در دهه ۶۰، در دل طوفان‌های مهیب نظامی-امنیتی و سیاسی، خم به ابرو نیاورد.»

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، امید دائم امام و پرهیز همیشگی ایشان از یأس را ناشی و متکی بر ایمان آن شخصیت جاودانه برشمردند و فرمودند: «امام همانگونه که خود می‌فرمود، هیچگاه دچار ناامیدی نشد و معتقد بود وقتی ملت چیزی بخواهد، حتما محقق می‌شود. ایشان با اشاره به تأثیر متقابل و فزاینده ایمان روشن و امید حقیقی بر یکدیگر، افزودند: امید با حرکت همراه است و با تبدلی نمی‌سازد و کسانی‌که برای رسیدن به سرمنزل مقصود، به بی‌تحرکی و نشستن روی می‌آوردند در احادیث مذمت شده‌اند.»

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای خطاب به مردم، جوانان، نخبان، هسته‌های انقلابی و مجموعه‌های سیاسی فرمودند: «هر کسی که دوستدار ایران و منافع ملی و بهبود اوضاع اقتصادی، و به دنبال اصلاح مشکلات رنج‌آور اقتصادی و معیشتی، و در پی جایگاه با عزت ایران در نظم جهانی پیش رو است، باید برای ترویج و زنده ماندن ایمان و امید در کشور تلاش کند.»

ایشان با اشاره به این واقعیت‌که بر خلاف خیال اشتباه برخی افراد، «دشمنی‌های استکبار و صهیونیسم جهانیس با ملت ایران، بر اثر عقب‌نشینی‌های موضعی کم‌رنگ یا محو نمی‌شود» خاطر‌نشان کردند: «در موارد متعددی عقب‌نشینی‌های ما موجب شد آنها جلو آمدند و بیشتر متعزّض شدند؛ چرا که هدف اصلی آنها بازگرداندن ایران به دوران قبل از انقلاب یعنی دوران وابستگی و بی‌هویتی است.»

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در این زمینه افزودند: «در برخی دولت‌های این چند دهه، افرادی معتقد به عقب‌نشینی و امتیاز دادن بودند اما در یکی از این دولت‌ها، همان کشوری که در مقابل آن عقب‌نشینی

کرده بودیم، برای رئیس‌جمهور ما کيفرخواست صادر کرد و او را به دادگاه غیابی کشاند و یا در دولت دیگری که گویا متأسفانه به آمریکایی‌ها کمک هم شده بود، آنها ایران را محور شرارت نامیدند.» ایشان هدف اصلی تلاش دشمنان را «تضعیف ایمان مردم و خاموش کردن شعله امید در دل‌ها» برشمردند و فرمودند: «حفظ استقلال و عزت و منافع ملی، و ابسته به حفظ ایمان و امید است و در این چند دهه، دستگاه‌های عنود و لجوج استکبار و دستگاه‌های امنیتی و سیاسی و مالی آنها هر کاری توانستند برای تضعیف ایمان و امید انجام دادند که در موارد معدودی هم پیشرفت کردند اما در اغلب موارد به توفیق الهی مغلوب و منکوب ملت ایران شدند.»

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، آخرین حلقه از سلسله تلاش‌های دشمنان البته تا امروز را، اغتشاشات پاییز گذشته خواندند و در تبیین اجزای شکل‌دهنده آن فرمودند: «طراحی جامع این اغتشاشات در اتاق‌های فکر کشورهای غربی انجام، و اجرای آن با پشتیبانی مالی، تسلیحاتی و رسانه‌ای گسترده دستگاه‌های امنیتی غرب و پادویی عناصر خانن و مزدوران پشت‌کرده به وطن و عوامل سیاست‌های خصمانه علیه ایران همراه شد. البته ترکیبی از معدودی مغرض و تعداد بیشتری افراد غافل و احساساتی و کم‌عمق، و جمعی هم از ارادل و اوباش، پیاده نظام این حرکت در داخل کشور بودند.»

رهبر انقلاب با برشمردن برخی اقدامات عمیقاً خصمانه غربی‌ها در این اغتشاشات همچون آموزش صریح ساخت بمب دستی در رسانه‌های خارجی، ترویج شعارهای تجزیه‌طلبانه و حرکات مسلحانه، عکس یادگاری گرفتن سیاستمداران ارشد برخی دولت‌های غربی با مزدوران بظاهر ایرانی و شکنجه و به‌شهادت رساندن دانشجو و طلبه و عناصر انتظامی و بسیجی به‌دست پیاده‌نظام دشمن فرمودند: «آنها فکر می‌کردند کار جمهوری اسلامی تمام شده و می‌توانند ملت ایران را به خدمت اهداف خود بگیرند اما احمق‌ها باز هم اشتباه کردند و باز هم ملت ایران را نشناختند.»

ایشان هوشیاری مردم در بی‌اعتنایی به فراخوان‌های بدخواهان ایران و نقش‌آفرینی متعهدانه جوانان در خیابانها و دانشگاهها از جمله وظیفه‌شناسی بسیج دانشجویی و بسیج اقشار را باعث ناکامی دشمن خواندند و در عین حال تأکید کردند: «نقشه دشمن باطل شد اما این هشدار به همه داده شد که نباید از کید دشمن غفلت کرد.»

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در تبیین شکردهای جبهه مقابل برای ناامیدسازی جوانان، فرمودند: «سعی آنها این است که با به رخ کشیدن مشکلات معیشتی و تورم و گرانی، جوان ایرانی را ناامید کنند در حالی که اولاً همه این مشکلات قابل رفع است و به توفیق الهی بر طرف خواهد شد. ثانیاً مشاهده مشکلات باید موجب افزایش انگیزه برای یافتن

امام خامنه‌ای در سخنان مهم سالگرد رحلت بنیان‌گذار کبیر جمهوری اسلامی ایران راه مقابله با توطئه دشمن را تبیین کردند

ایمان به امید

راههای رفع آنها و کمک به افرادی شود که در میدان برای حل آنها تلاش می‌کنند. ثالثاً در کنار مشکلات، پدیده‌های امیدآفرین بسیار و پُرشماری در کشور وجود دارد که بدخواهان نمی‌خواهند این پدیده‌ها دیده شوند.»

ایشان، پیشرفت‌های کشور در عرصه‌های علم و فناوری، زیرساخت‌های رو به رشد صنعتی و کشاورزی و حمل و نقل، تربیت نیروی انسانی، فعالیت‌های عمرانی در مناطق محروم و دوردست کشور، پیشرفت در سیاست بین‌المللی، عزت ملی و در اقتدار نظامی و دفاعی کشور را از جمله حقایق امیدبخش و نویددهنده آینده روشن خواندند و فرمودند: «دشمن می‌خواهد این حقایق از یاد برود و جوان ایرانی از آنها مطلع نشود.»

اقدام برخی‌ها در اشعارات مکرر به وجود افراد بدون پابندی به دین و انقلاب در لایه‌های اجتماعی، شگرد دیگری برای کشتن امید در دلها بود که رهبر انقلاب با اشاره به آن گفتند: «این مسئله مخصوص امروز نیست و حتی در دهه ۶۰ هم که جبهه‌ها مملو از جوانان مؤمن بود، افرادی در تهران و شهرهای بزرگ نه تنها بی‌خیال و بی‌مسئولیت بودند بلکه کشور را هم مسخره می‌کردند که شرح حال رزمندگان و روایت احساس دلتنگی آنها در زمان بازگشت به شهرهای بزرگ، به علت همین مسئله بود.»

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای فرمودند: «امروز هم افرادی هستند که به اسلام و انقلاب و حتی به تعهد ایرانی پایبند نیستند، اما اینها ملت ایران نیستند؛ همچنانکه در مدینه النبی هم عده‌ای بودند که قرآن از آنها به مناققین و یا مُر جفون یعنی شایعه‌پراکنان و ترس و تردید پراکنان یاد می‌کند.»

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، گسترش هزاران هسته مقاومت در مساجد و هیئت‌های سراسر کشور و برخاستن جوانان مدافع حرم و امنیت از آنها، وجود دانشجویان و طلبه‌های با بصیرت و استوار، فعالان سخت‌کوش جهاد تبیین و گروه‌های کمک مؤمنانه را نقاط امیدآفرین دیگری در حرکت پر افتخار ملت و جوانان با وجود انبوه لغزشگاهها دانستند و افزودند: «فعالان حوزوی و دانشگاهی و صاحبان جایگاه‌های اجتماعی و مورد توجه مردم، با رفع شبیها و خنثی کردن شیوه‌های بدخواهان برای بدبین کردن جوانان به مسئولان و به حرکت سیاسی و اقتصادی کشور و همچنین بدبین کردن افراد به یکدیگر، در تقویت ایمان و امید مردم تلاش کنند.»

«بدبین کردن مردم به انتخابات» یکی دیگر از شیوه‌های یأس‌آفرینی دشمن بود که رهبر انقلاب با اشاره به آن فرمودند: «در باره انتخابات در آینده صحبت خواهیم کرد اما انتخابات امسال انتخابات بسیار مهمی است که از هم اکنون دشمن تویخانه خود را برای تخریب آن فعال کرده، آن هم در حالیکه ۹ ماه با انتخابات فاصله داریم.»

تقابل روایت‌ها

- مبارزه با هر نوع سلطه نراوی داخلی و خارجی بر ملت؛

- مبارزه با هر نوع سیاست‌گریزی؛

- مبارزه با هر نوع ستمگری و ستم‌پذیری؛

- مبارزه با هر نوع بی‌عدالتی و اجحاف؛

- مبارزه با هر نوع وابستگی و خودباختگی؛

- مبارزه با هر نوع جهل و محدودیت‌آگاهی؛

- مبارزه با هر نوع دست‌اندازی به اموال عمومی؛

- مبارزه با هر نوع تجاوز به حقوق و حریم خصوصی؛

- مبارزه با هر نوع سوءاستفاده از مناصب و فرصت‌های عمومی در حکومت؛

- مبارزه با دانهی شدن تسلط یک گروه یا طبقه خاص در حکومت؛

- مبارزه با هر سیاستی که مانع حکمرانی مردم در عرصه‌های عمومی اقتصادی، فرهنگی، سیاسی و علمی-آموزشی می‌شود.

خمینی (ره) هم چندین‌بار فرمودند که «ما در اول راه هستیم.»

اما جامعه و نظام آمرانی در عصر جمهوری اسلامی چه می‌تواند باشد؟ این سؤال بسیار پیچیده‌ای است و طبعاً جواب آن هم بسیط و ساده نیست.

حضرت آقا چندین بار در دیدار با دانشجویان انقلابی فرموده‌اند: «نه ساختار شکنی کنید و در ساختار متوقف بمانید. مسئولین کشور را حمایت کنید و دائم از آنان مطالبه نمایید و اودار به پاسخگویی کنید.»

خب جامعه آرمانی انقلابیون با وجود جمهوری اسلامی، جامعه‌ای با خصوصیات زیر است:

- مبارزه با فقر، فساد و تبعیض؛

- مبارزه با ارتجاع و کجروی؛

- مبارزه با اشرافی‌گری و شکل‌گیری طبقه خاص؛

- مبارزه با ایستایی و قناعت به وضع موجود؛

اما چگونه؟ ما یک نوع دولت-ملت عینی داریم که در معرض دولت-ملت‌سازی بر ساخته دشمن قرار دارد و در این فضا بازی یک- یک مساوی است؛ یعنی هر لحظه امکان باخت یکی وجود دارد و در اینجا نوعاً بُرد با دولت بر ساخته دشمن است؛ چرا که این، ساختی آرمانی است و آن، ساختی کهنه به شمار می‌آید و وقتی نوب به بازار آید، کهنه‌دل‌آزار جلوه می‌کند.

در اینجا طرفداران ساخت موجود باید خود دست‌اندرکار ساخت آرمانی باشند تا ابتکار عمل را در دست خویش داشته باشند و البته باید رابطه ایجابی میان ساخت موجود و ساخت آرمانی ایجاد کنند. اینجاست که تداوم انقلاب و با طراوت نشان دادن آن معنا پیدا می‌کند.

حضرت امام خامنه‌ای(دامت برکاته) چندین نوبت فرموده‌اند، ساخت نظام اسلامی با تأسیس جمهوری اسلامی تمام نشده است. حضرت امام

روزنه

گام سوم در روابط

با عربستان

رضا قارزی

کارشناس سیاسی

پرسش مهمی که در آینده و پیش‌بینی بحث روابط با عربستان مطرح است، این مسئله است که حرکت سوم اضلاع آشکار و پنهان صحنه روابط کنونی ایران اسلامی و عربستان چه خواهد بود؟

در بررسی ابعاد گوناگون مسئله این روابط جدید با روش رفتارگرایانه، سه گام مدیریت پنهان و آشکار در این صحنه به دست می‌آید:

۱- مرحله قطع روابط: تمرکز سناریوی غربی-عبری و وادادگان منطقه‌ای با آن بوده است.

۲- مرحله کنونی برقراری روابط: به دلیل ضعف در برابر مقاومت، شکست منطقه‌ای غرب و نظم نوجوانی قدرت بوده است.

۳- مرحله پیش‌رو تضارب گفتمانی: بین دو رویکرد گسترش قدرت ایران و مقاومت اسلامی در برابر نفوذ فرهنگی صهیونیست، مسیحت جدید و تئولیرالیسم با سناریوی مدرنیته جریان غربی-عبری و مرتجع عرب.

به بیان ساده‌تر چند نگاه به آینده روابط ایران و عربستان وجود دارد:

۱- نگاه گسترش بدون چالش، تهدید و فرصت‌سوزی برای ایران که ساده‌انگارانه است.

۲- نگاه هزینه‌بر: هنوز وابسته و همراه غرب به عنوان کلدخدا.

۳- نگاه هوشمندانه: نگاه جهادی پرتلاش فرصت‌ساز که این نتایجی از مؤلفه‌های مکتب قدرت‌ساز شهید سرفراز سپهبد سلیمانی است.

نکته مهم:

در جمع‌بندی نگاه‌ها، نگاه سوم رفتاری عقلانی و هوشمند اسلامی در عرصه بین‌المللی را رهنمود و تجویز کرده است.

نکاتی مهم تحلیلی:

۱- بازنده اصلی آغاز این روابط دیپلماتیک بعد از هفت سال توقف، جز آمریکا و رژیم صهیونیستی نبوده است.

۲- تضعیف روابط ایران و عربستان از جنگ یمن ظهور و بروز یافته و با به شهادت رساندن عالم بزرگ شیعیان «نصر الباق النمر» روحانی شیعه در سال ۲۰۱۶ در عربستان و حمله به سفارت‌خانه و کنسولگری‌های این کشور در ایران به طور کامل قطع شد.

به دنبال آن، کشورهای تابع عربستان در منطقه روابط خود را قطع کردند.

۳- کشورهای عراق و عمان، همچنین منافع بین‌المللی چین و روسیه عاملان روابط حاضر عربستان و جمهوری اسلامی بوده‌اند.

۴- بزرگ‌ترین تهدید و آسیب‌های ممکن و محتمل اعمال فشار و نفوذ جریان غربی-عبری برای تغییر دادن این مسیر است که باید نسبت به آن هوشیار بود.

ترافیک دیپلماتیک

به بهانه تمجید رهبر معظم انقلاب از سیاست خارجی دولت سیزدهم

۸۷ میلیون و ۲۱۹ هزار دلار، سهم صادرات ایران به عمان و ۸۰۰ میلیون و ۴۷۹ هزار دلار، سهم واردات از عمان بوده است.

حجت‌الاسلام رئیسی در نشست مشترک هیئت‌های عالی‌رتبه ایران و عمان اظهار کرد: «روابط ایران و عمان از مرحله تجاری به سرمایه‌گذاری ارتقا یافته است.» رئیس‌جمهور همچنین با اشاره به مواضع مشترک دو کشور در موضوعات مربوط به یمن و فلسطین از نقش عمان و به ویژه سلطان هشتمین طارق در تلاش برای احقاق حقوق مردم یمن و نیز مردم فلسطین قدردانی کرد و خواستار تداوم جدی این نقش‌آفرینی شد.

هیثمین طارق نیز در این نشست تصریح کرد: «اگر چه حجم تبادلات تجاری ایران و عمان نسبت به گذشته دو برابر شده است، اما با توجه به ظرفیت‌ها و زمینه‌های متنوع و مساعد دو کشور، هنوز تا سطح مطلوب روابط فاصله داریم و باید با تلاش بیشتر این ظرفیت‌ها را بالفعل کنیم.»

حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای در دیدار هیثمین طارق، با اشاره به اظهارات سلطان عمان مبنی بر تمایل مصر برای از سرگیری روابط با جمهوری اسلامی ایران، تأکید کردند: «ما از این موضع استقبال می‌کنیم و مشکلی در این زمینه نداریم.» رهبر معظم انقلاب درباره اظهار خرسندی سلطان عمان از آغاز روابط مجدد ایران و عربستان نیز گفتند: «این موضوعات نتیجه سیاست خوب دولت جناب آقای رئیسی برای گسترش و تقویت روابط با همسایگان و کشورهای منطقه است و امیدواریم با گسترش ارتباطات دولت‌ها، امت اسلامی شوکت و عظمت خود را بازیابد و در کنار هم قرار گرفتن ظرفیت‌ها و امکانات کشورهای اسلامی، به نفع همه ملت‌ها، کشورها و دولت‌های اسلامی باشد.» هیثمین طارق نیز در این دیدار با ابراز خرسندی فراوان از دیدار

با رهبر معظم انقلاب اسلامی، سیاست عمان را گسترش روابط با همسایگان به‌ویژه جمهوری اسلامی ایران خواند و گفت: «در مذاکرات تهران، در مورد عرصه‌های گوناگون همکاری، گفت‌وگو و تبادل نظر شد و امیدواریم با استمرار این گفت‌وگوها، روابط دو کشور بیش از پیش گسترش یابد و نتایج عملی آن برای هر دو طرف مشهود شود.»

یکی از موضوعات مهم در تحلیل راهبرد سیاست خارجی خوب دولت سیزدهم، به‌ویژه گسترش و تقویت ارتباط با همسایگان و کشورهای منطقه، این است که بدانیم این سیاست‌ها چگونه و در چه شرایطی رقم خورده‌اند؟ واقعیت آن است که دولت سیزدهم در چرخش آشکار در سیاست‌های بین‌المللی ایران، کوشید هر اندازه که می‌شود و می‌تواند از ظرفیت‌های موجود بهره‌بردار و معطل اتفاق خاصی در موضوعات هسته‌ای و مذاکرات نشود. رفت‌وآمدهای دیپلماتیک مقامات کشورهای منطقه‌ای و حوزه خلیج فارس به ایران و بالعکس طی مدت اخیر و حل و فصل اختلافات میان تهران با برخی از آنها و انجام گفت‌وگو در سطوح مختلف مقامات این کشورها با جمهوری اسلامی ایران، نشان می‌دهد، نمی‌توان قدرت ایران را در روند تحولات منطقه‌ای نادیده گرفت. از سوی دیگر، اکنون در دوره‌ای به سر می‌بریم که با وجود تحریم‌ها و فشارهای گسترده و مستمر غرب علیه جمهوری اسلامی ایران، میان کشورهای منطقه برای «توسعه روابط همه‌جانبه با ایران» رقابت در گرفته است. در واقع، کشورهای منطقه به این نتیجه رسیده‌اند که می‌توانند بدون حضور بازیگران خارجی، چالش‌ها و مشکلات منطقه را از طریق گفت‌وگو با یکدیگر برطرف کرده و به یک امنیت دسته جمعی دست پیدا کنند.

از سوی دیگر، سفر رئیس‌جمهور به ۱۱ کشور و حضور مقامات و سران کشورهای گوناگون در ایران،

حسین خجماقی

خبرنگار

«هیثمین طارق آل سعید» سلطان عمان روز یکشنبه هفته گذشته، ۷ خرداد در صدر یک هیئت بلندپایه برای انجام سفری دو روزه و دیدار با مقامات جمهوری اسلامی ایران وارد تهران شد. این سفر در حالی انجام شد که رئیس‌جمهور کشورمان خرداد سال گذشته در صدر هیئت عالی‌رتبه و به دعوت پادشاه عمان و با هدف ارتقای روابط در حوزه‌های تجارت، حمل‌ونقل، انرژی، گردشگری و به ویژه گردشگری سلامت، به عمان سفر کرده بود و در نتیجه آن، ۱۲ سند همکاری در حوزه‌های انرژی، سیاسی، حمل‌ونقل، همکاری‌های دیپلماتیک، روابط تجاری و اقتصادی، علمی، محیط زیست و ورزشی به امضای دو طرف رسیده بود.

طی سال‌های گذشته، همواره دو کشور ایران و عمان روابط بسیار خوب و عمیقی با هم داشتند و به تازگی نیز با میانجی‌گری عمان، «اسدالله اسدی» دیپلمات کشورمان پس از سال‌ها تحمل حبس در زندان بلژیک، با یک جاسوس بلژیکی به نام «اولیویه وانداکاستیل» مبادله شد و به کشور بازگشت.

در جریان سفر سلطان عمان به تهران، چهار سند همکاری در حوزه‌های اقتصادی، سرمایه‌گذاری، مناطق آزاد و انرژی، میان جمهوری اسلامی ایران و عمان به امضا رسید. وزرای نفت و امور اقتصادی و دارایی و دبیرکل شورای عالی مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی از طرف ایران و وزیران انرژی، اقتصاد و تجارت عمان اسناد همکاری‌های مشترک دو کشور را امضا کردند. حجم تجارت ایران و عمان در سال ۱۴۰۱ به حدود یک میلیارد و ۸۸۷ میلیون و ۶۹۸ هزار دلار رسید که از این میزان تجارت یک میلیارد و

خروج از انسداد

مروری بر آخرین تحولات مذاکرات هسته‌ای هم‌زمان با سفر سلطان هشتم به تهران

را برای جمهوری اسلامی ایران ارسال کرده و می‌کنند. در این میان، آنچه قطعیت دارد، آن است که آمریکایی‌ها به دلایل گوناگون در زمینه احیای برجام از رویکرد مشتاقانه‌ای که از اوایل دوره بایدن در پیش گرفته بودند، به سمت تردید و ارزیابی مجدد پذیرش یا عدم پذیرش برجام در مقطع کنونی میل پیدا کرده‌اند. حال برای آنکه اهمیت سفر سلطان عمان به ایران آشکار شده و آخرین وضعیت مذاکرات هسته‌ای روشن شود، ضروری است این نکته مورد توجه قرار گیرد که سفر سلطان عمان موضوع احیای برجام را از حالت ابهام خارج کرده و آن را در وضعیت متفاوت دیگری قرار داده است. در همین زمینه، رسانه «عمان دیلی» نوشت، یکی از موفقیت‌های سفر سلطان هشتم به تهران به موضوع هسته‌ای مربوط می‌شود. روزنامه عمان دیلی همچنین تصریح می‌کند، از جمله مسائل موفقیت‌آمیز در سفر سلطان عمان که در روزهای آینده اعلام خواهد شد، موضوع هسته‌ای ایران است. در مرحله آتی تغییرات بسیاری رخ خواهد داد، به ویژه اینکه امضای توافق هسته‌ای جدید می‌تواند نقش تمدنی ایران در تعامل با کشورهای جهان را احیا کند.

همچنین، روزنامه «الدیار» گزارشی را منتشر کرد مبنی بر اینکه مقامات تل آویو درباره سفر اخیر سلطان هشتمین طارق، پادشاه عمان به تهران و دیدار با مقامات ارشد ایرانی بسیار نگران هستند. به نوشته «الدیار»، برخی رسانه‌های صهیونیستی اعلام کردند، مسقط در حال تبادل پیام میان ایران و آمریکا برای رسیدن به یک توافق هسته‌ای تدریجی و مرحله‌ای است. این رسانه‌ها اعلام کردند، این توافق سبب می‌شود ایران قدرت هسته‌ای خود را حفظ و تولیدات کنونی خود را تثبیت کند و آمریکایی‌ها بخشی از تحریم‌های وضع شده علیه ایران را بر دارند.

هفته پیش، یک رسانه آمریکایی از سفر بی‌سر و صدای یکی از مقامات ارشد دولت «جو بایدن»، رئیس‌جمهور آمریکا به عمان چند روز پیش از سفر سلطان عمان به ایران برای بررسی امکان توافق با ایران بر سر موضوعات هسته‌ای خبر داده است. پایگاه «آکسیوس» به نقل از پنج مقام آمریکایی، صهیونیستی و اروپایی مدعی شده است «برت مک‌گورک»، مشاور ارشد بایدن در امور خاورمیانه در ماه جاری میلادی برای گفت‌وگو با مقامات عمان درباره امکان تعامل دیپلماتیک با ایران در

زمینه برنامه هسته‌ای این کشور به آن کشور سفر کرده است. هر چند درباره کم و کیف پیام‌هایی که بین ایران و آمریکا رد و بدل می‌شود، به صورت رسمی خبری منتشر نشده است و از قضا دو کشور تصمیم گرفته‌اند در این باره سکوت اختیار کنند؛ اما آنچه تا حد زیادی می‌توان درباره آن با اطمینان بالایی صحبت کرد، این است که توافق هسته‌ای که در سایه تأخیر و ابهام قرار داشت، در حال خروج از انسداد است و جمهوری اسلامی ایران ضمن در نظر گرفتن خطوط قرمز و خاصه انتفاع اقتصادی ایران، با نگاه مثبت در حال ارزیابی پیام و پیشنهادی است که از طریق سلطان عمان به تهران رسیده است. تقارن سفر سلطان عمان و پیشنهاد وی برای خارج کردن توافق هسته‌ای از بن‌بستی که آمریکایی‌ها برای آن ایجاد کرده بودند، با طرح موضوعاتی از قبیل تبادل زندانیان، آزاد شدن منابع ارزی ایران، مختومه شدن پرونده یکی از سه مکان ادعایی-آبادی-سوی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، حل شدن مسئله کشف ذرات اورانیوم با غنای ۸۳ درصد سبب شده تا شانس مجددی برای حرکت مثبت و سازنده در مسیر احیای برجام پدید آید.

عزیز غضنفری

عضو شورای سیاست‌گذاری صبح صداقت

جمهوری اسلامی ایران اواخر مرداد ۱۴۰۱ به طرف غربی اعلام کرد، متن جمع‌بندی شده از سوی مسئول هماهنگ‌کننده اتحادیه اروپا را برای حل مناقشه هسته‌ای و احیای برجام مفید و مؤثر می‌بیند. از آن تاریخ تاکنون توپ در میدان آمریکایی‌هاست؛ چرا که آنها به دلیل انتخابات مجلس رژیم صهیونیستی، انتخابات میان‌دوره‌ای کنگره آمریکا، جنگ اوکراین و نیز اغتشاشات نیمه دوم سال گذشته در ایران و امید بستن به اغتشاشگران سیاست ابهام و تأخیر را در زمینه احیای برجام در پیش گرفته‌اند و مقامات سیاسی ایالات متحده از نیمه دوم سال ۱۴۰۱ تاکنون بارها اعلام کرده‌اند، احیای برجام در سیاست خارجی آمریکا از اولویت خارج شده است!

البته آمریکایی‌ها در حالی این گونه مواضع خود را اعلام می‌کنند که آنها در همین ایام از طریق برخی واسطه‌ها پیام‌های مورد نظر خودشان

ابوالفضل ظهروند

در گفت‌وگو با صبح صادق مطرح کرد

هراس تل‌آویو از همکاری ایران و مصر

ساحل عباسی

خبرنگار

یک کارشناس سیاست خارجی گفت: «روابط ایران و مصر بسیار حائز اهمیت است؛ چراکه رژیم صهیونیستی علاقه‌مند به این اتفاق نیست، در حالی که مصری‌ها میلند در تغییرات و تحولات بین‌المللی نقش آفرینی کنند.»

«ابوالفضل ظهروند» کارشناس سیاست خارجی در گفت‌وگو با هفته‌نامه «صبح صادق» درباره اهمیت از سرگیری روابط تهران و قاهره گفت: «قطع به یقین موضوع عادی‌سازی ارتباط بین ایران و مصر از جهاتی بسیار حائز اهمیت است؛ حتی از مذاکره با آمریکا و آزادسازی پول‌های بلوکه شده ایران نزد سایر کشورها، از جمله کره جنوبی مهم‌تر است.»

ظهروند معتقد است: «این موضوع از این جهت مهم است؛ چراکه مصر کشوری مهم و تأثیرگذار در آفریقا و در جهان عرب به شمار می‌رود، از سوی دیگر سوابق تاریخی فی‌مابین ایران و مصر در نوع خود بی‌نظیر است و دو کشور ظرفیت‌های بالقوه بالایی دارند که در صورت فعال‌سازی، به نفع دو کشور و دولت تمام می‌شود.»

وی در ادامه افزود: «در صورت برقراری ارتباط بین ایران و مصر، اگر این ظرفیت بالقوه از سوی سفرا و مسئولان به خوبی مدیریت شود و شاهد نقش آفرینی مطلوبی از گسترش روابط در حوزه‌های گوناگون باشیم، قطعاً شاهد گشایش بزرگی در روابط دو جانبه و حتی در سطح منطقه و در روابط ایران با جهان عرب خواهیم بود.»

کارشناس و تحلیلگر سیاست خارجی بیان داشت: «از سوی دیگر مسئله نگرانی رژیم صهیونیستی از عادی‌سازی روابط ایران و مصر بسیار حائز اهمیت است.»

ظهروند تصریح کرد: «با توجه به افول نقش آمریکا در سطح بین‌الملل و رشد تغییرات به نفع کشورهای منطقه و جهان عرب که نمونه آن، تغییر رویکرد عربستان در روابط با چین است یا برقراری روابط بین ایران و عربستان و پذیرش این اتفاق که در جهان امروز همه منتظر وقوع جهان دوقطبی و چندقطبی و از بین رفتن هژمونی آمریکا هستند، مؤلفه‌های یادشده از جمله موضوعاتی هستند که سبب شده طرف مصری مایل باشد در روند این تحولات تأثیرگذار باشد.»

ابوالفضل ظهروند معتقد است: «روابط سازنده ایران و مصر منجر به ارتقای نقش قاهره در تحولات منطقه‌ای می‌شود و دستاوردهایی برای ایران به دنبال خواهد داشت.»

اصالت منافع ملی

واکوی صبح صادق از مسیر تأمین حقابه ایران در آب‌های سطحی

جاری به سوی سیستان (ایران) در بیش از صد سال گذشته، مشکلاتی را در روابط سیاسی ایران و افغانستان به وجود آورده است. کاهش جریان آب از سرچشمه‌های هیرمند، سبب کاهش جریان آب به سیستان و ایجاد بحران آب در این منطقه بوده است. افغانستان با ایجاد کانال‌های بسیار از هیرمند و نیز ساختن سدهای مخزنی و انحرافی روی آن، حجم فزاینده آب آن را مصرف کرده و ورود آب به سیستان را کاهش داده است.

این در حالی است که بررسی روند تغییرات بارش در حوضه آبریز بین‌المللی هیرمند در سه دهه گذشته با کمک داده‌های ماهواره‌ای PERSIANN-CDR و CHIRPS نشان می‌دهد، بر خلاف ادعای کشور بالادست، میزان بارندگی در بازه ۳۴ سال ذکر شده در مقیاس فصلی و سالانه در حوضه آبریز هیرمند افزایش داشته است. از طرفی، بر اساس تصاویر ماهواره خیام که در ماه‌های اخیر صورت گرفته است، حکومت افغانستان در برخی نقاط با انحراف مسیر آب و ایجاد بندهای متعدد، مانع رسیدن آب به ایران شده است.

با آنالیز وضعیت استان سیستان و بلوچستان، باید آب ورودی از هیرمند به داخل کشورمان را بر اساس رویکردهای امنیتی-معیشتی تحلیل کرد. بحران آبی سیستان به قدری جدی است که ریاست جمهوری کشورمان در چند روز اخیر به حاکمان افغانستان درباره حقابه هیرمند هشدار داده است.

پس از هشدار جدی رئیس‌جمهور کشورمان به حاکمان افغانستان درباره تأمین حقابه سیستان از هیرمند اطلاعاتی از میزان آب در سد کجکی بیرون آمد که نشان می‌دهد ۸۰ درصد میزان آن سد

کمتر از یک کیلومتر فرآورده‌های کشاورزی به ازای یک متر مکعب آب نشان‌دهنده بارزی از رعایت نکردن الگوی بهینه مصرف آب است. بدون شک، در چنین وضعیتی کم‌آبی، آب‌های فرامرزی و مطالبه حقابه‌های ما از دیگر کشورها به مطالبه ملی و عمومی تبدیل می‌شود.

با بررسی اسناد و مدارک موجود و مقایسه آنها با تعریف بین‌المللی از آبراه‌های بین‌المللی، از میان حدود ۵ هزار رودخانه جاری در داخل و اطراف کشور، ۱۷ رودخانه فرامرزی (ورودی و خروجی) به شمار می‌آیند. برخی از این رودخانه‌ها به طور مستقیم وارد قلمرو کشور همسایه می‌شوند، اما بیشتر آنها در مسیر خروج از قلمرو یا ورود به قلمرو ایران بخشی از نوار مرزی را هم تشکیل می‌دهند. طول مرزهای بین‌المللی کشور در امتداد رودهای فرامرزی ۱۸۳۰ کیلومتر محاسبه شده است. طولانی‌ترین مرز رودخانه‌ای در امتداد رود ارس به طول ۴۷۵ کیلومتر و کوتاه‌ترین آن مرز رودخانه‌ای در امتداد رود دویرج در مرز ایران و عراق به طول ۲/۵ کیلومتر است.

در تحلیل رودخانه‌های فرامرزی، کشورها به دو دسته بالادست و پایین‌دست تقسیم می‌کنند. بر این اساس، افغانستان کشور بالادست و ایران کشور پایین‌دست در رودخانه هیرمند به شمار می‌آیند. البته این به این معنا نیست که کشور بالادست حقابه کشورهای پایین‌دست را قطع کند. با این حال، افغانستان در طول چند دهه اخیر طبق توافق ۱۳۵۱ حقابه ایران را از رودخانه هیرمند به بهانه خشکسالی نداده است.

نوسان در جریان آب هیرمند و کاهش آب

پر است و گزاره خشکسالی که افغانستان مطرح می‌کند، درست نیست. در عین حال، براساس تصاویر ماهواره‌ای و با ارزیابی دقیق انجام شده، در مسیر سد کجکی تا سد کمال‌خان، اراضی متعدد کشاورزی وجود دارد که این اراضی عموماً عمده آب مورد نیازشان از طریق آب رهاسازی شده از سد کجکی تأمین می‌شود. درباره سد کمال‌خان نیز، وجود آب در مخزن سد نشان می‌دهد، آب رهاسازی شده از سد عظیم کجکی، به این سد رسیده و این میزان آب توانسته است افزون بر تأمین آب مورد نیاز اراضی کشاورزی در مسیر سد کمال‌خان، مخزن سد را هم دربربگیرد.

انتظار می‌رود طالبان در جایگاه متولی امر با درک وضعیت فعلی راهبرد همکاری و با نگاه پیونددهنده به مسئله هیرمند بنگرد و از این دریچه تقویت همکاری‌ها را با ایران در پیش بگیرد. البته همکاری در حوزه‌های آب‌های فرامرزی و مشترک مسبق به سابقه بوده و بسیاری از کشورها با همکاری یکدیگر توانستند به طور مشترک از آب استفاده کنند.

یکی از بهترین نمونه‌های این کار ویژه اجرای پروژه «ایثاپو» میان برزیل و پاراگوئه است. دو کشور درگیر اختلاف مرزی دیرپایی بر سر تعیین دقیق مرز در امتداد رودخانه‌ای بودند که محل نزاع بود و آبشارهای متعددی در مسیر آن جریان داشت. در ۱۹۷۳ دو کشور بر سر ساخت یک نیروگاه مشترک برق آبی به توافق رسیدند. بهبود روابط بین هند و بنگلادش پس از امضای موافقت‌نامه ۱۹۹۶ در زمینه مشارکت و همکاری درباره توسعه آب‌های رود گنگ نمونه دیگری از فرصت‌های نهفته در همکاری بر سر آب‌های فرامرزی است.

انتظار می‌رود سیاست دیپلماسی آب که از آن به «دیپلماسی هیدروپلیتیک» نام برده می‌شود، در رأس اقدامات دولت برای گرفتن حقابه ایران از کشورهایی، همچون افغانستان در هیرمند باشد. دولت جمهوری اسلامی ایران با محوریت وزارت امور خارجه با ایجاد سازمانی متشکل از کشورهای منطقه با محوریت ایران مسئله استفاده بهینه کشورهای منطقه از آب را در رأس اقدامات سیاسی خود قرار دهد. از آنجایی که عراق، سوریه، آذربایجان، ترکمنستان، ارمنستان، کویت، قطر و... کشورهای پایین‌دست از لحاظ آب رودخانه‌های فرامرزی به شمار می‌آیند، بدون شک با مشارکت آنها می‌توان در تأمین حقابه کشورمان با کمترین هزینه به موفقیت‌های بزرگی رسید.

بریکس و نظم جهانی آینده

علی محمدی

کارشناس اقتصاد سیاسی

نگرانی‌های امنیتی بعد از جنگ جهانی دوم بود که منجر به شکل‌گیری ناتو و بعدها ورشو شد. با فروپاشی احزاب کمونیست در شرق اروپا و شوروی، نظم جهانی لیبرالی در قالب ناتو توانست یک‌تاز جهان شود.

اما با ورود به قرن اخیر، شاهد ظهور چالش‌های جدید جهانی و بروز نگرانی‌های تازه در عرصه حکمرانی دولت‌ها هستیم. از جمله مهم‌ترین این چالش‌ها، مسائل اقتصادی و بی‌ثباتی در تأمین انرژی است که محصول برخی شوک‌های امنیتی در جهان امروزی می‌باشد. مضاف بر اینکه تغییرات اقلیمی باعث شده تا تأثیرات منفی شوک‌های اقتصادی در جهان نمود بیشتری یابد. براهه نیست اگر بگوییم در عصر جدید دولت‌هایی با ثبات‌تر هستند که بتوانند چالش‌های اقلیمی و اقتصادی را مرتفع کنند و در این زمینه، صاحب قدرت باشند. از این منظر دولت‌ها و سازمان‌هایی که ظرفیت اقتصادی بیشتری دارند از اهمیت و ارزش بالاتری برخوردار هستند.

در واقع به واسطه تغییرات گسترده در نوع

چالش‌ها و تهدیدات و اولویت قرار گرفتن اقتصاد و اقلیم، شاهد ظهور و اهمیت یافتن سازمان‌هایی جدید هستیم؛ سازمان‌هایی که اگر چه برخی از آنها در قرن گذشته ریشه دارند؛ اما در برهه کنونی هم اهمیت مضاعف یافته‌اند و هم شکل تازه و نهفته‌ای از رویارویی‌ها و تقابل را در برهه کنونی نمود بخشیده‌اند. در کنار تغییرات اقلیمی و اهمیت یافتن جنبه‌های اقتصادی روابط بین‌الملل، این مهم را نیز باید افزود که استفاده ایالات متحده از سلاح دلار و تحریم به منزله اهرم فشار علیه دولت‌ها، منجر به شورش علیه لیبرالیسم اقتصادی در غرب و توجه هر چه بیشتر به سازمان‌های غیرغربی مثل شانگهای و بریکس شده است. نظر به آنچه بیان شد، احتمالاً براهه نباشد که از منظر متفاوت و با نگاه سیاست‌ورزی، مأموریت گروه هفت و بریکس امروز را بتوان با ناتو و ورشو دیروز مقایسه کرد. این دو سازمان اقتصادی، جهان را به دو دسته تقسیم کرده است. دسته‌ای که آمریکا و متحدان ایالات متحده هستند و در تلاش برای تداوم نظم اخیر بین‌المللی با اتخاذ مواضع روس‌هراسی و حمایت از اوکراین می‌باشند و دسته‌ای دیگر که به طور بی‌سابقه‌ای به تجدیدنظر در نظم بین‌المللی و خروج از جهان تک‌قطبی اشاره می‌کنند. تقریباً برای گروه دوم مشهود است که مدل تک‌قطبی

حکمرانی جهانی تحمیل شده از سوی غرب کارآمد نیست. ساختارها، سازمان‌ها و واسطه‌های مالی آن تهدیدزا و رو به پایان بوده و در واقع فقط در خدمت غرب است. برای مثال به تاژگی، «لولا داسیلوا» رئیس‌جمهور چپ‌گرای برزیل در پایان سفر خود به چین به طور صریح آمریکا و ناتو را مولد بحران در اوکراین دانست و پایان جنگ را به تجدیدنظر غرب در سیاست‌های جنگ‌طلبانه‌اش منوط کرد. او همچنین گفت: «واضح است کسانی که خود را «ارباب دنیا» می‌دانند، احساس ناراحتی می‌کنند. با این حال، ما می‌خواهیم به این افراد بگوییم: ما نمی‌خواهیم بالاتر از کسی باشیم، ما فقط خواهان برابری هستیم.» مقامات آمریکایی و اروپایی در جریان سفر داسیلوا با یک‌دیگر به خوبی دریافتند که تغییر راهبردهای تثبیت‌شده جریانات ضد آمریکایی در سراسر دنیا با تغییر رفتار ظاهری کاخ سفید امکان‌پذیر نیست! به نظر می‌رسد تحولات بین‌المللی از غرب تا شرق آسیا و از آفریقا تا آمریکای لاتین، همگی نشانه‌هایی از وجود یک پیچ تاریخی، مبنی بر تغییراتی عمیق در نظم جهانی است که زیربنای این تغییر، پیرامون سازمان‌های قدرتمند اقتصادی خواهد بود. اکنون نیز به فاصله چند روز از نشست گروه هفت در ژاپن و بیانیه‌های تند علیه برخی دولت‌ها، اعضای گروه بریکس در آفریقای

جنوبی با دستور کاری تازه، مبنی بر سازماندهی همکاری سودمند به منظور توسعه برنامه‌های سازنده برای تثبیت اقتصاد جهانی و ایجاد نظم جهانی هماهنگ، گرد هم آمده‌اند. بریکس علاوه بر جذب کشورهای در حال توسعه، به عنوان پایگاهی برای دریافت درخواست عضویت از دولت‌های قدرتمند و مستقل نیز قرار گرفته است. ترکیه، ایران، آرژانتین، امارات، الجزایر و... از این کشورها هستند. پیشنهاد برزیل، روسیه و دیگر اعضا در حذف دلار و استفاده از مکانیسم‌های پیام‌رسان درونی برای ایجاد شبکه تسویه داخل سازمان و همچنین استفاده از ارزهای ملی برای تجارت بین اعضا، موجب توجه بیشتر کشورها به بریکس شده است؛ چراکه مؤلفه‌های اساسی در آزادی تجارت خارجی و تسهیل در امورات آن را سرلوحه خود قرار داده است.

احتمالاً بریکس در سال‌های آینده بتواند ظرفیتی بزرگ در شکل‌دهی و معماری نظم و ساختار جدید بین‌المللی به ویژه در زمینه اقتصاد باشد؛ لذا توجه دولت سیزدهم به این سازمان و درک الزامات و ضروریات استفاده از ظرفیت‌های بریکس برای ایجاد توازن در سیاست خارجی و تجارت بین‌المللی برای رفع چالش‌های اقتصادی، امری قابل تقدیر بوده که باید با همت هر چه بیشتر ادامه یابد.

ثمانه اکوان
دبیر گروه بین‌الملل

فروپاشی دلار

دلارزدایی چه سرنوشتی برای آمریکا رقم خواهد زد؟

«دلارزدایی» ایسن روزها به واژه‌ای پرکاربرد در رسانه‌های غربی تبدیل شده است. از یکسو برخی سیاستمداران آمریکایی بیان می‌کنند که دلار به این زودی‌ها به‌عنوان ارز واسط در تعاملات و تجارت بین‌المللی حذف نخواهد شد و از سوی دیگر تعداد دیگری از کارشناسان اقتصادی و رسانه‌ای معتقدند، هم‌اکنون نیز با فعالیت‌های مرتبط با دلارزدایی در بسیاری از کشورهای دنیا، هیمنه دلار به عنوان تنها ارز مرجع در تجارت و امور مالی بین‌المللی فرو ریخته و با فروپاشی سیستم اقتصادی دلارمحور، فاصله چندانی نداریم.

اما دلارزدایی که این روزها از سوی بسیاری از کشورهای دنیا دنبال شده و حداقل ۱۸ کشور به صورت علنی از سیاست‌های مبتنی بر حذف دلار در روابط بین‌المللی خود سخن می‌گویند، چه بلایی بر سر اقتصاد و سیاست آمریکا آورده است و چه تأثیری بر نظام اقتصاد جهان خواهد داشت؟

نکته جالب توجه در بحث‌های مربوط به دلارزدایی این است که با وجود هشدارها، هنوز کاملاً مشخص نیست که با حذف دلار به عنوان ارز مرجع در مبادلات مالی، چه تأثیری را می‌توان برای اقتصاد جهانی متصور بود؛ اما تأثیرات این اقدام بر اقتصاد آمریکا بسیار زیاد و از سوی دیگر به‌شدت برای اقتصاد این کشور مخرب خواهد بود. اولین تأثیر دلارزدایی بر اقتصاد آمریکا که هم‌اکنون نیز کم‌وبیش شاهد آن هستیم، کاهش یافتن درخواست و تقاضا برای دریافت این ارز در جهان خواهد بود؛ اقدامی که ارزش دلار را به‌شدت کاهش داده و به احتمال زیاد مشکلات فراوانی برای دولت ایالات متحده به وجود خواهد آورد. کاهش یافتن ارزش دلار سبب افزایش قیمت کالاهای وارداتی برای ایالات متحده و به احتمال زیاد موجب افزایش تورم در این کشور شده است

و به‌صورت مستقیم مصرف‌کنندگان کالا را نشان می‌رود. دومین مسئله که این روزها در مورد آن بحث زیادی در مطبوعات جهان می‌شود و صندوق بین‌المللی پول نیز در این زمینه چند نظر کارشناسی و گزارش منتشر کرده است، افزایش یافتن هزینه‌های استقرار و افزایش فشار مالی بر دولت این کشور است. هم‌اینک نیز دولت ایالات متحده به دنبال افزایش دادن سقف بدهی‌های ایالات متحده در جهان است. در صورتی که ارزش دلار کاهش یابد، هزینه استقرار آمریکا از سایر کشورهای دنیا به‌شدت افزایش می‌یابد و این سبب افزایش فشارها مالی و کسری بودجه‌های میلیاردها دلاری برای

این کشور خواهد شد. سومین تأثیر دلارزدایی بر اقتصاد آمریکا، شامل اختلالات بازار مالی و خروج سرمایه از این کشور خواهد بود. دلارزدایی می‌تواند نوسانات و عدم اطمینان را در بازارهای مالی جهانی ایجاد کند. تغییرات در تقاضا برای دلار می‌تواند بازارهای ارز را مختل کند و منجر به خروج سرمایه از ایالات متحده و به‌طور بالقوه باعث بی‌ثباتی مالی شود. شورای روابط خارجی آمریکا چندی پیش در گزارشی در این زمینه هشدار داده بود. تأثیر دیگری که دلارزدایی می‌تواند بر اقتصاد آمریکا بگذارد، پیامدهای ژئوپلیتیکی این اقدام برای دولت ایالات متحده است. دلارزدایی می‌تواند وضعیت دلار را

به‌عنوان ارز اولیه ذخیره جهانی تضعیف کند. این مسئله ممکن است مزایای مرتبط با پول غالب بودن راه مانند کاهش هزینه‌های استقرار و افزایش نفوذ بین‌المللی کاهش دهد. در عین حال دلارزدایی می‌تواند پیامدهای ژئوپلیتیکی داشته باشد و به‌طور بالقوه بر موقعیت اقتصادی و سیاسی جهانی ایالات متحده تأثیر بگذارد. مسئله‌ای که این روزها دولت ایالات متحده بیشتر از هر زمان دیگری از آن هراس دارد، مورد آخر است. زمانی که دلار به‌عنوان ارز واسط و مرجع در اقتصاد جهانی تعیین شد، جنگ جهانی دوم پایان یافته و «قرن آمریکایی» تازه شروع شده بود؛ اما حالا، کاهش میزان استفاده از دلار در بین کشورهای گوناگون دنیا، در واقع نمایشی تدریجی از افسول آمریکا و کاهش ضریب نفوذ این کشور در معادلات بین‌المللی خواهد بود. این مسئله در واقع راه را برای تغییر نظم جهانی هموارتر کرده و همان‌طور که بنیاد کارنگی در گزارشی در مورد آن هشدار داده است، توازن قدرت و نفوذ ایالات متحده در امور جهانی را کاهش خواهد داد.

با وجود اینکه پیامدهای دلارزدایی برای اقتصاد ایالات متحده بسیار است؛ اما به‌دلیل اینکه این کشور از ابزار تحریم «بیش از حد» استفاده کرده است، حالا همین اسلحه به‌سمت آمریکا بازگشته و اقتصاد این کشور را نشانده رفته و از این پس نیز با جدیت بیشتری نشان خواهد رفت. صندوق بین‌المللی پول در همین راستا در گزارشی که در سال ۲۰۲۱ منتشر کرده بود، خاطر نشان کرده است که برای سه ماهه چهارم سال ۲۰۲۱، سهم ذخایر دلار ایالات متحده از سوی بانک‌های مرکزی کشورهای دنیا، ۶۰ درصد بوده است که نسبت به سال ۱۹۹۹ که ۷۱ درصد بوده، کاهش یافته است.

دلارزدایی از همین جهت، نه یک روژیا برای کشورهای دنیا برای پایان دادن به سلطه اقتصادی ایالات متحده، بلکه راهکاری است که در سال‌های گذشته به‌صورت جدی‌تری از سوی برخی کشورها از جمله ایران، روسیه، چین، برزیل و تعداد زیادی از کشورهای آسیایی و آمریکای لاتین صورت گرفته است.

تحلیل

هراس آمریکا از صلح

شکست مذاکرات و آینده مبهم جنگ داخلی در سودان

با شکست مذاکرات آتش‌بس سودان در عربستان، دنیا در انتظار رخدادن اتفاقی در این کشور است که به نظر می‌رسد تلاش کافی برای جلوگیری از وقوع آن صورت نگرفته است. سودان حالا با یک جنگ تمام‌عیار داخلی روبه‌روست و بازیگران بین‌المللی، چون عربستان و ایالات متحده نتوانستند با پادمریانی و وساطت خود، مانع از این اتفاق شوند. با وجود اینکه گمان می‌رفت مذاکرات جده، راه را برای وقوع آتش‌بس و صلح دائمی در سودان باز کند؛ اما نه نیروهای دولت این کشور و نه نمایندگان نیروهای واکنش سریع حاضر به ادامه مذاکرات و رسیدن به راه‌حل قطعی در این زمینه نشدند. البته این نمایندگان ارتش سودان

بودند که میز مذاکرات را ترک کردند. دلیل آنها برای ترک مذاکره این بود که نیروهای واکنش سریع سودان هیچ‌کدام از توافقات پیشین برای آتش‌بس را رعایت نکرده و آتش‌بس را بارها نقض کرده‌اند. اما نکته جالب در این باره، شرط‌گذاری ایالات متحده برای میانجی‌گری بین دو گروه بوده است. دولت آمریکا اعلام کرده است، تا آتش‌بس به‌صورت تمام و کمال اجرایی نشود، وارد فاز میانجی‌گری بین دو طرف نخواهد شد. آمریکا همچنین اعلام کرده است، در صورتی بیسن دو طرف میانجی‌گری خواهد کرد که دو طرف، مفاد توافق‌نامه جوبا در سال ۲۰۲۰ را اجرایی کنند. این توافق که در اوت سال ۲۰۲۰

به امضای دو طرف رسید، باعث توافق دو طرف بر سر تشکیل دولت ملی در این کشور شد. این توافق به منزله راه‌حلی دموکراتیک و مبتنی بر اجماع سیاسی بین دو طرف بود که البته چندان هم موفق عمل نکرد. بر اساس این توافق، قرار بود نیروهای واکنش سریع با ارتش سودان ادغام شوند و دولتی انتقالی در این کشور شکل بگیرد؛ همچنین ارتش و نیروهای واکنش سریع در این قرارداد توافق کرده بودند که تضمین دهند روند انتقال قدرت از نظامیان به غیرنظامیان در یک فرآیند صلح‌آمیز صورت خواهد گرفت. دولت ایالات متحده بر این باور است تا زمانی که دو طرف به تشکیل یک دولت انتقالی راضی نشوند، امکان مداخله تعداد زیادی از کشورها در این

مسئله وجود دارد و امکان صلح و آتش‌بس طولانی وجود ندارد. البته ایالات متحده بیشتر از این مسئله هراس دارد که این وضعیت، منجر به دخالت کشورهای دیگری، نظیر روسیه یا چین در وضعیت سودان شود و در مورد افزایش نفوذ چین در سودان بیشتر نیز هشدار داده بود. چین بزرگ‌ترین شریک تجاری سودان بوده و سرمایه‌گذاری‌های عظیمی در آن ساخته‌ها و بخش نفت این کشور انجام داده است؛ همچنین چین یک پایگاه نظامی در سودان دارد که از نیروهای امنیتی این کشور حمایت می‌کند و به همین دلیل ایالات متحده بر این عقیده است که باید بیشتر به چین و نیروهای امنیتی این کشور فشار سیاسی بیاورد.

جهان

شماره ۱۰۹۵ | دوشنبه ۱۵ خرداد ۱۴۰۲

صداقت

پیشخوان

انگلیس در اغما

نشریه «اکنومیست» هفته گذشته گزارشی جالبی درباره شبکه بهداشت و درمان انگلستان منتشر کرد. این گزارش که در جلد این هفته‌نامه به‌صورت آمبولانس معکوس به تصویر کشیده شده بود که به آن سرم وصل شده، بیان می‌کرد، شبکه بهداشتی انگلستان یا همان «NHS» وضعیت خوبی ندارد و بهداشت و درمان انگلستان مدت مدیدی است که درباره احتمال فروپاشی این شبکه، ابراز نگرانی می‌کنند. از زمانی که افزایش قیمت‌ها و تورم در بریتانیا، هزینه‌های بهداشت و درمان را در این کشور افزایش داده است، دولت انگلستان نیز توانایی پرداخت بودجه‌های هنگفت مورد نیاز این شبکه را پیدا نکرد. اکنومیست تأکید کرده است، شبکه بهداشت انگلستان در وضعیت کلینیکی به سر می‌برد و در صورتی که راهی برای درمان آن پیدا نشود، پیامدهای آن، دامن‌گیر نسل‌های بعدی این کشور می‌شود. شبکه بهداشت و درمان بریتانیا یکی از محدود شبکه‌های مبتنی بر بودجه‌های عمومی و دولتی در اروپاست. دولت انگلستان از زمان تأسیس این سیستم در سال ۱۹۴۸، تاکنون این ادعا را داشته است که این شبکه، جامع‌ترین و بزرگ‌ترین شبکه درمانی در دنیا است؛ اما حالا با افزایش تورم در کشورهای اروپایی و به‌ویژه در انگلستان که نتیجه برگزیت و جنگ در اوکراین است، به نظر می‌رسد زمان کمی برای نجات شبکه بهداشت انگلستان از چالش‌های مالی اخیر وجود دارد.

دولت آمریکا تعطیل می‌شود؟

طرح توافقی برای افزایش سقف بدهی دولت فدرال آمریکا به تصویب مجلس نمایندگان این کشور رسید. اکثریت این مجلس در دست جمهوری‌خواهان است. به گزارش روزنامه «نیویورکتایمز» طرح مزبور باید در مرحله بعد از تصویب مجلس سنا بگذرد. مجلس نمایندگان ایالات متحده آمریکا طرح افزایش سقف بدهی دولت آمریکا را تصویب کرد. جمهوری‌خواهان اکثریت این مجلس را در اختیار دارند. در رأی‌گیری برای تصویب این طرح، ۳۱۴ نماینده به آن رأی موافق و ۱۱۷ نماینده رأی مخالف دادند. «کوین مک‌کارتی» از حزب جمهوری‌خواه که به تازگی با «جو بایدن» رئیس جمهوری ایالات متحده به توافقی کلی درباره افزایش سقف بدهی دست یافته بود، خبر موافقت مجلس نمایندگان را با انتشار پیامی در توئیتر اعلام کرد. طرح افزایش سقف بدهی اکنون باید به تصویب مجلس سنای آمریکا برسد که اکثریت آن را دموکرات‌ها در دست دارند، سپس برای امضا به کاخ سفید فرستاده می‌شود.

معاون ترامپ می‌آید

معاون اول «دونالد ترامپ» در دوران ریاست‌جمهوری قرار است کمپین ورود خود به رقابت‌های انتخاباتی را به زودی اعلام کند. این خبر را یک فرد آشنا و نزدیک به پنس اعلام کرده و گفته است، پیش‌بینی می‌شود «مایک پنس» کمپین ریاست‌جمهوری سال ۲۰۲۴ خود را در هفتم ژوئن اعلام کند. این کمپین با سخنرانی در آیووا آغاز خواهد شد؛ زیرا آیووا جایی است که مردم برای اصول محافظه‌کار سنتی پنس ارزش قائل هستند. در این گزارش آمده است: «از آنجایی که اکثر جمهوری‌خواهان پنس را معاون ترامپ می‌شناسند، پنس برای تغییر نگرش خود با چالش مواجه خواهد شد.»

تهدید به حذف

معاون رئیس‌شورای امنیت روسیه در حساب‌کاربری خود در توئیتر در واکنش به سخنان «جیمز کلورلی» وزیر امور خارجه بریتانیا مبنی بر اینکه اوکرین حق دارد فراتر از مرزهای خود حملاتی داشته باشد، نوشت: «هر مقام انگلیسی را می‌توان هدف قانونی تلقی کرد.» «دمتری مدوودف» اضافه کرد: «امروزه انگلیس به عنوان متحد اوکراین عمل می‌کند و به او کمک نظامی در قالب تجهیزات و متخصصان می‌دهد، یعنی عملاً جنگی اعلام نشده علیه روسیه به راه انداخته است. در این مورد، هر یک از مقامات این کشور اعم از نظامی و غیرنظامی را می‌توان به عنوان یک هدف نظامی مشروع تلقی کرد.»

افول غرب

«نوام چامسکی»، فیلسوف مشهور آمریکایی گفت: «اگر اروپا بخواهد در سیستم تحت سلطه آمریکا بماند، احتمالاً سقوط و غیرصنعتی شدن را تجربه خواهد کرد.» او در ادامه مصاحبه با «اسپوتنیک» گفت: «اروپا باید یک تصمیم بزرگ بگیرد، آیا تصمیم دارد در سیستم تحت سلطه آمریکا باقی بماند و احتمالاً با افول و حتی غیرصنعتی شدن روبه‌رو شود یا اینکه به نوعی شریک اقتصادی طبیعی خود در شرق، غنی از منابع معدنی مورد نیاز اروپا و دروازه‌ای برای ورود به بازار پرسود چین خواهد بود؟» چامسکی خاطر نشان کرد، این سؤالات از زمان جنگ جهانی دوم به هر شکلی مطرح شده است.

یادداشت

تعدد قوانین، مانع شفافیت

جعفر قادری

عضو کمیسیون
برنامه و بودجه

یکی از موضوعاتی که در برنامه‌های پنج ساله توسعه‌ای همواره روی آن بحث شده است، موضوع تحقق رشد تولید به منزله یکی از مهم‌ترین مؤلفه‌هایی است که منجر به رشد شاخص‌های اقتصادی می‌شود. موضوع تولید یکی از مسائل مهمی است که هر ساله مورد تأکید رهبر معظم انقلاب بوده است، ضمن اینکه رشد تولید در رشد اقتصادی و بالا بردن شاخص افزایش رفاه بسیار تأثیرگذار است. به همین دلیل باید از تولیداتی که با فعالیت‌های دانش‌بنیان مرتبط هستند، حمایت ویژه‌ای صورت بگیرد.

حمایت از تولید، به ویژه در بخش دانش‌بنیان به دلیل تأمین نیاز ملی و کاهش ارزی، مسئله مهمی است که نباید از دید مجلس، دولت و حاکمیت دور بماند. به همین دلیل مجلس تلاش کرده بر آن است، از تولیدی که در فعالیت‌های دانش‌بنیان صورت می‌گیرد، با اتخاذ قوانین راهبردی، حمایت‌های ویژه‌ای به عمل بیاورد. وجود قوانین دست و پاگیر و تعدد قوانین، موانعی بزرگ و اصلی پیش پای رشد تولید هستند، به ویژه در بخش دانش‌بنیان که لازم است قوانینی همه‌فهم و شفاف تدوین و تصویب شود تا از سنگ‌اندازی‌های پیش پای رشد و حمایت از تولید جلوگیری شود.

آنچه در موضوع رشد تولید و در بخش دانش‌بنیان مهم است، مانع‌تراشی بر سر راه فسادهایی است که مانع حرکت سرمایه‌ها و حمایت‌ها به سمت بخش تولید می‌شود. در این موضوع شکمی وجود ندارد که همه نهادها باید به صورت قاطعانه با فسادهای اداری و اقتصادی مبارزه کنند؛ همچنین نیاز شتابی به نظارت بر عملکرد دستگاه‌های گوناگون داریم تا از سرمایه‌ها و حمایت‌هایی که در بخش تولید هزینه می‌شود، مطمئن شویم. رشد تولید نیازمند حمایت همه‌جانبه حاکمیت است؛ یعنی این موضوع که یکی از اجزای مورد تأکید برنامه توسعه‌ای کشور است، نباید فقط به دولت نسبت داده شود؛ چراکه همه حاکمیت برای تحقق بهترین رشد تولید باید پای کار باشند که در این زمینه می‌توان به وظیفه بانک مرکزی و نظام بانکی کشور اشاره کرد.

انحلال بانک‌های زیان‌ده و جلوگیری از خلق پولی که در نظام بانکی صورت می‌گیرد و در نهایت به رشد تورم و تورم تولید دامن می‌زند، موضوع مهمی است که بانک مرکزی موظف به انجام و اجرای آن است. بی‌تردید بانک مرکزی باید مانع رشد شدید نقدینگی، ناترازی بانک‌ها و خلق پول بی‌ضابطه‌ای شود که اقتصاد ایران را تحت تأثیر قرار داده است.

بخشی از جلوگیری از رشد نقدینگی را باید به انحلال بانک‌های زیان‌ده نسبت داد. اگر بانک مرکزی موفق شود تا شهریور سال جاری به این وعده جامه عمل بپوشاند، به رشد تولید کمک می‌کند.

سفر رئیس‌جمهور ایران به کشورهای گوناگون منطقه‌ای و آسیایی و عضویت در سازمان‌های همکاری منطقه‌ای و دلارزدایی از روابط تجاری نیز موضوعی است که نباید از آن غافل شد؛ چراکه ارتباط دوسویه و چندسویه با کشورهای گوناگون منجر به تأمین نیازهای وارداتی کشور و افزایش صادرات به کشورهای هدف می‌شود؛ به همین دلیل باید دیپلماسی اقتصادی را با تقویت رایزنان بازرگانی و استفاده از نخچیان این عرصه جدی گرفت تا کمک شایان توجهی به رشد تولید کشور کرده باشیم.

کارشناس بازار مسکن در گفت‌وگو با صبح صادق

دولت مسیر درستی را انتخاب کرده است

وعده‌هایی که بدون کار کارشناسی به مردم داده شد، اما پس از روی کار آمدن دولت، دولت متوجه موانعی شد که اجرای این سیاست را سخت می‌کرد، به همین دلیل دولت اصلاح سیاست‌ها را در دستور کار قرار داد؛ چرا که متوجه شد تصدی‌گری دولت سیاست کارآمدی نیست و اصلاً امکان‌پذیر نیست دولت بتواند مسکن بسازد؛ چرا که به گران‌تر شدن نرخ مسکن منتهی می‌شود و مسئله عرضه را به تأخیر می‌اندازد.

وی در خصوص میزان تسهیلات مسکن و خارج بودن بازپرداخت اقساط آن از توان مردم متقاضی این مسکن‌ها نیز گفت: «تسهیلات نهضت ملی مسکن تقریباً ۵۵۰ میلیون تومان مصوب شد. جامعه ابتدا این تصور را داشت که اقساط این تسهیلات یک عدد مشخصی می‌شود، اما بعدها متوجه شدند رقم پرداختی تحت عنوان قسط بسیار بیشتر از تصور موجود است؛ چرا که در مصوبه ذکر شده تسهیلات بانکی بدون احتساب سود دوران مشارکت، چرا که بانک دوره ساخت برای مشارکت را مبنای قرار می‌دهد. برای نمونه، اگر بخش خصوصی واحدی مسکونی بسازد بیش از یک سال یا واحد شخصی ساز حتی زیر یک سال ساخت را انجام می‌دهد، اما مسکن مهر دوران ساختی ۵ ساله داشت؛ پس سود دوران مشارکت در پروژه‌های دولتی افزایش می‌یابد. بنابراین، وقتی یک واحد مسکونی سه دوره مشارکت داشته باشد، سه تا سود ۲۳ درصد روی ۵۵۰ میلیون تومان تسهیلات اعطا شده می‌آید. بنابراین تسهیلات ۵۵۰ میلیون به ۹۰۰ میلیون با فروش اقساطی افزایش می‌یابد، لذا دیگر اقساط نزدیک به ۱۱ میلیون تومان تمام نمی‌شود، بلکه نزدیک به ۲۰ میلیون تومان برای مردم تمام می‌شود که قطعاً پرداخت آن از عهده حقوق بگیران خارج است.»

وی در پایان این گفت‌وگو خاطرنشان کرد: «خوشبختانه دولت تا اینجای کار به این موضوع آگاه شده که نباید در بخش مسکن تصدی‌گری مستقیم داشته باشد. بنابراین در دو جلسه اخیر شورای عالی مسکن دولت در متن کار متوجه اشتباهات سیاست‌گذاری‌ها شده و به دنبال اصلاح موضوعاتی است که به دنبال تصدی‌گری دولت و سود مشارکت و عواملی که باعث طول دوره ساخت شده است، لذا امیدواریم سایر سیاست‌ها در حوزه بانکی و... به گونه‌ای اتخاذ شود که به نفع مردم و کاهش قیمت‌ها باشد.»

کدام بانک و صندوق سرمایه‌گذاری و بیمه را که بازیگران حقوقی قدرتمندی در حوزه املاک هستند، می‌شناسید که به داشتن املاک زیاد اعتراف کند و مایل باشد با راه‌اندازی شرکتی برای اجاره‌داری حرفه‌ای املاک خود را به بازار مسکن عرضه کند؟!»

وی در این باره اظهار داشت: «متأسفانه عرضه‌های محدود که به افزایش قیمت در بازار مسکن منتهی شده، ما را به یاد بازار خودرو و عرضه خودرو می‌اندازد؛ در حالی که تولید وجود دارد، اما عرضه محدود است. به این خاطر روز به روز قیمت مسکن در حال بالاتر رفتن است.»

فرهاد بیضایی معتقد است: «می‌توان گفت مسکن به اندازه نسبتاً مطلوبی تولید می‌شود، یعنی در تولید مسکن عقب هستیم، بلکه در توزیع و عرضه مسکن عقب هستیم. در خیلی از موارد مثال‌های زیادی در اقتصاد وجود دارد که متأسفانه چنین شرایطی بر آن حاکم است؛ به همین دلیل باید به سمت عرضه برویم تا مانع ایجاد رانت برای بازیگران قدرتمندی شویم که بازار مسکن را با رفتارهای خود تحت وضعیت منفی قرار داده‌اند.»

این تحلیلگر بازار مسکن در پاسخ به این پرسش که به نظر شما چرا نهضت ملی ساخت مسکن وعده چهار میلیونی ساخت مسکن به سرانجام نرسید، گفت: «آنچه به عنوان سیاست نهضت ملی مسکن و بحث ساخت چهار میلیون واحد مسکن گفته شد، مبتنی بر وعده‌های داده شده از سوی مسئولان بود؛

فروشنندگان واحدهای مسکونی بیشتر تمایل دارند خانه خود را به بانک به منزله مشتری قوی‌تر به لحاظ مالی بفروشند تا به من نوعی به عنوان یک مشتری معمولی که این موضوع باز هم به زیان مردم جامعه و البته عدم عرضه و افزایش قیمت‌ها منتهی می‌شود.»

بیضایی معتقد است: «متأسفانه امروز بانک‌ها انبوهی از املاک را در اختیار دارند که کمترین تمایلی برای عرضه آن به بازار ندارند. به نظر می‌رسد بانک‌ها تا زمانی که فکر کنند قیمت مسکن به نرخ مطلوب آنها نرسیده، اقدامی برای عرضه املاک خود به بازار مسکن نمی‌کنند.»

وی در این باره توضیح داد: «بانک‌ها حداقل تا زمانی که احساس کنند ملک‌هایشان قیمت مطلوب خود را پیدا نکرده، برای عرضه وارد بازار مسکن نمی‌شوند؛ چرا که تجربه بیست سال گذشته نشان می‌دهد بانک‌ها رغبتی به فروش املاک خود در این قیمت‌ها ندارند، هر چند به نظر ما قیمت‌ها بالاست و حساب دارد؛ اما چون کفایت سرمایه بانک‌ها کافی نیست، وزارت اقتصاد هم به دلیل حل این مسئله به بانک‌ها اجازه داده است تا از این طریق تا حدی کفایت سرمایه خود را بهبود دهند. بنابراین، این اقدام وزارت اقتصاد فشار قابل توجهی به بخش مسکن وارد کرده است.»

این کارشناس بازار مسکن معتقد است: «هر سیاست اشتباهی که درباره بخش مسکن اتخاذ شود، به صورت مستقیم روی زندگی و معیشت مردم اثر می‌گذارد. از سوی دیگر

افزوده

تعریف بیکار

در اقتصاد به فردی که در سن کار (۱۵ تا ۶۵ سال) جویای کار باشد؛ اما شغل یا منبع درآمدی پیدا نکند، بیکار می‌گویند. زنان خانه‌دار و دانشجویان اگر جویای کار نباشند و حتی کسانی که با وجود منبع درآمد کافی مشغول به انجام کاری نیستند نیز جزء جمعیت فعال شمرده نمی‌شوند. جمعیت بیکار به تعداد افراد بیکار گفته می‌شود. بیکار از منظر مرکز آمار ایران، فردی بالای ۱۶ سال است که در هفته قبل از آمارگیری فاقد کار باشد. همچنین افرادی که به دلیل انتظار بازگشت به شغل قبلی جویای کار نیستند، بیکار به شمار می‌آیند.

شاخص

ورشکستگی در آمریکا

بانک سرمایه‌گذاری «گلدمن ساکس» قصد دارد مشاغل بیشتری را به دلیل تأثیر فضای سخت اقتصاد بر درآمد آن کاهش دهد. طبق گفته مدیرعامل گلدمن، درآمد این بانک ۲۵ درصد در سه ماهه دوم سال جاری میلادی کاهش یافته است. «جان والدرون» خطاب به سرمایه‌گذاران و بدون مشخص کردن میزان این تعدیل نیروها گفت: «دورنمای اقتصاد کلان بسیار چالش‌برانگیز است.» برخی منابع اعلام کرده‌اند، انتظار می‌رود این بانک ۲۵۰ شغل را در هفته‌های آتی کاهش دهد. گلدمن در ژانویه ۳۲۰۰ کارمند خود را برکنار کرده بود که بزرگ‌ترین تعدیل نیروی این بانک از زمان بحران مالی ۲۰۰۸ را نشان می‌داد.

منهای نفت

یک میلیارد دلار

پسته یکی از میوه‌های گرمسیری است که در سرتاسر جهان مشتری‌های خاص خود را دارد و ایران، ایالات متحده، ترکیه، سوریه و اتحادیه اروپا، پنج تولیدکننده بزرگ پسته هستند. پسته ایرانی هم از نظر میزان تولید و هم از نظر کیفیت و طعم در جایگاه نخست قرار دارد. پسته ایران به ۷۴ کشور جهان صادر می‌شود و هر درخت پسته معادل پنج بشکه نفت ارزآوری دارد که در مجموع این صنعت سالانه بیش از یک میلیارد دلار درآمد ارزی دارد. با این وجود به دلیل استفاده نکردن از شیوه‌های به روز و مکانیزه تولید پسته، بهره‌وری ما نسبت به رقبا بسیار پایین‌تر است.

گناه سنگینی که سبک شمرده می شود

گفتاری از حجت الاسلام سید حسین هاشمی نژاد

خیلی راحت مرتکب می شویم، از گناهانی است که چهار دلیل شیعه، یعنی قرآن، روایات، عقل و اجماع بر حرمش دلالت دارد. این از گناهانی است که پایش خیلی از نظر دلیلی محکم است.

چند سال پیش در شهرستان ساوه ده شب درباره گناهان زبان صحبت کردم. حدود بیست و خرده‌ای سال پیش ده شب صحبت کردیم و جایزه گذاشتیم که اگر یک نفر از صبح تا شب (یک روز) غیبت نکرد؛ ما به او جایزه دهیم. شب آخر یک جوانی آمد و گفت، از صبح پدر خودم را در آوردم. به جدت خیلی با خودم جنگیدم؛ اما دوست داشتیم از دست شما جایزه‌ای بگیریم، به طمع جایزه غیبت نکردم. خیلی کار سختی است. تازه اینها کلاس‌های ابتدایی تقواست.

الحرام بالادلت الاربعه»، غیبت حرام است به ادله اربعه. ادله اربعه شیعه چیست؟ «قرآن»، «سنت»، «عقل» و «اجماع»، یعنی وقتی یک فقیه فتوا می دهد در رساله خودش که فلان چیز حرام است، باید سند داشته باشد. فقیه که از خودش حرف نمی زند، دلایلش یا باید آیه قرآن باشد یا روایات ائمه معصوم (ع)، فعل معصوم، قول معصوم، تقریر معصوم را بهش می گویند سنت؛ یا دلایلش باید عقل باشد یا دلایلش باید اجماع فقهها باشد. این چهار دلیل، شما فکر کنید فقهها همین طوری حرف نمی زند، این حلال است، این حرام است، این کار را بکنید، این کار را نکنید. نه، دلیل دارند. بعضی گناهان، بعضی حرام‌ها یک دلیل بر حرمش است، مثلاً یک آیه داریم. بعضی حرام‌ها آیه ندارند و روایت دارند: سنت و عقل و اجماع. این گناه که من و شما

یکی از صفات زشتی که پیامبر اکرم (ص) در بیشتر اوقات مردم را از آن نهی می کردند، «غیبت» است. متأسفانه، قبح و سنگینی این گناه بزرگ در اثر کثرت و شیوع در بین اجتماع ما از بین رفته است، به ویژه در دوره آخرالزمان. صاحب لبعین کتابی دارد به نام «کشف الریبه». در آنجا حدیثی نقل می کنند که پیغمبر اکرم (ص) می فرماید: «در دوره آخرالزمان غیبت نقل مجلس اخبار امت من می شود»؛ خیلی عجیب است، اخبار یعنی بهترین، گل سر سید. حضرت می فرماید بهترین افراد امت من در آخرالزمان وقتی دور هم جمع می شوند نقل مجلس شان غیبت دیگران است. ده شب در باره غیبت می شود صحبت کرد. اولین عبارتی که شیخ انصاری در مکاسب محرمة در باب الغیبه دارند، این جمله است: «الغیبت

آیه

انتظار برای یک رخداد بزرگ در فلسطین

ابوالفضل نبینی فرکی

کارشناس علوم دینی

همان طور که می دانید قرآن کتاب هدایت است؛ اما این هدایت با زبان‌ها و روش‌های گوناگون صورت می پذیرد. یکی از این روش‌ها ذکر وقایع تاریخی است؛ داستان‌هایی از گذشتگان و عقابت رفتارشان که برای عبرت گرفتن یا الگو گرفتن مطرح می شود. در قرآن رموزی هم برای اهل تفکر قرار داده شده که در کنار وقایع تاریخی و نکات اخلاقی جهت‌های متفاوتی به چشم اهل تدبیر و تفکر می آید. رموزی که احتمالاً باید اتفاقاتی در آینده بیفتند که قابل فهم و درک شوند. پس نکاتی در قرآن کریم هست که نه به گذشته، بلکه به آینده هم می تواند تعلق داشته باشد؛ یعنی به مؤمنان و کافران تذکری داده می شود که به اتفاقی در آینده اشاره دارد. یکی از این رخدادهای تاریخی مربوط به یهودیانی است که اهل فساد هستند. در کتب تفسیری، ذیل آیه هفتم سوره اسراء نکته‌ای آمده است که ظاهراً هنوز اتفاق نیفتاده است. خداوند در این آیه می فرماید: «... فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ لِيَسْئُرُوا وُجُوهَهُمْ وَ لِيَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ كَمَا دَخَلُوهُ أُولَئِكَ لِيُتَيَّرُوا مَا عَلِمُوا تَتْيِيرُهُمْ؛ و چون تهدید آخر فرا رسد [بپایند] تا شما را اندوهگین کنند و در معبد [تان] چنان‌که بار اول داخل شدند [به زور] در آیند و بر هر چه دست یافتند یکسره [آن را] نابود کنند. (اسراء/۷)

تفسیر به روایات متعددی اشاره دارند که نابودی یهودیان متجاوز را به قبل از قیام حضرت مهدی (عج) به دست انقلابیون مؤمن متعلق دانسته‌اند، که شمشیرهای خود را بر دوش نهاده، تا مرز شهادت پیش می روند و زمینه‌ساز حکومت جهانی حضرت مهدی (عج) می شوند. برخی وقوع آن را در زمان ظهور امام زمان (عج) دانسته که متجاوزان یهود، قلع و قمع خواهند شد. (تفسیر نورالثقلین، فرقان، نمونه، نور و...) در آیه چهارم این سوره آمده است: «و به بنی اسرائیل در کتاب (تورات) اعلام کردیم که شما دویار در زمین فساد خواهید کرد و طغیان و برتری جویی بزرگی خواهید نمود.» در کتب تاریخی و تفسیری گفته‌اند فساد اول قطعی اتفاق افتاده است؛ اما در مورد فساد دوم تردید وجود دارد. البته حدس‌های فراوانی زده شده است تا جایی که آن را به جنگ جهانی دوم هم ربط داده‌اند؛ اما طبق بیان آیات و روایات «اهل عباد» آنان را در هم کوبیده یا درهم خواهند کوبید. این نکته در تفسیر نمونه آمده است: «برخی بسر این نظرند که آنسان به قرینه «بعثنا» و «عباداً لنا» از بندگان و مردان با ایمان خداوند بوده‌اند. (نمونه، ج ۱۲، ص ۳۲) علامه طباطبایی نیز تصریح می کند: «واژه بعثنا و تعبیر از کفار با عنوان عباد با توجه به اولی بآس شدید و قتل و تخریب و درهم کوبیدن و خشونت و شدت این گروه نشان می دهد که همه اینها بر سبیل مجازات و انتقام الهی بوده، از این رو می توان از آن به بعث الهی تعبیر نمود.» (المیزان، ج ۱۳، ص ۳۹) از جمیع بررسی‌ها به این نتیجه می رسیم که فساد دوم هنوز رخ نداده است تا گروهی از اهل تقوا به حکمت الهی برای مجازات اهل فساد وارد میدان کارزار شوند. به عبارتی، اگر فساد دوم اتفاق می افتاد، باید مجازات آن هم اتفاق می افتاد و اکنون دیگر فساد به وجود نمی آمد. پس باید منتظر ماند و برای این اتفاق کارهای لازم را انجام داد.

مکتب

همه مسئولیم

سیدحسین خاتمی خوانساری

دبیر گروه معارف

می فرماید: «يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنفُسَكُمْ وَ أَهْلِيكُمْ نَسَاراً وَ قُودُهُمُ النَّسَاسُ وَ الْجِجَارَةُ»؛ ای کسانی که ایمان آورده‌اید، خودتان و کسانتان را از آتش که سوخت آن مردم و سنگ هاست، حفظ کنید. (تحریم/۶) این آیه یعنی هر کسی مسئول است در راهبری، هدایت و کمک به اطرافیان خود، حتی نسبت به مردم کشورش هم مسئول است. البته آنجا که علم و توان دارد و از نظر مادی و معنوی نسبت به زیردستان خودش قدرت و امکانات بیشتری دارد، در هر سطحی، از جمله آنکه نباید از رسیدن خیری به اطرافیان خود جلوگیری کند و با کاری آنان را از خیری و نعمتی محروم کند. مسئولیت هر فرد در جامعه هم متوجه این موضوع هم هست؛ یعنی هر کاری که کمک می کند به هم وطن، باید انجام شود و هر کاری که صدمه می زند نباید انجام شود. گاهی در مورد «قُوا أَنفُسَكُمْ وَ أَهْلِيكُمْ» فکر می کنیم، حفظ کردن اطرافیان یعنی اینکه بنشینیم و آنها را امر کنیم به کاری یا نهی کنیم از کاری، اما گاهی لازم است خودمان حرکت کنیم؛ سپس از آنان بخواهیم که به دنبال ما بپایند. این کار باید آگاهانه و عالمانه صورت بپذیرد و نداشتن علم هم رافع مسئولیت نیست؛ یعنی کسی که مسئولیتی دارد باید علوم لازم برای هدایت زیردستان یا اطرافیان خود را فرا بگیرد تا بتواند در مسیر درست حرکت کند.

تنگ‌دستانه با هر چیزی برخورد می کند هم باید پاسخگو باشد. خداوند نعمات و قدرت‌هایی در اختیار انسان قرار داده که باید آن را برای بندگان خدا به کار بگیرد و نباید بخل بورزد. خداوند در قرآن می فرماید: «و از چیزی که به آن علم نداری [بلکه برگرفته از شنیده‌ها، ساده‌نگری‌ها، خیالات و اوهام است] پیروی مکن؛ زیرا گوش و چشم و دل [که ابزار علم و شناخت واقعی اند] مورد بازخواستند.» (اسراء/۳۶) این آیه ابعاد گوناگونی دارد که می توانیم یکی دو مورد از آن را ذکر کنیم. پس در منظورهای مختلف هم باید دیده شود. برای نمونه، این تذکر فقط برای کسانی نیست که علم ندارند و چیزی می گویند یا نظر و طرحی غیرعلمی می دهند، در مورد افرادی که علم و توانایی دارند و کاری انجام نمی دهند هم صدق می کند. رسول خدا (ص) می فرماید: «هیچ کس نیست که بر ده نفر یا بیشتر، ریاست و امارت داشته باشد مگر اینکه او را روز قیامت در حالی می آورند که دستش به گردنش بسته است؛ پس اگر چنانچه آدم درست‌کاری بود و تقصیری متوجه او نبود، او را رها می کنند و اگر چنانچه بدکار و گناه‌کار بود، غل و زنجیرش افزایش پیدا می کند.» باز هم با تأکید بر اینکه هر یک از ما مردم در جامعه‌مان مسئول هستیم و باید دلایل انجام دادن یا ندادن کاری را بگوییم. مگر نه اینکه خداوند در قرآن

مثال بارزش را در دو سه سال قبل دیدیم. اگر کسی خواهان برچیده شدن ویروس کرونا بود، باید نقش خودش را هم در بیرون راندن و از بین بردن این ویروس در نظر می گرفت. نمی شد که عده‌ای نکات بهداشتی را رعایت نکنند و سپس خواهان از بین رفتن این بیماری باشند. در مدت شیوع این بیماری همه ما خودمان را مسئول دیدیم. پیامبر اکرم (ص) می فرماید: «أَلَا كَلُّكُمْ رَاعٍ وَ كَلُّكُمْ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ...» همه شما مسئولید! بدانید که همه شما سرپرست هستید و همه شما درباره زیردستان‌تان بازخواست می شوید. آن امیری که بر مردم فرمان می راند، سرپرست است و نسبت به رعیتش بازخواست می شود. مرد سرپرست خانواده خویش است و درباره آنها باید پاسخگو باشد و زن سرپرست خانه و فرزندان و شوهر خود است و درباره آنها باید پاسخ دهد...» (ارشادالقلوب، ج ۱، ص ۱۸۴) راعی را حافظ و نگهدار معنا کرده‌اند. البته کیفیت حفظ‌ها مختلف است. اینکه از چه حفظش بکند؟ هر راعی باید خودش تشخیص بدهد. پس هر کسی باید پاسخگویی رفتار با اهل، عیال و زیردستان خود باشد که این پاسخگویی فقط مربوط به انجام کارها نیست، مربوط به انجام ندادن کارها هم هست؛ یعنی کسی که می تواند کاری انجام دهد، ولی از آن خودداری می کند و

اگر از هر انسانی سؤال کنیم که دوست داری «خوبی» در جهان رشد کند یا «بدی»، مطمئناً اولی را انتخاب می کند. این جزء ذات انسان است که می خواهد خوبی ببیند، خوب باشد، دیگران را در مسیر درست ببیند و... اما اینکه چقدر برای آن انگیزه و علاقه نشان دهیم و چقدر برای آن دغدغه داشته باشیم هم مهم است. به عبارتی، صرفاً با دوست داشتن یک چیزی نمی توان آن را به دست آورد. باید برایش تلاش کنیم تا ظهور و بروز پیدا کند. اینکه ما جامعه خوبی می خواهیم هم باید ابتدا خوبی بدی را بشناسیم و بعد از خوبی‌ها خوش‌مان بیاید و از بدی‌ها متنفر باشیم و پس از آن برای عملی شدن خوبی تلاش کنیم. برای نمونه، اگر خواهان برچیده شدن فقر در جامعه هستیم، باید کمک به فقرا، عدالت، مساوات، نظم و انسان‌دوستی و... را هم دوست داشته باشیم و هم برای رشد آن تلاش کنیم. هر قدر که این خلقیات رشد کند، میزان فقر کمتر می شود و هر قدر ضعیف باشد، فقر و تنگدستی هم بیشتر خواهد شد.

راهنا

بسط عدالت

حجت الاسلام والمسلمین محمد حاج ابوالقاسم دولابی: قرآن دو مخاطب دارد که یکی در عصر نزول و دیگری آیندگان. دین به همه نیازهای بشر پرداخته است و سؤال پیش می آید دینی که به نیازهای زناشویی پرداخته، در زمینه حکومت سکوت کرده است؟ نه تنها اسلام حکومت دارد و اگر حکومت نباشد، قوانین اسلام بر زمین می ماند؛ بلکه طبق عبارت صریح امام خمینی (ره)، اسلام یعنی حکومت. کسی که منکر حکومت در اسلام بشود، اسلام را نفهمیده است. برخی در استدلال خود در دفاع از حکومت اسلامی، حکومت را امری لازم در اجرای احکام اسلام می دانند که طبق این تعریف حکومت ظرفی برای حفظ اسلام است.

احکام

شرط تحقیق

پرسش: مباحث من درباره تحقیقاتی است که در محافل علمی غرب درباره تسکین درد از طریق معالجه با موسیقی، معالجه با لمس، معالجه با رقص، معالجه با دارو و معالجه از طریق الکتروبیسته مطرح است و مباحث آنان در این زمینه نتیجه هم داده است. آیا شرعاً مبادرت به این تحقیقات جایز است؟

پاسخ: تحقیق درباره امور مذکور و آزمایش مقدار تأثیر آنها در درمان بیماری‌ها شرعاً اشکال ندارد، به شرطی که مستلزم ارتکاب اعمالی که شرعاً حرام هستند، نباشد.

آیت‌الله العظمی خامنه‌ای، اجوبه‌الاستفتائات، سؤال ۱۳۱۷

سلوک

دعایی برای قنوت

آیت‌الله سیدشهاب‌الدین مرعشی نجفی: بر دعای شریف: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِحَقِّ فَاطِمَةَ وَ آيِبَهَا وَ بَعْلَهَا وَ بَنِيهَا وَ سِرِّ الْمُسْتَوْدَعِ فِيهَا، أَنْ تَصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ، وَ أَنْ تَفْعَلَ بِي مَا أَنْتَ أَهْلُهُ وَ لَا تَفْعَلَ بِي مَا أَنْتَ أَهْلُهُ.» پروردگارا، من تو را می خوانم به حق فاطمه و پدرش و شوهرش و فرزندان‌ش و رازی را که در آنها به امانت نهاده‌ای، اینکه درود بفرستی بر محمد و آل محمد (ص) و اینکه آنچه تو اهل آتی با من عمل کنی و به جا آوری و نه به جا آوری، آنچه من سزاوار آنم. در قنوت نماز مداومت داشته باشی.

<div><div>۸</div><div><div>پرونده</div></div></div>
شماره ۱۱۰۵ دوشنبه ۱۵ خرداد ۱۳۰۲
<div><div>صدا</div><div><div>صدا</div></div></div> <p>پرونده</p>

زعیم
حکیم

ویژه

سی و چهار سال

رهبری امام خاتمه‌ای

دیدار با مسیح

گروه پرونده

صبح صادق

سیریه عملی رهبر عظیم‌الشأن انقلاب اسلامی مبین تدابیر حکیمانه، معیشت زاهدانه، مصلحت‌اندیشی، نگاه عمیق راهبردی و تبلور دیدگاه دینی در سراسر حیات فردی، سیاسی و اجتماعی ایشان است. در ادامه به گوشه‌ای از ویژگی‌های شخصیتی رهبر معظم انقلاب از قول برخی افراد و شخصیت‌های سیاسی جهان اشاره خواهد شد.

ولادیمیر پوتین پس از سفر خود به

جمهوری اسلامی و دیدار با رهبر معظم انقلاب بیان داشت: «با عنایت به مطالب‌العالمی که من درباره مسیح داشتم، در ملاقات با رهبر ایران تمام ویژگی‌های حضرت مسیح

را در آیت‌الله خاتمه‌ای دیدم و برآم متجلی شد.» همچنین، وی درباره تزیینی و درایت معظم‌له می‌گوید: «با وجود درایت و هوش رهبری جمهوری اسلامی هیچ خطری متوجه ایران نمی‌شود. من در ملاقات با ایشان معنای قانون اساسی جمهوری اسلامی و مفهوم ولایت فقیه و ولایت‌علمای دینی را که شنیده بودم، فهمیدم.»

رادویو بین‌المللی چین در تحلیلی پیرامون دخالت آمریکا در امور هنگ کنگ :

«آیت‌الله خاتمه‌ای، رهبر معظم انقلاب معمولاً آمریکا را متکبر می‌خوانند و گاه از این کشور با صفاتی مانند شرور، منفور و خبیث یاد می‌کنند. سا در چین قبلاً فکر می‌کردیم رهبر ایران نسبت به آمریکا شاید زیاد سخت می‌گیرد، ولی در سال‌های اخیر، حرف‌های ایشان معنای عمیق‌تری در چین پیدا کرده است.»

کوفی عنان دبیر کل سابق سازمان ملل پس از ملاقات با رهبر معظم انقلاب گفت: «من اشخاص معتبری در دنیا زیاد دیدم، ولی هیچ یک از مسائل سیاسی اطلاع نداشتند. با دیدن آیت‌الله خاتمه‌ای قداست آن شخصیت‌ها از ذهن من پاک شد.»

بی‌نظیر بوتو، نخست‌وزیر سابق پاکستان خطاب به نماینده ویژه رئیس‌جمهور ایران گفت: «من برای آیت‌الله خاتمه‌ای قداست قائل هستم و از ایشان خوارتم برای موقعیت من دعا کند بپرای من قابل تحمل نیست که ایشان از حکومت من ناراحت باشد. من هر کاری که در اختیار قانونی‌ام باشد، برای حل مشکل انجام خواهم داد.»

بی‌نظیر بوتو، نخست‌وزیر سابق پاکستان خطاب به نماینده ویژه رئیس‌جمهور ایران گفت: «من برای آیت‌الله خاتمه‌ای قداست قائل هستم و از ایشان خوارتم برای موقعیت من دعا کند بپرای من قابل تحمل نیست که ایشان از حکومت من ناراحت باشد. من هر کاری که در اختیار قانونی‌ام باشد، برای حل مشکل انجام خواهم داد.»

رجب طباردوغان در دوره نخست‌وزیری خود در ترکیه هنگام ملاقاتی که به همراه همسر و فرزندش با رهبر معظم انقلاب داشت، خطاب به ایشان اذعان کرد: «من به عنوان یک مسئول کشور درخدمت شما نیامده‌ام؛ بلکه به عنوان مریدی به خدمت می‌آمدم.» «زهره الهیان» عضو کمیسرین امنیت ملی و سیاست‌خارجی مجلس شورای اسلامی در اعور گذشته که از

نزدیک در جریان این دیدار قرار داشته است، بیان می‌کند که همسر دختر اردوغان خطاب به معظم‌له گفتند: «شما ما را به یاد پیامبر گرامی اسلام می‌اندازد.»

کاندولیزا رایس وزیر سابق امور خارجه آمریکا و مشاور ارشد جرج بوش: «رهبر ایران می‌تواند نقشه‌هایی را که بهترین ذهن‌ها، با صرف بیشترین بودجه‌ها، در زمانی بسیار طولانی کشیده و مجربانی ماهر اجرای آن را به عهده گرفته‌اند، با یک سخنرانی یک‌ساعته خشتی کند.»

ابوالحسن بنی‌صدر رئیس‌جمهور مخلوع؛ «اگر آقای خمینی زنده بود، صدها بار به آقای خاتمه‌ای اسحت می‌گفت، دلیل این تحسین این است که آقای خاتمه‌ای به خوبی توانسته نظمی که آقای خمینی ایجاد کرده را حفظ کند.»

عطاءالله مهاجرانی، وزیر اسبق فرهنگ و ارشاد دولت اصلاحات درباره سبک زندگی و وضعیت اقتصادی رهبر معظم انقلاب بیان داشت: «من آیت‌الله خاتمه‌ای را خوب می‌شناسم و می‌دانم که در تمام کارنامه اقتصادی خود و اقوامش، نقطه سیاه که هیچ، حتی یک نقطه خاکستری هم نمی‌توان یافت.»

خاوروز پرویز کوئینار، دبیر کل وقت سازمان ملل متحد در زمان ریاست‌جمهوری حضرت آقا خطاب به علی‌اکبر بشارتی، وزیر اسبق کشور گفته بود: «در چند سالی که دبیر سازمان ملل بوده‌ام، در آن مدت ایشان همچین، همواره بر ضرورت رعایت قوانین و دستورالعمل‌های قانونی تأکید کرده و نسبت به تجاوز به حقوق شهروندی و تخریب خصوصیات عمومی جامعه حساسیت دارند.

تئانیاوو رئیس‌رؤم جمعی و منجوس صهیونیستی: «قبلاً درباره خطر هسته‌ای ایران هشدار داده‌ام. اما امروز می‌خواهم خطر پیشش تاریخ به نفع ایران را گوشزد کنم و بگویم و اعتراض کنم که آقای خاتمه‌ای از تنگه خیزد در عربستان تا تنگه جبل‌الطارق نهدی‌ام.»

رهبر فرزانه انقلاب همواره به اهمیت حفظ امنیت کشور تأکید داشته و تصریح کرده‌اند که حفظ امنیت کشور یکی از اساسی‌ترین وظایف هر دولت و هر شهروندی است. آیت‌الله‌المطهی خاتمه‌ای، در مقام تأکید بر ضرورت پایبندی به مفاهیم عدالت و رفتار عدالت‌مدانه، به مسئولان دولتی قضایی کشور

رمز و راز ماندگاری انقلاب اسلامی

واکاوی صبح صادق از نقش رهبری اول و دوم در پیشبرد انقلاب اسلامی

خمینی(قدس‌الله نفسه ازکیه) و همچنین سالروز آغاز

رهبری حضرت امام‌خاتمه‌ای(مدظله‌العالی) قرار داریم. بنابراین، باید چنین فرصتی را مغتنم شمرد برای تبیین و تشریح این امتیاز بزرگ انقلاب اسلامی، و خدانود را بابت این نعمت بسپاریار ارزشمند شاکر بود. رهبر حکیم انقلاب اسلامی بحق خلف صالح آن عزیز سفر کرده است. معظم‌له در همان آغاز رهبری در بیانی با صراحت فرمودند: «راه ما، راه امام است و ما این‌ راه را با قوت ادامه خواهیم داد.» در پیش از سه دهه گذشته سیر نظری و عملی رهبر معظم انقلاب اسلامی، از تعهد و وفاداری معظم‌له به راه امام و پیمودن این راه طبق سخن پیش گفته حکایت می‌کند. این امتیاز بزرگ انقلاب اسلامی است که رهبری دوم آن، با گذشتش بیش از سه دهه از دوران رهبری او، با وجود تمامی فشار و فرودها، تهدیدها و تطمیع‌ها، فتنه‌انگیزی‌ها و وسوسه‌های رنگارنگ جن و انس، لحظه‌ای خود را از راه امام خمینی(ره) جدا نکرده و بر این راه که نورانی رسول‌الله(ص) و شامه اطهار(ع) و در یک کلام همان صراط مستقیم الهی است، استقامت ورزیده و آن را با قوت هر چه تمام ادامه داده است. کرب چند برخی از شیاطین در جنگ شناختی، با تحريم مکتب و خط امام و همچنین تحریف شخصیت امام(ره)، ادعا می‌کنند که بعد از امام دوران امام‌زادی شروع شد و اگر امروز امام بود، اینچنین و آنچنان می‌گرد؛ لکن جنس کسانی که با مکتب امام، خط امام و شخصیت امام آشنایی کامل و درست دارند؛ شهادت می‌دهند که مکتب، خط

و شخصیت رهبر حکیم انقلاب اسلامی حضرت امام خاتمه‌ای(مدظله‌العالی)، به طور دقیق و کامل و موبه موبه، در امتداد رهبر کبیر انقلاب اسلامی قرار دارد. به تشریح می‌توان گفت، خاتمه‌ای عزیز، آینه تمام‌نمای خوبی است. اگر تفاوت و تمایزی در حکمرانی، تصمیمات دیده می‌شود، تماماً به اقتضای شرایط است؛ اما در اصول، مبانی، آرمان، شعارها، و اهداف، هیچ تفاوتی حتی به اندازه‌مسر سوزن وجود ندارد. دلیل این انطباق هم، آن است که هر دو رهبر، متحدوجرم بوده و مخالف مستمکران و زورگویان، اسلام جهاد و شهادت، اسلام طرفدار حقوق مردم، نگاه به استقلال سیاسی ایران و عزت ملی، اعتقاد به وحلت ملی و تأمین منافع ملی، تلاش برای پیشرفت ایران و تمدن‌سازی.

۳-شخصیت امام و رهبری
در بررسی شخصیت، معمولاً به ویژگی‌های فردی توجه می‌شود. قابل توجه است که در بررسی شخصیت امام و رهبری با توجه به ویژگی‌های فردی، اشتراکاتی قابل

توجه دیده می‌شود. اشتراکاتی از قبیل ۱-اهل توکل و بی‌تر استست و همه معتقدند آیت‌..، حائری، در تمامی اعلام شرط کرده‌اند که اگر ملازم به این شرط می‌شوید، باید آقا را قبول می‌کنم و آن شرط این بود که دست آقا را ببوسد و بالاخره به زور دست آقا را ببوسید این‌ها، برای کسی که امروز در عراق بعد از آیت‌.. «میسثانی»، مقلدانش از همه بیش تر استست و همه معتقدند آیت‌..، حائری عصاره فقه و اصول شهید «صدر»، هستند، مسائلی ساده و احساسات و هیجان نیست، هر چند خوشبختانه این موقعیت بین همه مراجع به وجود آمده بود.

۴-قاطع بودن در اجرای دستورات الهی و عدم تزلزل؛ ۵-متعدب و انقلابی بودن؛ ۶-جامع‌نگر و دراندیش بودن، ۷-مظهر احساسات و عواطف بودن، ۸-مردمی بودن و زری تلپگی و ساده‌زیستی؛ ۹-اخلاص و کار را فقط برای خدا انجام دادن؛ ۱۰-قانون‌گرا بودن.
آری، جوانان ما باید بدانند که اگر گفته می‌شود: «خاتمه‌ای، خمینی دیگر است.» این یک واقعیت است. ۷-دفاع از مظلومان و مستضعفان؛

چرا آیت‌الله خامنه‌ای؟

رهبری مجلس خبرگان و تشکیل حکومت جدید در صف برگزیدگان قرار گرفتند.

فقیه جامع‌الاطراف
رهبر فرزانه انقلاب با داشتن سابقه فعالیت در حوزه‌های گوناگون، مانند فعالیت‌های سیاسی، علمی و فرهنگی، از قابلیت‌های رهبری مؤثر برخوردار بودند و برای پیشبرد اهداف انقلابی و توسعه کشور، از این قابلیت‌ها بهره گرفتند.

اعتماد به ملت ایران
آیت‌الله خاتمه‌ای در سیاست خارجی با تأکید بر استقلال و اعتماد به نفس کشور، با دیگر کشورها مذاکره می‌کنند. رهبر حکیم انقلاب همچین معتقدند، ایران باید در قلمرو منطقه‌های خود تأثیرگذار باشد و برای پیشبرد منافع ملی خود، به دنبال گسترش روابط با کشورهای عضو منطقه است. همچنین آیت‌الله خاتمه‌ای همواره بر این باور بوده‌اند که اقتصاد ایران نباید به دسترسی خارجی

آیت‌الله‌المطمی خاتمه‌ای از نخستین روحانیونی بودند که در جریان حرکت ضد شاه مشغول فعالیت بوده و هنگام تشکیل نظام جمهوری اسلامی، برای

خواب آشفته‌ای که تعبیر نشد

همه گوش‌ها به کلام امام خمینی(ره) سپرده شده است. امام امت سخنان مهمی را بیان می‌کنند. ایشان در بخشی از سخنان خود که پیش از تفیذ حکم ریاست جمهوری آیت‌الله خاتمه‌ای انجام شده بود، می‌گویند: «خدایو تعال بر ما منت نهاد که افکار عمومی را برای انتخاب رئیس‌جمهوری تعهد و مبارز در خط تفرقه‌افکنی و تفرقه‌گرایی خودرادی کنند و برای شکوفایی جامعه علمی، باید با همکاری و همدلی بی‌فرسود، به اهداف مشترک دست یابند. رهبر حکیم ایران، با مجلس و جمعه و پیشگاه ملت، به این جنایت دست زدن و به کسی سوء قصد کرد(آیت‌الله خاتمه‌ای) که آقای دعوت او به صلح و سداد، در گوش مسلمانین جهان مینین‌انداز است. من فرمودم: «این امانقنین اقتدر از پیشش سیاسی بی‌فرسود، پس از سخنان شما، در مجلس و جمعه و پیشگاه ملت، به این جنایت دست زدن و به کسی سوء قصد کرد(آیت‌الله خاتمه‌ای) که آقای دعوت او به صلح و سداد، در گوش مسلمانین جهان مینین‌انداز است. من فرمودم: «با رحلت آیت‌الله خمینی، بی‌فرسود، پس از سخنان شما، در رأس سیستم سیاسی ایران ایجاد خواهد شد.»

رویه زیار از طریق «رادویو بی‌سی» اعلام می‌کند: «خلایق را که درگذشت آیت‌الله حکیم در گوش مسلمانین جهان مینین‌انداز است. من فرمودم: «با رحلت آیت‌الله خمینی(ره) خیر بود که پس از رحلتش تمام مردم مسلمانین جهان و از خداوند تعالی، سلامت شما را برای ادامه رژیم‌صهیونیستی مقاومت کنند.»

رهبر فرزانه انقلاب با داشتن سابقه فعالیت در حوزه‌های گوناگون، مانند فعالیت‌های سیاسی، علمی و فرهنگی، از قابلیت‌های رهبری مؤثر برخوردار بودند و برای پیشبرد اهداف انقلابی و توسعه کشور، از این قابلیت‌ها بهره گرفتند.

آیت‌الله‌المطمی خاتمه‌ای از نخستین روحانیونی بودند که در جریان حرکت ضد شاه مشغول فعالیت بوده و هنگام تشکیل نظام جمهوری اسلامی، برای

ستون خیمه مرجعیت

از جمله حامیان بی‌ادعا و پشتیبانان همیشگی رهبر معظم انقلاب مراجع عظام تقلید و عارفان روشن ضمیر هستند که همواره در خط مقدم دفاع از نظام جمهوری اسلامی و رهبر معظم انقلاب به صف بوده‌اند. اینان در موقعیت‌های گوناگون بارها در وصف ولایت فقیه و مصداق آن سخنانی راهگشایان کرده‌اند. کزیده‌ای از این بیانات در سطرهای پایین آورده شده است.

حضرت آیت… مسیحانی:

من زمان آقای خمینی هر شب برایشان دعا می‌کردم و امروز برای آقای خاتمه‌ای هر شب دعا می‌کنم. در دیدار اعضای بیت امام؛ همواره پشت سر رهبر انقلاب حرکت کنید و پشتیبان ولایت فقیه باشید. امروز آبروی اسلام وابسته به آبروی جمهوری اسلامی و آبروی جمهوری اسلامی وابسته به آبروی حضرت آیت‌..ا. خاتمه‌ای است.

حضرت آیت… سیدکاظم حائری:

حضرت آیت‌.. «سیدکاظم حائری» از مراجع قم، که مقلدان زیادی در عراق دارد، وقتی به دیدار رهبری رفتند، اصرار داشتند دست رهبری را ببوسند اما آقا اجازه ندادند. بعد از آن، آقا به دیدار ایشان رفتند و گفته بودند حجت‌الاسلام «مروی»، حضرت آیت‌..، حائری، در تمامی اعلام شرط کرده‌اند که اگر ملازم به این شرط می‌شوید، باید آقا را قبول می‌کنم و آن شرط این بود که دست آقا را ببوسد و بالاخره به زور دست آقا را ببوسید این‌ها، برای کسی که امروز در عراق بعد از آیت‌.. «میسثانی»، مقلدانش از همه بیش تر استست و همه معتقدند آیت‌..، حائری عصاره فقه و اصول شهید «صدر»، هستند، مسائلی ساده و احساسات و هیجان نیست، هر چند خوشبختانه این موقعیت بین همه مراجع به وجود آمده بود.

آیت… ملکنوی:

علمای قم، مراجع تقلید و آقایان و فضلاء بهتر از دیگران به لیاقت و شایستگی و اهلیت معظم‌لهم رهبری آگاه هستند، ایشان به نحو احسن این نظام را حفظ کرده‌اند، مکتب گزیه که مستقیم آیت‌..، خاتمه‌ای در اجتماع مردم فرمودند هم اهل قم اهل فهم علم هستند و برای حفظ نظام اسلامی باید از رهبر معظم انقلاب اسلامی مراقبت و مواظبت کنند. ایلام در سایه حمایت و عنایت خداوند تبارک و تعالی و وجود مقام معظم رهبری، این انقلاب اسلامی به ظهور خواهد ولی عصر(عج) متصل شود و خداوند حضرت آیت‌.. «خاتمه‌ای را برای اسلام و انقلاب اسلامی حفظ نماید و سایه ایشان را بر سر ما مستدام بدارد.

آیت‌الله‌المطمی بهجت(ره):

چند سال پیش که حضرت آیت‌.. «خاتمه‌ای یک هفته‌ای تشریف آوردند قم، جمعیت زیادی برای استقبال آمده بودند در خیابان‌ها. آیت‌.. «مرحعی بهجت(ره) آمدند جزء جمعیت استقبال کنندگان. حالا یک مرجعی در سنن حدود نود سال ایشان هم آمدند در جمع استقبال کنندگان. شخصی به ایشان گفت که حاج آقا شما با این سن و سال آمدید وسط این جمعیت استقبال کنندگان؟ آیت‌.. «المطمی بهجت فرمودند: اگر مردم می‌دانستند که استقبال این سید چقدر ثواب دارد هیچ کس در خانه نمی‌نشست.

مرحوم آیت‌.. فاضل کزازی(ره):

الان حایت از مقام معظم رهبری، از زمان امام، واجبتر است چرا؟ بالاخره همان طوره که از امام، نه شخص امام، مقام امام، «اما اله مقام رهبری» واجب بود، الان این معنا بیش تر احساس ضرورت و نیاز دارد. این مقام واجب الاطاعه استت و باید محترم شناخته بشود. ایشان (آیت‌.. «خاتمه‌ای ستون خیمه مرجعیت هستند. اگر ایشان نبودند ما هم نبودیم.

مرحوم آیت‌.. میروزا جواد تبریزی(ره)

وقتی که حضرت آیت‌..، تبریزی(ره)، مریض بودند در بیمارستان در تهران به سر می‌پردند، آقا آمدند خدمت آیت‌.. «تبریزی برای عیادت. مرحوم آیت‌..، تبریزی به رغب بیماری را داشتند، شنشند روی تخت دستشان را روی سینه قرار دادند مقابل حضرت آیت‌..، خاتمه‌ای، با این که سن آیت‌..، تبریزی خیلی بیش‌تر بود.

حضرت آیت‌.. صفای کلباگانی:

بنده در تمام ملاقات‌های خصوصی با مسئولان و ائمه جمعه سفارش می‌کنم که تقویت آقای خاتمه‌ای تقویت نظام و انقلاب است. خدا را شکر کنید که ایشان در تمام مسائل و تمام خطرات پیشقدم بوده‌اند و واقعا نادخای خوبی است در این دریای طوفان زده. مثل خلیج تکبید آری، در اعتراض داریم، مخالف روندنظام و انقلاب هستیم، به‌بلکه از روی دلسوزی برای نظام تقویت رهبری حرف می‌زیم و در تمام مراحل، پشتیبان هستیم. ما چه حکومتی را بپذیریم که در رأس آن مثل آقای خاتمه‌ای را پیدا کنیم؟ کی بهتر از ایشان که با تمام وجود مقابل دنیای زورگرویی منطق ایستاده است و دنیا هم از ایشان حساب می‌برد و ما باید او را کمک کنیم. رهبر معظم انقلاب نعمت بزرگ خداست.

حضرت آیت‌.. غوری همدانی:

آیت‌.. «خاتمه‌ای حسین زمان است و دشمن نخواهد توانست یک ولی فقیه مدبر، مدبر، شجاع، فصیح و زمان شناس راحت تأثیر قرار دهد. آنقدر ویژگی و شایستگی از جمله شجاعت، تکبیر، فرهنگ، فقه، زمان شناسی و معلومات در وجود آیت‌..، خاتمه‌ای هست که بعد از امام راحل هیچ کس نمی‌توانست این بالا را پر کند.»

آیت‌.. شهید دستغیب(ره):

چیزی که بنده نسبت به این شخص بزرگ فهمیده‌ام این است که فردی است خلایق، هوری‌پرست نیست، مقام نمی‌خواهد، قدرت نمی‌خواهد به دست بگیرد، امتحان خودش را پیش از پیروزی و بعد از پیروزی داده است، در هر پستی که بوده امتحان خودش را داده است… آقای خاتمه‌ای مقام نمی‌خواهد، مقام بر روی او اثر نمی‌گذارد.

علامه حسن‌زاده املی:

گوش‌تان به همان رهبر باشد. چون ایشان گوش‌شان به دهان حجت‌بن‌الحسن(عج) است. این جملات وقتی بیش تر معنا پیدا می‌کند که بدانید صاحب‌تفسیر المیزان، علامه غایب آیت‌..، لطیفی دربار مذاکرش علامه بوده فرموده‌اند: «سینه‌ها از کسی شناخت جز امام زمان(عج).

راهی که حسن‌زاده پیش در دارد، خاک آن توتیای چشم مطالبی‌ها.

تقویم انقلاب

فرمان عزل بنی صدر

سید مهدی حسینی

مورخ و پژوهشگر

تقویم تاریخ انقلاب اسلامی به گونه‌ای رقم خورد که نظام جمهوری اسلامی را در یک پیچ تاریخی قرار داد. بنی صدر در جایگاه رئیس‌جمهور کشور به رهنمودهای امام (ره) اعتنایی نمی‌کرد. اعضای شورای سه نفره حل اختلاف تخلفات رئیس‌جمهور محرز شد و دادستان انقلاب اسلامی مرکز نشریاتی، مانند آرمان ملت، انقلاب اسلامی، جبهه ملی، میزان، نامه مردم و عدالت را به دلیل نشر مقالات تشنج‌آفرین تا اطلاع ثانوی توقیف کرد. وقتی بنی صدر خبر تعطیلی روزنامه انقلاب اسلامی خود را شنید، اطلاعیه تحریک‌آمیزی صادر کرد که در قسمتی از آن آمده بود: «رئیس جمهوری شما همچنان در انجام رسالت خطیری که شما ملت مسلمان ایران به عهده او گذارده‌اید، استوار ایستاده است. پیام و کارنامه خود را به هر شکل، از جمله نوار، اعلامیه و... به اطلاع شما خواهد رسانید و به دعوت شما که هر روز او را به مقاومت و استقامت می‌خوانید، صمیمانه لایک می‌گویید. او در ادامه این تحریک‌ها در همان تشکیلات جدیدی را افتتاح کرد و در بین جمعیت حاضر سخنرانی کرد و گفت: «همه جوانان در سراسر کشور باید مقابل این قانون شکنی آشکار به مقاومت و استقامت برخیزند. در همه جا باید بازگوکننده نظر ها و کارنامه ریاست‌جمهور خود باشید. سرتاسر ایران باید در مقابل تمایل شدید به استبداد مقاومت کند. هر کدام از شما جوانان یک شماره انقلاب اسلامی بشوید...» در پایان این سخنرانی عده‌ای شعارهایی در حمایت بنی صدر سر دادند و علیه دکتر بهشتی، رئیس قوه قضائیه وقت و رجایی، نخست‌وزیر وقت هم شعار دادند که در نهایت به درگیری و زود و خورد انجامید. در چنین فضای ملتهبی، برخی اشخاص سیاسی هم وارد می‌شدند و با انتشار نامه و بیانیه از مواضع بنی صدر حمایت و پشتیبانی می‌کردند؛ برای نمونه، مهندس مهدی بازرگان که مدتی سمت نخست‌وزیری دولت موقت را داشت و در آن ایام نماینده مردم تهران در مجلس بود و تعداد اقلیتی از نمایندگان با او همراهی داشتند. نامه‌ای بلندبالا خطاب به حضرت امام خمینی (ره) صادر کرد که در واقع موقعیت و مواضع بنی صدر را تقویت می‌کرد. مسعود رجوی، سرکرده گروهک سازمان منافقین خلق هم هر روز پیام‌ها و بیانیه‌های کوتاه و تندی علیه مسئولان نظام می‌داد. به عبارتی، عقربه زمان به سمت حذف بنی صدر در حرکت بود. در این راستا، گروهک منافقین درگیری‌های خیابانی را به شکل جنگ داخلی دنبال می‌کرد تا از فرصت اختیارات نظامی و امنیتی بنی صدر استفاده کند. در اینجا امام خمینی (ره) بسیار هوشیارانه در تاریخ ۱۳۶۰/۳/۲۰ در یک حکم دو جمله‌ای تکلیف آن را روشن کردند و مرقوم فرمودند: «ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران، آقای بنی صدر از فرماندهی کل نیروهای مسلح برکنار شدند.» از لحظه انتشار این حکم، بنی صدر از کلیه اقتداراتش عزل شد و محل سکونت و محل کار وی به تصرف سپاه پاسداران و کمیته‌های انقلاب اسلامی درآمد. در پی این اقدام، سازمان منافقین خلق اطلاعیه‌ای صادر کرد و در بخشی از آن آورد: «در این شرایط حمایت از شخص رئیس‌جمهور و حفاظت از جان او را یک وظیفه میرم انقلابی در سراسر کشور تلقی می‌کنیم.» این پیام‌ها و بیانیه‌های منافقین نشان‌دهنده اتحاد و همبستگی بنی صدر با آنها بود.

بی قانونی ناشی از اختلاف

قانون‌گرایی در مکتب امام خمینی (ره) - ۵

مهدی سعیدی

دبیر گروه تاریخ

سال ۱۳۵۹ هم‌زمان با آغاز به کار اولین دولت جمهوری اسلامی و مجلس شورای اسلامی، حضرت امام (ره) از همه مسئولان کشور خواستند تا در مسیر تحقق قانون اساسی تلاش کنند. ایشان در مراسم افتتاحیه اولین دوره مجلس شورای اسلامی به طور خاص از نمایندگان مجلس خواستند: «همه روی قانون عمل نکنند. این قانونی است که توی طاقچه بگذارید و کاری به آن نداشته باشید، بروید مشغول کار خودتان بشوید. این قانون باید دست همه باشد و همه حدود را قانون معین کند. قانون برای مجلس حدود معین کرده است، تخلف از این حدود نشود. برای رئیس‌جمهور تحدید کرده، محدود قرار داده، او هم تخلف نکند. برای نخست‌وزیر و امثال اینها و دولت‌ها محدود معین کرده. آنها هم نباید خارج بشوند. هر که خارج بشود از حدود، دید این را تبه بدهند، هدایت کنند آن را.»

حضرت امام (ره) به خوبی می‌دانستند که نظامی نوپا هنوز در مرحله اجرا با مشکلات متعددی مواجه خواهد بود و تعریف حدود وظایف و اختیارات دستگاه‌های گوناگون در عمل با همپوشانی‌هایی همراه است که می‌تواند به اختلاف و درگیری و تنش بینجامد. بنابراین، تلاش می‌کردند همه مجموعه‌های نظام را که حیات‌شان برای بقا و تداوم نظام جمهوری اسلامی ضروری بود، به مدارا یا یکدیگر و عمل به قانون دعوت کنند. قانونی که هنوز بخش عمده‌ای از آن نوشته نشده بود و این وظیفه مجلس شورای اسلامی نوپا بود که مبتنی بر قانون اساسی، قوانین جزئی هر یک از دستگاه‌ها را تدوین و تصویب کند.

در همین وضعیت، سال ۱۳۵۹ مملو از تنش‌های ایجاد شده بین مجموعه‌هایی است که هر یک برای خود اختیاراتی قائل هستند و مرزهای اختیارات‌شان هنوز متداخل، محل اختلاف، مهم و ناپیدا است. در این وضعیت، حضرت امام (ره) تلاش دارند تا قانون را به مثابه فصل الخطاب در

رجایی رسید و با وجود آکراه بنی صدر، رجایی با رأی مجلس نخست‌وزیر شد.

بنی صدر در همین حین در روزنامه انقلاب اسلامی علیه مخالفان خود موضع‌گیری می‌کرد و بر اختلافات می‌افزود. او در اجتماع مردم مشهد این‌گونه علیه مخالفان خود جبهه گرفت: «امروز نیز کسانی که بویی از مکتب نبرده‌اند، به منتخب مردم و فردی که عمر خویش را در مطالعه مکتب گذرانیده و کوشیده است نظام پراننده شده اسلامی را جمع‌آوری کند، ایستاده‌اند و به نام مکتب با او می‌ستیزند.»

حضرت امام (ره) در این میان بسا دعوت به رعایت قانون، بر حل اختلافات از طریق مدارا و برادری تأکید داشتند و خود از دخالت مستقیم در امور پرهیز می‌کردند. برای نمونه، وقتی قرار بود در کمیته حل اختلاف مجلس و رئیس‌جمهور، امام (ره) نیز نماینده‌ای داشته باشند، ایشان نپذیرفتند و کار را به خودشان واگذار کردند. در این میان، ایشان همچنان نقش هدایت‌گری خود را تداوم بخشیدند و بر رعایت قانون تأکید داشتند. از جمله در دیدار با اقبال مردم فرمودند: «همه نهادها هم باید خودشان مقررات را به طوری که در هر نهادی مقررات هست عمل نکنند و خلاف

جامعه جایندازند و همه را به رعایت آن دعوت کنند. در همین ایام، فرماندهان نیروهای سه‌گانه ارتش، روز سوم مرداد ۱۳۵۹ با امام خمینی (ره) در جماران دیدار کردند. در این دیدار، امام خواهان عمل کردن همه نهادها و اشخاص به وظایف قانونی خود و مداخله نکردن در امور یکدیگر شدند و فرمودند: «قانون برای همه وظیفه معین کرده، اگر یکی دست از قانون بردارد و بخواهد دخالت دیگری بکند، برخلاف شرع عمل کرده.» طبیعی بود که پس از آغاز به کار مجلس، زمان برای تشکیل کابینه اصلی رئیس‌جمهور فرارسیده باشد. در این میان، چگونگی انتخاب نخست‌وزیر از جانب رئیس‌جمهور، خود موجباتی از سوءتفاهمات را فراهم کرد. در ۳۱ تیرماه ۱۳۵۹، مراسم تحلیف ابوالحسن بنی صدر در مجلس شورای اسلامی برگزار شد و از آن پس مسئله انتخاب نخست‌وزیر کلید خورد که تفاهم بین اکثریت مجلس و رئیس‌جمهور به درازا کشید و بر سر گزینه‌های مطرح، از جمله جلال‌الدین فارسی و مصطفی میرسلیم توافق حاصل شد و کار به تشکیل هیئت حل اختلاف انجامید. این هیئت مأمور بررسی وضع چهارده نفر از داوطلبان پست نخست‌وزیری بود که در نهایت به محمدعلی

حافظه

معادن فسفات

نگاهی به غارت و اشغالگری استعمارگران در اقیانوسیه

دوران، «آویدیا» نام داشت. مبلغان مسیحی از جزایر گیلبرت در سال ۱۸۸۸، به ناورور رسیدند. آلمانی‌ها حدود سه دهه پس ناورور حکومت کردند. روبرت راش، یک تاجر آلمانی که با یک زن بومی ازدواج کرد، نخستین اداره‌کننده جزیره بود و در سال ۱۸۹۰ منصوب شد. آلبرت الیس فولر کاوشگر، در سال ۱۹۰۰ در ناورور فسفات کشف کرد. شرکت فسفات اقیانوس آرام، بهره‌برداری از ذخایر فسفات را در سال ۱۹۰۶، با توافق با آلمان آغاز و اولین محصوله خود را در سال ۱۹۰۷، صادر کرد. در سال ۱۹۱۴، با وقوع جنگ جهانی اول، ناورور به دست نیروهای استرالیایی تصرف شد. استرالیا، نیوزیلند و بریتانیا در سال ۱۹۱۹، «توافق‌نامه جزیره ناورور» را به امضا رساندند که بر پایه آن نهادی به نام کمیسیون فسفات بریتانیا (BPC) ایجاد شد و حق استخراج معادن فسفات به این نهاد اختصاص یافت. در سال ۱۹۴۷، برای این جزیره قیمومتی از سوی سازمان ملل متحد ترتیب داده شد و سه کشور استرالیا، نیوزیلند و بریتانیا به عنوان قیم انتخاب شدند. نانسورو در ژانویه ۱۹۶۶، خودگردان شد و به دنبال یک کنوانسیون مشروطه دو ساله در سال ۱۹۶۸، مستقل شد. در سال ۱۹۶۷، مردم ناورور داریی‌های کمیسیون فسفات بریتانیا را خریداری کردند و کنترل آن در ژوئن ۱۹۷۰، به شرکت محلی فسفات ناورور واگذار شد. درآمد معادن فسفات سبب شد تا ناورویی‌ها یکی از بالاترین استانداردهای زندگی در اقیانوس آرام را داشته باشند.

جمهوری ناورور، کشوری جزیره‌ای و کوچک در منطقه میکرونزی قاره اقیانوسیه است. ناورور در اقیانوس آرام جنوبی واقع شده و پایتخت آن یارن است. ناورور در قدیم «جزیره دلپذیر» نامیده می‌شد و در سال ۱۹۶۸، مستقل شد. ناورور با ۹۳۰۰ نفر جمعیت، کم‌جمعیت‌ترین کشور جهان، پس از واتیکان است. کشور ناورور، همچنین ۲۱۱ کیلومتر مربع مساحت، کوچک‌ترین جمهوری در جهان است. نخستین فرد غربی که از این جزیره بازدید کرد، ناخدا و شکارچی نهنگ اهل بریتانیا «جان فرن» بود که در سال ۱۷۹۸، به این جزیره رسید و آن را «جزیره دلپذیر» نامید. از آن پس جزیره‌نشینان رفته‌رفته با اروپایی‌های شکارچی نهنگ و با بازرگانان تماس پیدا کردند و این شکارچیان منابع جزیره را تحلیل برده و آب شیرین جزیره را نیز بیش از اندازه مصرف کردند. در این زمان افراد شورشی جدا شده از کشتی‌های اروپایی، شروع به زندگی در این جزیره کردند. جزیره‌نشینان بومی ناورور با غریبان داد و ستد کرده و در قبال تحویل خوراک، از آنها اسلحه دریافت کردند و این سلاح‌ها را در خلال جنگ ۱۰ساله قبیله‌ای ناورور که در سال ۱۸۷۸ آغاز شد، استفاده کردند.

ناورور در سال ۱۸۸۸، ضمیمه آلمان شد و به منزله بخشی از منطقه تحت‌الحمایه جزایر مارشال آلمان درآمد. ورود آلمانی‌ها به جنگ داخلی پایان داد و پادشاهان به عنوان حاکمان این جزیره استقرار یافتند. نامدارترین پادشاه این

دهلیز

سیا در تهران

مروری بر وابستگی رژیم دیکتاتوری پهلوی

اواخر دهه ۱۹۳۰ م در سازمان‌های اطلاعاتی-جاسوسی آمریکا جذب شد و از آغاز تأسیس سیا در ۱۹۴۷ به استخدام آن درآمد و به سرعت از مسئولان درجه اول سیا شد و در ۱۹۶۲ به معاونت عملیاتی سیا ارتقای مقام یافت و در نهایت در ۳۰ ژوئن ۱۹۶۶ به عنوان رئیس سیا منصوب گردید. وی در میان اعضای بلندپایه سیا تحت عنوان «سلطان مطلق جاسوسان» لقب داشت. ریچارد هلمز در تمام دورانی که در ریاست سیا بود، از حکومت ایران سخت پشتیبانی می‌کرد و شاه نیز متقابلاً با او احساس نزدیکی فزاینده‌ای داشت. ریچارد هلمز طی سال‌های ۱۳۴۵-۱۳۵۱ ش/ ۱۹۶۶-۱۹۷۲ م. به مدت هفت سال رئیس سیا بود و طی این سال‌ها بارها به ایران مسافرت کرد. آگاهان به امور، ریچارد هلمز را «یکی از دو مرد آگاه جهان» می‌دانستند. نفر بعدی رئیس کا.گ.ب بود. ریچارد هلمز به دنبال رسوایی واترگیت از مقامش عزل شد (۲۰ نوامبر ۱۹۷۲) و مدت کوتاهی بعد به عنوان سفیر آمریکا در تهران منصوب شد.»

از آغاز دیکتاتوری پهلوی بسیاری از امور ایران با هماهنگی اعضای رسمی سفارت و عوامل سیا انجام می‌شد. با این حال، سیا در فعالیت‌هایش از استقلال عمل کافی برخوردار بود و چه بسا فعالیت‌های پرشماری از آن، از دید و اطلاع اولیای سفارت مخفی می‌ماند. به عبارت دیگر، سیا در گزارش اقدامات و فعالیت‌هایش در امور گوناگون به اولیای رسمی سفارت آمریکا در تهران الزام و اجباری نداشت. با این حال، این به مفهوم تقابل یا تضاد سفارت و سیا نبود، بلکه طرفین در مورد بسیاری در هماهنگی با یکدیگر عمل می‌کردند و گزارش‌ها و اقدامات و فعالیت‌های آنان در عملکرد و خط مشی طرفین تأثیری انکارناپذیر و بسزا داشت. در همان حال، میان سفارت و نمایندگی سیا در تهران و وزارت خارجه آمریکا و نیز سازمان مرکزی سیا در آمریکا ارتباط تنگاتنگ قابل توجهی وجود داشت و اساساً با مجموع تعامل اطلاعاتی و فعالیت‌های سیاسی طرفین بود که سیاست‌ها و تصمیم‌سازی‌های ریز و درشت دولتمردان و سیاست‌گذاران آمریکا در مورد ایران اجرا می‌شد.

در مقدمه کتاب «خاطرات همسر سفیر» نوشته «سینتیا هلمز» آمده است: «از میان سفیران آمریکا در تهران حداقل سه تن پیش از انتصاب به این مقام در سازمان سیا عضویت داشتند که از آن میان ریچارد هلمز مشهورترین آنهاست. ریچارد مک‌کارا هلمز که در آمریکا به دیگ شهرت داشت، برادرش در سوئیس هم‌کلاسی محمدرضا شاه پهلوی بود. از

مشروعیت و مشارکت سیاسی

داود خلیلیان

کارشناس سیاسی

سالگرد ارتحال ملکوتی رهبر کبیر انقلاب اسلامی و بنیانگذار نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران حضرت امام خمینی (ره) فرصت بی نظیری برای بازخوانی اندیشه‌های آن بزرگ‌مرد دوران معاصر است. امام (ره) با تأکید بر بنیان دینی حکومت و اینکه حکومت جلوه‌ای از اجرای قانون الهی در بین مردم و مبین حاکمیت خداوند است، طرحی نو در امر حکمرانی دینی در انداختند. امام در بیشتر آثارشان تلاش کرده‌اند ابعاد این حکمرانی دینی، به ویژه چیستی و چگونگی حقانیت و مشروعیت آن را در ساحت نظر و عمل تشریح کنند.

♦ مشروعیت الهی-مردمی حکومت

مشروعیت الهی حکومت در اندیشه امام راحل به مفهوم این است که حکومت از امور مهمی است که خداوند متعال برایش تعیین تکلیف کرده و دستور العمل دارد و مانند حکومت‌های غیر الهی، از جمله غربی نیست که در آن تقلب، سلطه‌جویی، ارتد در تکوین و شکل‌دهی به حکومت موثر باشد. از این رو، امام همواره در سال‌های پس از پیروزی انقلاب اسلامی بر لزوم رعایت مشروعیت الهی حکومت اسلامی و ساری و جاری بودن این مشروعیت در بخش‌های مختلف اداری و سازمانی در سلسله مراتب حکومتی تأکید داشتند و مرز بین طاغوتی و اسلامی بودن حکومت را در مشروعیت الهی می‌دانستند: «ولایت فقیه در کار نباشد، طاغوت است... اگر با امر خدا نباشد، رئیس‌جمهور با نصب فقیه نباشد، غیر مشروع است. وقتی غیر مشروع شود، طاغوت است... طاغوت وقتی از بین می‌رود که به امر خدای تبارک و تعالی یک کسی نصب بشود.»

البته مشروعیت در نزد امام (ره) پایه دیگری هم دارد. امام (ره) در جایی دیگر از بیانات خود تمام مشروعیت نظام را منبعث از آرای مردمی دانسته و بر پذیرش نظریه مشروعیت مردمی تصریح کرده‌اند؛ به گونه‌ای که در صحبت از مشروعیت مجلس، آن را به رأی مردم منوط دانسته و اذعان می‌کنند دشمنان از طریق رقابت انتخاباتی ضمن سوءاستفاده و ایجاد

تردید در مردم در پی زیر سؤال بردن «سلامت انتخابات» و «مشروعیت مجلس» هستند؛ موضوع و رویه‌ای که امروز هم دشمنان در راهبرد و تاکتیک‌های خودشان برای تحت الشعاع قرار دادن انتخابات همزمان مجلس و خیرگان رهبری در سر می‌پروراند. البته در توضیح مشروعیت مردمی حکومت باید گفت، مردم منشأ اصلی و عملی تحقق بیرونی حکومت هستند و تا مقبولیت مردمی نباشد، اساساً حکومت تشکیل نمی‌شود. در واقع، تحقق مشروعیت الهی از طریق ایجاد حکومت از سوی مردم صورت می‌گیرد؛ بنابراین، در دیدگاه رهبر فقید انقلاب ذیل مشروعیت الهی محلی برای استبداد، خودرایی و تحمیل بر مردم وجود ندارد و هر حکومتی که بر مبنای قوانین و ضوابط اسلامی برپا شود و این قوانین و ضوابط را اجرا کند، به هر شکل ممکن که باشد، مشروع بوده و از مشروعیت الهی برخوردار است.

♦ جایگاه مردم در اندیشه امام (ره)

امام راحل در پاسخ به پرسش خبرنگاری درباره نداشتن اختیار و آزادی مردم در مواجهه با تکالیف و قوانین الهی و شرعی فرمودند: «در اسلام، دموکراسی مندرج است و مردم آزادند در اسلام، هم در بیان عقاید و هم در اعمال، مادامی که توطئه در کار نباشد و مسائلی را عنوان نکنند که نسل ایران را منحرف کنند.»

بنابراین، در اندیشه حضرت امام (ره) بنا به وجود احکام شرعی و ضرورت اجرای آن به صورت مطلق آزادی افراد سلب نمی‌شود؛ البته تا زمانی

قوه مقننه عامل اینهاست، ادای تکلیف باید بکنند، شرکت بدهند مردم را در همه امور...^۱ امام خمینی (ره) پیرامون انتخابات و اهمیت راهبردی آن و ویژگی‌هایی که نمایندگان منتخب مردم باید واجد آن باشند، بیانی دارند که عمق دیدگاه امام خمینی (ره) را به نمایش می‌گذارد: «مردم شجاع ایران با دقت تمام به نمایندگانی رأی دهند که متعهد به اسلام و وفادار به مردم باشند و در خدمت به آنان احساس مسئولیت کنند و طعم تلخ فقر را چشیده باشند، و در قول و عمل مدافع اسلام پابرجان زمین... اسلام رنج‌دیدگان تاریخ... باشند و افرادی را به طرفدار اسلام سرمایه‌داری، اسلام متکبرین، اسلام مرفهین بی‌درد، اسلام منافقین، اسلام راحت‌طلبان... هستند طرد نموده و به مردم معرفی نمایند.»^۲

مفهوم مشارکت در نگاه حضرت امام (رضوان‌الله‌تعالی‌علیه)، هم «حق» است، هم «تکلیف» و هم «وظیفه شرعی». بنابراین، تأکید دارند: «ببینید که این یک حق مسلم ملت، این یک حق که همه عالم می‌گویند که باید با ملت‌ها باشد و از اساس دموکراسی این است که مردم آزاد باشند.»^۳

♦ جمع‌بندی

مطابق اندیشه سیاسی حضرت امام (ره) حکومت اسلامی به لحاظ قانون، بر اساس قانون اسلامی و الهی و از لحاظ ایجاد بنیان مبتنی بر آرای عمومی مردم است و به همین دلیل رکن ثانوی حکومت را مردم و آرای آنها تشکیل می‌دهد. عمل به تکالیف شرعی مردم به منزله نداشتن آزادی در حیظه عمل و آرای مردم نیست. مشارکت مورد نظر حضرت امام (ره)، شامل مشارکتی همه‌جانبه، در تمام ابعاد جامعه و از سوی اکثریت مردم است و نقش مردم در حکومت ملاک مقبولیت حاکمان تلقی می‌شود، همچنان که ایشان تداوم و بقای حیات اسلام و جامعه اسلامی را در گرو مشارکت می‌دانند.

♦ انتخابات و مشارکت سیاسی

از منظر حضرت امام (ره)، انتخابات به منزله تجلی قدرت مردم در تعیین سرنوشت سیاسی خودشان موضوعیت دارد و به عنوان آخرین الگو و روش مورد پسند مردم در دنیا برای اعمال قدرت‌شان باید زمینه‌اش فراهم باشد و مردم بتوانند با مشارکت سیاسی در تحقق دولت انتخابی نقش ایفا کنند. مشارکت سیاسی از منظر امام (ره)، به گروه، جناح و قومیت خاصی منحصر نیست و همه مردم جامعه از حق مشارکت در تمام امور سیاسی به صورت علی‌السویه برخوردارند: «مردم را در همه امور شرکت بدهیم... دولت عادل {مردم} است، قوه قضائیه عامل اینهاست، قوه مجریه عامل اینهاست،

سیاست نامه

سید عبدالحسین لاری - ۸ شرط کمال مجلس

فتح‌الله پریشان
دبیر گروه اندیشه

در شماره گذشته با اهمیت و ماهیت مجلس شورا که سید لاری اصرار دارد در آن مقطع آن را اسلامی بنامد، آشنا شدیم و با توفیق در رساله قانون مشروطه مشروعه سید لاری، سه شرط اساسی و مهم برای اعضای مجلس را بررسی کردیم. در ادامه با سایر ویژگی‌ها و مختصات مجلس و نمایندگان آن از منظر لاری آشنا می‌شویم. اعضای مجلس باید خبوت را از هر گونه پلیدی‌های ظاهری و باطنی پاک کرده و به جای آنکه در طلب علائق شخصی و نفسانی شخصی باشند، همچون مُحرمی که در حرم مقدس کعبه گام برمی‌دارد، در مجلس گذارد و در طلب کمال، مجاهده و استمداد از خداوند باشند. افزون بر این، سید لاری معتقد است هر یک از اعضای مجلس باید شرایط اربعه تکلیف و مکلف شدن را که شامل عقل، کمال، رشد و بلوغ و علم و قدرت است، دارا باشند. جالب است اگر امروز هم نمایندگان ملت در مجلس به همین صفات و شرایط متصف باشند، بسیاری از چالش‌ها و مشکلات امروز را نخواهیم داشت.

لاری از آنجا که علت مفاسد و سرچشمه بی‌عدالتی‌ها، اختلال نظم‌ها، سوءمدیریت‌ها و کمبودها در جامعه را نبود شورای اسلامی می‌دانست، وجود افراد مؤمن و متعهد برای مجلس را ضروری تلقی می‌کرد. جالب است که در اندیشه لاری مسئولیت‌پذیری مسوح می‌زند و همچنین در راستای امر به معروف و نهی از منکر، لاری کناره‌گیری افراد مؤمن و متعهد از عضویت در مجلس بدون عذر شرعی را حرام می‌دانست و در مقایسه‌ای فوق‌العاده مهم، آن را با فساد از جنگ و جهاد در راه خدا مقایسه می‌کرد؛ زیرا او استغفای چنین افرادی به منزله نفوذ افراد مفسد در مجلس و در نهایت از اعتبار افتادن آن می‌دانست.^۱

لاری حداقل شرط کمال و تکمیل مجلس ملی اسلام را در آن می‌دانست که به منظور جلوگیری از نفوذ جریان‌های انحرافی در مجلس، ریاست مجلس بر عهده فقیه عادل جامع شرایط قرار گیرد.^۲ این اندیشه از آنجایی صادر می‌شد که سید لاری حاکم عادل شرع را مجری حدود شرعی و سیاست‌های الهی می‌دانست که باید از میان مشروطه‌خواهان انتخاب شود. همین طور معتقد است، به جز حاکم شرع کسی حق تأسیس مجلس ندارد و مردم در صورتی خواهند توانست حاکم شرع را تعیین و انتخاب کنند که حاکم شرع مسلم‌العداله اجازه دهد. میزان قدرت رئیس مجلس یا حاکم شرع در دیدگاه سید، در فصل چهارم رساله «قانون در اتحاد ملت و دولت» وی به خوبی مشخص است. در مشروطیتی که لاری تصویر می‌کند، عملاً رئیس مجلس در جایگاه حاکم شرع، بزرگ‌ترین و منحصرت‌ترین مرجع سیاسی، اداری، قضائی و قانون‌گذاری است و دیگران تنها حکم مشاوران وی را دارند. از نظر سید، حدود اختیارات رئیس مجلس (فقیه عادل) عبارت است از اقامه حدود شرعیه و مجازات الهیه، حکم به اقامه جمعه و جهاد، حق حکومت بر همه اقشار جامعه، حکم به قضاء و افتاء، تر جیح و تعیین احکام کلیه و مصالح نوعیه از عزل، نصب، تعزیر، تحدید، تغییر، تبدیل، تألیف قلوب، تبلیغ احکام و... که هیچ‌کس از نظر شرعی حق مخالفت و معارضه با حکم ایشان را که همان حکم الهی است، ندارد.^۳ منابع در دفتر نشریه موجود است.

آفاق

چهره پنهان سیاست - ۸۱

هنجارهای حقوق زنان

نقش داشته‌اند، از جمله صندوق زنان ملل متحد، مرکز رهبری جهانی زنان، مؤسسه زنان برای توسعه رهبری، سازمان بین‌المللی موبیلیتی آمریکا، شبکه زنان سالخورده لندن و... و نیز از طرح‌ها و پیش‌نویس‌های متعدد برای آموزش حقوق انسانی زنان در ایالات متحده نام برده شده است. در پایان نیز یادآوری می‌شود: «تهیه این راهنمای آموزشی بدون مساعدت بنیاد «فورد» به خصوص «لری کاکس» و «هلن نیوبرن» امکان‌پذیر نمی‌شد. این دو تن برای تکمیل راهنمای آموزشی با دست و دلبازی کمک‌های مالی کرده‌اند.» (احمدیان، ۱۳۸۴: ۲۷۷)

کنوانسیون‌های بین‌الملل مربوط به زنان دقیقاً کارکرد استانداردهای جهانی را در جامعه زنان اسلامی نفوذ می‌دهد. نکته حائز اهمیت این است که مطابق بند ۲ ماده ۲۸ کنوانسیون، اساساً هر گونه حق شرط نسبت به کنوانسیون که با هدف و روح حاکم بر کنوانسیون مخالف باشد، مورد پذیرش نخواهد بود، حال آنکه مخالفت این سند با ارزش‌ها و احکام اسلامی در موارد قابل توجهی، در سطح اهداف و مقاصد اساسی و راهبردهای کلان آن آشکار است. آنچه نفوذ این سند را مؤثر می‌کند، مواجهه کارگزاران نظام اسلامی با آن است. چنانکه مرکز امور مشارکت زنان در سال ۱۳۷۹، پروژه ملی آموزش حقوقی زنان و دختران جوان را در دست اجرا قرار داد و اولین کارگاه آموزشی برای آمادسازی آموزش‌دهندگان را نیز در هفته چهارم فروردین ماه سال ۱۳۷۹ برگزار کرد. جزوه آموزشی این دوره به نام «اقدام محلی، تغییر جهانی» همراه با پیوست، ۲۸۷ صفحه است. جالب است که در مقدمه این جزوه از مراکز و افسردگی که در تهیه آن

سیامک باقری

دکترای علوم سیاسی

بدی فرمان می‌دهد. مقاومت مقابل آن نمونه‌ای از مقاومت فردی است. بعد دیگر مقاومت، مقاومت اجتماعی است. در بُعد اجتماعی نیز مقاومت در برابر دشمنی‌ها و وسوسه‌ها نسبت به حفظ ارزش‌های اجتماعی است. ارزش‌های اجتماعی، یعنی عدالت، خدمت، تعاون و همکاری و وحدت... که دشمن قصد دارد این ارزش‌ها را از بین ببرد. طبعاً وظیفه اجتماعی ما، مقاومت در برابر دشمن برای حفظ و حراست از این ارزش‌های حیات‌بخش است. رهبر معظم انقلاب در دیدار با دانش‌آموزان و دانشجویان در تاریخ ۱۳۹۷/۸/۱۲ درباره لزوم تبیین مقاومت فرمودند: «نظریه مقاومت در مقابل دشمن قوی‌بنجه را تبلیغ کنید، ترویج کنید. بعضی تصور نکنند که چون دشمن بمب دارد، موشک دارد، دستگاه‌های تبلیغاتی دارد و از این قبیل، ما عقب‌نشینی [کنیم]؛ نخیر، نظریه مقاومت، یک نظریه اصیل و درست است؛ هم در مقام نظر، هم در مقام عمل؛ از لحاظ نظری و از لحاظ عملی-از هر دو جهت-باید ترویج شود». معنای نظری این است که تبیین کنید. شما جوان‌ها خیلی خوب می‌توانید این نظریه مقاومت را تبیین کنید؛ هم در بیسن خودتان و هم محیطی که در آنجا قرار دارید و هم حتی در ارتباط با کشورهای دیگر و جوان‌های دیگر. نظریه مقاومت را، این را که هدف استکبار سطره است، هدف استکبار سلطه است، سلطه بر ملت‌هاست، برای همه تبیین کنید، بدانند که هدف استکبار

تبیین

جنگ روایت‌ها و جهاد تبیین - ۴۴

اندیشه مقاومت

امیر قلی‌زاده

کارشناس فرهنگی

رهبر معظم انقلاب همواره اندیشه مقاومت را مورد توجه قرار داده و همگان را به تبیین آن توصیه فرموده‌اند. «مقاومت» واکنش طبیعی هر موجود زنده‌ای در برابر تهدید است. انسان این مزیت را دارد که می‌تواند در مقابل تهدیدهایی به مراتب بزرگ‌تر از قدرتش، مقاومت کرده و موجودیت خود را حفظ کند. از همه بالاتر، انسان مؤمن انقلابی با مقاومت خود، می‌تواند زمینه‌های جلب و جذب امدادهای الهی را فراهم کرده و ناممکن‌ها را ممکن کند. انقلاب اسلامی از همان روز نخست نهضت در سال ۱۳۴۲ ذلت استبداد و استعمار و استکبار را برنتابید و کتاب مقاومتش از آن زمان، نوشته شد. در زمانه‌ای که جنگ نظامی به جنگ اقتصادی و فرهنگی و از همه مهم‌تر به جنگ اراده‌ها تبدیل شده است، ارزش مقاومت بیش از پیش معلوم می‌شود. آنچه در روزگار حاضر، برای عزت و سربلندی اسلام و مسلمانان در کشور پهناور ایران و سایر مناطق جهان لازم است، قوی بودن، استقامت و مقابله با هیجده‌های گوناگون در ابعاد فرهنگی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و مظاهر ضد دینی است. مقاومت را می‌توان در دو بعد فردی و اجتماعی مورد توجه قرار داد. در بعد فردی مقاومت در برابر وسوسه‌های نفس‌آماره قرار می‌گیرد. قرآن می‌فرماید: «إِنَّ التَّنْفُسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ»؛ نفس طغیانگر، بسیار به

جای سیاست در فضای مجازی؟

نگاهی بر ریز و درشت آمار ایرانیان در فضای مجازی

اما سیاست جایگاه اول تویتر را به خود اختصاص داده است و تنها ۵ درصد محتوای تویتر دست اول هستند و به وسیله احتمالاً انسان تولید شده‌اند! ۹۵ درصد محتوای تویتر باز نشری هستند و این نشان از حجم گسترده وجود ربات‌ها و سایبری‌ها در این شبکه مجازی دارد! تویتر در حالی به پایگاه فعالیت‌های سیاسی کاربران ایرانی تبدیل شده است که به دلیل ناتوانی اش در مدیریت ربات‌ها و کاربران فیک، در دنیا با چالش‌ها و افت ارزش مواجه است.

کلیدواژه‌های جست‌وجو

یکی از بخش‌های این گزارش به کلماتی که کاربران در اینترنت جست‌وجو کرده‌اند، اختصاص دارد؛ کلماتی که با مشاهده آنها می‌توان فهمید سیاست مشغله ذهنی کاربران در فضای مجازی نیست! در ۲۰ عنوان پر جست‌وجوی کاربران ایرانی در اینترنت، هیچ کلمه سیاسی دیده نمی‌شود و کلماتی مانند دانلود، آهنگ، فیلم، ایران، عکس، بازی، کارتون، طلا... از کلمات پر جست‌وجو هستند.

رشد بومی‌ها

یکی از نکات قابل توجه فضای مجازی در سال گذشته، رشد برنامه‌های وطنی بوده است. بر اساس جدیدترین آمارها پیام‌سان (آپتا) به ۲۲ میلیون کاربر رسیده است که میزان رشد این برنامه بسیار بالاست و نشان‌دهنده شکل‌گیری اعتماد نسبت به آن در بین کاربران است. «بله» با ۱۶ میلیون و ۱۰۰ هزار کاربر دیگر پیام‌سان‌ها پر کاربرد ایرانی به شمار می‌آیند.

در اینستاگرام هستند! به این ترتیب، ۷۵ درصد محتوای تولیدی در اینستاگرام ارتباطی با اعتراضات سال گذشته نداشته و ندارند، اما میزان دیده شدن این محتواها و پیشنهاد شدن آنها از طریق اینستاگرام برای کاربران بسیار زیاد است. به این ترتیب، الگوریتم‌های اینستاگرام این شبکه مجازی را به یک محیط سمی تبدیل می‌کنند که افکار مخاطبان خود را جهت‌دهی هدفدار می‌کنند. برای اینکه متوجه شویم سیاست کجای علائق ایرانیان در فضای مجازی است، می‌توانیم به داده‌های این گزارش در دسته‌بندی موضوعات مورد علاقه کاربران نگاه کنیم! برای نمونه، داغ‌ترین موضوع در تلگرام سرگرمی و مطالب روزمره بوده است که ۶۷ درصد مطالب را به خود اختصاص داده است و این در حالی است که پست‌های سیاسی فقط ۲ درصد محتوای تولیدی در تلگرام را شامل می‌شوند. در اینستاگرام هم اوضاع به همین شکل است و محتوای سیاسی حدود ۷ درصد محتوای تولیدی را به خود اختصاص می‌دهند.

منتشر می‌کنند. اهمیت این موضوع از آنجایی است که تلگرام در حال حاضر یکی از بسترهای مهم برای تشخیص میزان درگیری افکار عمومی با یک موضوع به شمار می‌رود و برای پیش و افکارسنجی، داده‌های حاصل از تلگرام کاربرد دارند. نکته جالب دیگر در این گزارش این است که کانال‌های پرکسبی، نرخ‌دهی ارز و سکه و طلا و همچنین کانال‌های ارز دیجیتال ۷۶ درصد از ۱۰۰ کانال فعال تلگرام را به خود اختصاص داده‌اند و این نشان می‌دهد، دلار تلگرامی واقعیت داشته است و دلالت در این پیام‌رسان سخت مشغول نرخ‌دهی کاذب دلار هستند.

فضای سیاست‌زده؟

اما با تحلیل آمارهای منتشر شده می‌توان به نتایج جالبی در زمینه سیاست و سیاست‌کاری در فضای مجازی ایرانیان رسید. بنا بر این گزارش، هشتک‌های مرتبط با حوادث شهریور ۱۴۰۱ تنها شامل ۱۵ درصد از محتوای تولید شده

امیر مهدی صالحی

کارشناس فناوری اطلاعات

هفته گذشته یکی از خدمات‌دهندگان تحلیلگر داده، گزارش سال ۱۴۰۱ تحلیل رفتار کاربران ایرانی در شبکه‌های اجتماعی را منتشر کرد. براساس این گزارش، کاربران ایرانی با وجود محدودیت‌هایی که پس از فیلترینگ از شهریورماه سال ۱۴۰۱ اجرا شد و همچنین اجتماعی غیربومی فعالیت دارند. در این گزارش آمده است، تلگرام، اینستاگرام و تویتر به ترتیب ۶۱، ۴۶ و ۴ میلیون کاربر ایرانی دارند. همچنین، میزان تولید محتوای کاربران ایرانی در تویتر پس از شهریورماه ۱۴۰۱ نمتنها کاهش نداشته، بلکه با افزایش نیز همراه بوده است و این نشان می‌دهد تویتر پس از حوادث شهریور ۱۴۰۱ به یک بستر سیاسی تبدیل شده است.

بازگشت تلگرام

براساس آمار منتشر شده، تلگرام با وجود فیلترینگ همچنان بیشترین کاربر را دارد. این در حالی است که قبل از آغاز فیلترینگ، اینستاگرام بیشترین استفاده از شبکه‌های اجتماعی را داشت و سهم پیام‌رسان‌ها به واتساپ رسیده بود و حالا با فیلتر شدن این پلتفرم، دوباره تلگرام محبوب شده و هر دوی آنها را به کنار کشیده است. تحلیل‌های کلان‌داده‌ای این گزارش نشان می‌دهد، به‌طور میانگین ایرانیان ۲۲ پست در ثانیه در تلگرام

نکته‌گرم

علیرضا تقوی‌نیا، تحلیلگر: رژیم صهیونیستی به حزب الله اعلام کرده است، اگر سلاخی دریافت کند که توازن قوا را تغییر دهد، ولو به قیمت جنگ. حزب‌الله در ۱۷ سال اخیر از لحاظ کمی و کیفی بسیار رشد کرده و در شمار یک ارتش قرار دارد. صهیونیست‌ها خیلی دیر به فکر تغییر توازن قوا افتاده‌اند.

حامد صراف‌پور، فعال فضای مجازی: چرا جریان اصلاحات مدام به دنبال ایجاد جنگ بین ایران و افغانستان است؟ چرا همین جریان مدام دخالت ایران در یمن، عراق، سوریه، لبنان و فلسطین را نقد می‌کند؟ چرا در مورد اوکراین نیز مخالف فروش پهپاد به روسیه هستند و چرا همه خواسته‌هایشان، دقیقاً منطبق با خواسته آمریکا و انگلیس بوده است؟

عبدالرحیم انصاری، فعال فضای مجازی: برقراری روابط عزتمندانه با همسایگان، ارتباط مبتنی بر اعتماد و احترام بین ایران و عربستان و گسترش همکاری با کشورهای اسلامی و هم‌سوس از شاهکارهای دولت رئیسی است که رهبر معظم انقلاب نیز در دیدار با سلطان عمان به بخشی از آن اشاره کردند. این چندمین بار است که رهبری از این دولت تمجید می‌کنند.

محمدجواد مولوی، کاربر فضای مجازی: بزرگ‌ترین حربه اصلاحات برای جلب نظر افکار عمومی رابطه با جهان بود. البته جهان آنها همیشه خلاصه می‌شد در ۵ یا ۶ کشور غربی که در ارتباط با آنها هم موفق نبود. حالا رفت و آمدهای رئیس‌جمهور با سران ارشد کشورهای اثرگذار منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای، خنثی‌کننده دروغ بزرگ اصلاحات است.

محمدعلی سمعی، فعال فضای مجازی: با عمان حدود یک میلیارد و سیصد میلیون دلار تجارت داریم و در حال بیشتر شدن هم هست. همچنین در حوزه‌های گوناگونی، از جمله ترانزیت، پولی و مالی و توسعه گردشگری با آنها ارتباط داریم. اگر از چند سال پیش به کشورهای حاشیه خلیج فارس بیشتر توجه می‌کردیم، اقتصاد بهتر و ارزآوری چند برابری داشتیم.

علی بهادری جهرمی، سخنگوی دولت: پس از برگزاری ۴۵ جلسه کمیسیون تخصصی و ۷ جلسه هیئت وزیران، لایحه برنامه پنج ساله هفتم توسعه امروز در جلسه فوق‌العاده دولت به تصویب رسید. برای اولین بار علاوه بر اخذ نظرات جوامع اندیشگانی پیش از تصویب نهایی، متن پیش‌نویس منتشر و از نظرات ارائه شده بهره‌برداری شد.

مجتبی توانگر، نماینده مردم تهران در مجلس: آخرین وضعیت عضویت ایران در کشورهای عضو گروه بریکس: - هنوز شاخص‌های عضویت کشورهای جدید در بریکس از سوی اعضا روشن نشده و ایران به عضویت این گروه در نیامده - ۱۹ کشور خواهان عضویت در این گروه هستند - با عضویت در این گروه ایران می‌تواند معاملات خود با کشورهایمانند روسیه، چین، برزیل و آفریقای جنوبی را با ارز ملی انجام بدهد. - ایران در اجلاس آتی بریکس در آفریقای جنوبی شرکت خواهد کرد و آماده صادرات خدمات در حوزه‌های انرژی، نیروگاه، جاده و راه‌سازی است. بریکس (BRICS - حروف اول نام کشورهای عضو) نام گروهی به رهبری قدرت‌های اقتصادی نوظهور است.

رسانه

رسانه چیست؟

دارد و جزئی از پدیده جهانی‌سازی و علامت بارز زندگی امروزی است و جهانی‌سازی به واقع در رسانه وسایل ارتباط جمعی تبلور یافته است.

تقسیم‌بندی رسانه

رسانه‌های جمعی در انواع گوناگون دیداری (گروه‌های ماهواره‌ای سینما، تلویزیون، هنرهای نمایشی و تجسمی خبرگزاری‌ها، بازی‌های رایانه‌ای، فرستنده‌های پرتابل و...)، شنیداری (رادیو با موج‌های کوتاه، بلند و در برگیرنده موسیقی آهنگ و...)، نوشتاری (کتاب‌نشریات، روزنامه، شش‌نامه، اعلامیه و اوراق تبلیغی و...)، ارتباطی (تلفن بیسیم، فکس، تلکس، تلگراف و...)، الکترونیکی (اینترنت، تلفن همراه و...)، از دیدگاه‌های مختلف در تقسیمات متفاوتی دسته‌بندی می‌شوند و هر یک از آنها با کاربردهای گوناگون وظیفه اساسی انتقال پیام از مبدأ به گیرنده (مخاطب) را بر عهده دارند.

پیدا می‌کند. امروزه، در فضای به وجود آمده از تهدیدات ارتباطی مخاطب با هزاران طول موج رادیویی، امواج دیجیتالی، فیبر نوری، سیگنال‌های متفاوت فناوری‌های جامعه شبکه‌ای، چندرسانه‌ها، تلفن‌های همراه نسل اول و دوم، تلفن‌های سلولی، اینترنت امواج ماهواره‌ای دیجیتالی فرستنده‌های مینیاتوری و فناوری‌های نوین در عملیات روانی مواجه است. بهره‌گیری از مدرن‌ترین تجهیزات پوشش رسانه‌ای به منظور پخش زنده جنگ و نمایش صحنه‌های حملات شبانه برای بینندگان، استفاده تروریست‌ها از رسانه به منظور اجرای مقاصد خود با تهیه و پخش فیلم، تصویر و صدای گروگان‌ها و لحظات گروگان‌گیری، انفجارها و پخش پیام‌ها با هدف تأثیرگذاری بر افکار عمومی و تصمیم‌سازی جزء اقدامات و کارکردهای جدید رسانه‌ها در آغاز قرن ۲۱ به شمار می‌رود. امروزه، رسانه در ارتباطات سیاسی و فرهنگی نقش مؤثری

محمد رستمیان

کارشناس رسانه

تعریف رسانه در معنای عام بر روش یا ابزار فنی یا مادی تغییر شکل پیام به علامت‌های دلالت دارد که مناسب انتقال از یک مجرای معین است. در معنای محدودتر، به واسطه مادی انتقال اعلام دلالت می‌کند. از آنجا که تولید پیام واکنشی به نیاز مخاطب است، تنوع مخاطبان انسانی و نیازهای متفاوت آنان، استفاده‌های متفاوتی از رسانه‌ها و اطلاعات رسانه‌ای را ایجاب می‌کند. تاریخ رسانه (چاپ) تقریباً از قرن ۱۸ به بعد شکل می‌گیرد که هم متأثر و هم تأثیرگذار بر ساخت قدرت می‌شود. شکل‌گیری رسانه‌ها منبث از نیازهای گوناگون و تفاوت‌های فراوان مخاطبان است و در آغاز سیر تکاملی رسانه روزنامه‌های چاپی قرار دارند که در روند تکاملی این اطلاع‌رسانی به امواج تسری

خبر خوب

جنگ با خاموشی!

نیروگاه‌ها بومی می‌شوند

متخصصان یک شرکت دانش‌بنیان توانسته‌اند با تولید رله‌های حفاظتی برای کار در شبکه‌های توزیع برق ۱۰ درصد نیاز شرکت‌های برق منطقه‌ای را رفع کنند. رله‌ها دستگاه‌هایی هستند که در اثر تغییر کمیت الکتریکی، مانند ولت و جریان یا کمیت فیزیکی مانند درجه حرارت تحریک شده و باعث به

کار افتادن دستگاه‌های دیگر و در نهایت قطع مدار در سامانه تولید و انتقال و توزیع می‌شود. با وجود قیمت بسیار پایین‌تر این محصول نسبت به نمونه‌های خارجی، خدمات پشتیبان و تعمیر عیب‌یابی آن از مزایای رقابتی این محصول بومی به شمار می‌رود.

پژواک

رؤیای آزادی!

تویتر در اروپا محدود می‌شود؟

وزیر دیجیتال فرانسه تهدید کرد که اگر تویتر از قوانین اتحادیه اروپا پیروی نکند، استفاده از آن در این اتحادیه ممنوع خواهد شد. این وزیر در اظهاراتی گفت، اگر شرکت آمریکایی از پیروی قانون خدمات دیجیتال اروپایی که پایان ماه شهریور در سراسر اتحادیه اروپا اجرایی می‌شود، سر باز زند، از ورود

به اتحادیه اروپا منع می‌شود. اروپایی‌ها در حالی یک شبکه اجتماعی را از جریان باز اطلاعات منع می‌کنند که خود برای کشورهای دیگر نسخه آزادی می‌پیچند و محدودیت‌های شبکه‌ها را ناقص آزادی بیان می‌دانند!

نرم افزار

مای درسی

گام به گام رایگان!

برنامه «مای درس» یکی از بهترین برنامه‌های کمک آموزشی ویژه دانش‌آموزان پایه اول تا دوازدهم (به جز رشته‌های معارف، فنی و حرفه‌ای و کاروانش) است که به صورت رایگان محتوای آموزشی مفید و پاسخ تشریحی تمامی سؤالات کتاب‌های درسی عمومی و تخصصی را ارائه داده است. با استفاده از این برنامه

می‌توانید به جزوهای آموزشی هر درس دسترسی پیدا کنید و پس از یادگیری کامل به سراغ حل تمرین و نمونه سؤالات امتحانی بروید. اتکای کامل به گام به گام خوب نیست و این برنامه امکانات بیشتری ارائه می‌کند که سبب رشد درسی خواهد شد.

رهبر

فرهنگ دوست

حامد حسین عسکری

خبرنگار فرهنگی

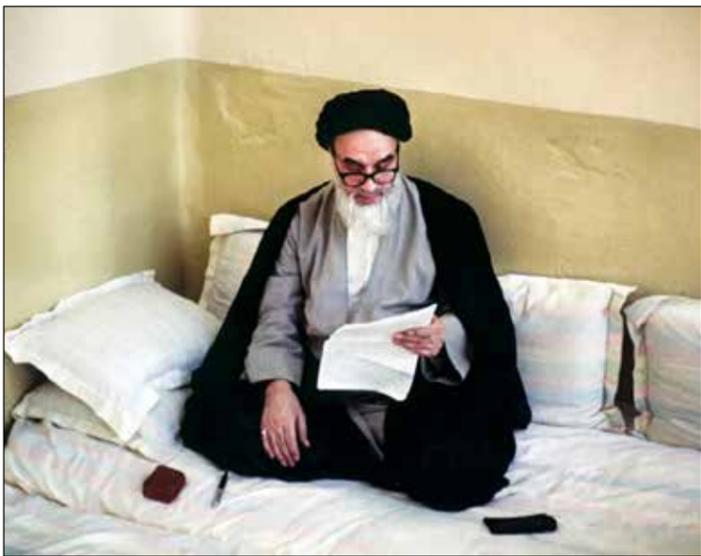
به اعتقاد صاحب‌نظران، امام خمینی (ره) که بزرگ‌ترین انقلاب قرن را رهبری کردند، بیش و پیش از آنکه یک رهبر سیاسی باشند، یک اندیشمند دینی و یک چهره فرهنگی بوده‌اند که با بهره‌گیری عمیق از علوم الهی و با درکی ژرف از نیازهای جامعه، امت اسلامی را هدایت و رهبری و انقلاب اسلامی را معماری کردند. نگاه اصولی و بساور عمیق امام است (ره) به اهمیت و سرنوشت‌ساز بودن مسئله «فرهنگ»، آینه‌ای پیش روی همه اندیشمندان، برنامه‌ریزان و مدیران امروز و فردای کشور است تا مراقب باشند هر برنامه اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و... بدون توجه به زیرساخت‌ها و الزامات فرهنگی بی‌فایده بوده و شاید به نتیجه معکوس خودش تبدیل شود. امام (ره) با همین باور عمیق و بنیادی، در نخستین سال‌های پس از پیروزی انقلاب، دستور تشکیل «ستاد انقلاب فرهنگی» و برنامه‌ریزی اصولی برای زدودن پیرایه‌های استثمار و بردگی فرهنگی از محیط‌های علمی و دانشگاهی را صادر کردند تا زیرساخت‌های علمی و فرهنگی کشور در محیط‌های نخبگانی، متناسب با فرهنگ غنی ملی و دینی این مرز و بوم طراحی و احداث شود.

♦ فرهنگ، ضامن سلامت آینده کشور

امام خمینی (ره) درباره اهمیت موضوع «فرهنگ» می‌گویند: «درباره فرهنگ هر چه گفته شود کم است، می‌دانید و می‌دانیم اگر انحرافی در فرهنگ یک رژیم پیدا شود و همه ارکان‌ها و مقامات آن رژیم در صراط مستقیم انسانی و الهی پایبند باشند و بر استقلال و آزادی ملت از قیود شیطان عقیده داشته باشند و آن را تعقیب کنند و ملت نیز به تبعیت از اسلام و خواسته‌های ارزنده آن پایبند باشند، دیری نخواهد کشید که انحراف فرهنگی بسر همه غلبه کند و همه را خواهی نخواهی به انحراف کشاند و نسل آتیه را آنچنان کند که انحراف به صورت زیبا و مستقیم راه نجات بدانند و اسلام انحرافی را به جای اسلام حقیقی بپذیرد و بر سر خود و کشور آن آورد که در طول ستمشاهی و خصوصاً پنجاه سال سیاه بر سر کشور آمد...»

♦ بلای فرهنگ وارداتی

رهبر کبیر انقلاب اسلامی، بارها در طول حیات مبارکشان، درباره خطرهای فرهنگ وارداتی از غرب و شرق و آسیب‌های جبران‌ناپذیر آن برای «هویت ملی» جامعه هشدار داده‌اند؛ برای نمونه ایشان می‌فرمایند: «بینیم که فرهنگ وارداتی به ما چه کرد و ما در مقابلش چه باید بکنیم؟ خروج از فرهنگ بدآموز غربی و نفوذ و جایگزین شدن

فرهنگ آموزنده اسلامی ملی و انقلاب فرهنگی در تمام زمینه‌ها در سطح کشور، آنچنان محتاج تلاش و کوشش است که برای تحقق آن سالیان دراز باید زحمت کشید و با نفوذ عمیق ریشه‌دار غرب مبارزه کرد... صدماتی که کشور ما از فرهنگ رژیم شاه خورده است، قابل مقایسه با ضررهای اقتصادی و غیره نبوده است؛ متأسفانه در زمان این پدر و پسر دست اجانب باز گردید و مراکز آموزشی که باید تکیه‌گاه ملت باشد، به ضدش تبدیل شد.»

♦ خودباوری؛ نشانه فرهنگ سالم

امام خمینی (ره) در سال‌های ابتدایی پیروزی انقلاب اسلامی، به تکرار درباره خطرهای خودباختگی در میان نسل جوان هشدار داده و یادآور شده‌اند: «ما الآن در همه چیز به گمان یک نحو وابستگی داریم که بالاتر از همه، وابستگی افکار است، افکار جوان‌های ما؛ پیرمردهای ما، تحصیل کرده‌ها، روشنفکران ما، بسیاری از افکار ما وابسته به غرب است... علمای بلاد و کشورهای اسلامی باید راجع به حل مشکلات و معضلات مسلمین و خروج آنان از سیطره قدرت حکومت‌های جور با یکدیگر به بحث و مشورت و تبادل نظر بپردازند و برای حفظ منافع مسلمین سینه‌ها را سپر کنند و جلوی تهاجم فرهنگی فرهنگ‌های متبدل شرق و غرب را که به

♦ جهاد فرهنگی برای همیشه

امام راحل (ره) و پیر مراد ملت ایران، همچنین بارها درباره برنامه ابرقدرت‌های شرق و غرب برای نفوذ از راه فرهنگ، هشدار داده‌اند و تأکید کرده‌اند که مقابله با این توطئه شوم، یک جهاد مستمر و همیشگی را می‌طلبد. ایشان در این باره گفته‌اند: «دو ابرقدرت برای به دست آوردن سلطه استعماری، بهترین راه را در حمله به فرهنگ‌های ملت‌ها دانسته و دانشگاه‌ها را به خدمت گرفته‌اند و با به دست آوردن این مراکز از رهاورد‌های آن، مجلس‌های فرمایشی ساخته حکومت‌های دلخواه به دست آورده‌اند و نظام‌ها را سر تا قدم غربی یا شرقی کرده‌اند و آنان که در این کشمکش از همه بیشتر صدمه دیده‌اند و رنج کشیده‌اند کشورهای اسلامی بوده و هستند»، «خروج از فرهنگ بدآموز غربی و نفوذ و جایگزین شدن فرهنگ آموزنده اسلامی ملی و انقلاب فرهنگی در تمام زمینه‌ها در سطح کشور آنچنان محتاج تلاش و کوشش است که برای تحقق آن سالیان دراز باید زحمت کشید و با نفوذ عمیق ریشه‌دار غرب مبارزه کرد.»

برداشت

تیشه بر تن زخمی میراث فرهنگی

شاهرخ صالحی

روزنامه‌نگار

حفاری‌های غیرمجاز روز به روز در حال افزایش است، بررسی‌ها نشان می‌دهد، هفته‌ای نیست که خبری از دستگیری حفاران غیرمجاز منتشر نشود. این واقعیت را نمی‌توان کتمان کرد که بخش مهمی از حفاران غیرمجاز، دستگیر نمی‌شوند و اموال ارزشمندی نیز به دست قاچاقچیان از کشور خارج می‌شود. جای جای ایران به دلیل سابقه تاریخی و تمدنی بالا، ارزش فرهنگی و میراث ملی دارد؛

به گونه‌ای که با وجود اقداماتی که باستان‌شناسان ایرانی و خارجی در طول دو دهه اخیر انجام داده‌اند، همچنان مناطق کشف نشده تاریخی فراوانی در کشور وجود دارد که می‌تواند بسیار مهم و ارزشمند تلقی شود. به همین دلیل، افرادی چشم طمع به آثار ملی و عتیقه‌های میراثی داشته‌اند و از هیچ تلاشی برای دست‌اندازی دریغ نمی‌کنند. اگر چه بخشی از این طمع‌کاران صرفاً در جست‌وجوی هیچ هستند، اما حفارانی هم هستند که از فرصت‌های خاص استفاده کرده و با کشف برخی آثار تاریخی، به دنبال خروج آنها از کشورند. آثار تاریخی ایرانی بسیاری در طول سه دهه اخیر در خارج از ایران کشف شده که بخشی از

آنها با تلاش‌های دیپلماتیک به کشور بازگشته و بخش بیشتری نیز، مانند گل‌نشته‌های تخت جمشید در خارج باقی مانده است. بخشی از این آثار در طول دو جنگ جهانی و حضور مزدوران خارجی در ایران از کشور خارج شده و بخش دیگری نیز به دست یهودی‌هایی که بعدها به صهیونیست‌ها پیوستند، خارج شده است؛ البته روند خروج آثار ارزشمند همچنان ادامه دارد؛ بخشی از این سرقت‌ها در نتیجه حفاری‌های غیرمجاز یا ورود به اماکن تحت حفاظت رخ می‌دهد و بخشی دیگر نیز در نتیجه نبود حفاظت صحیح از میراث موجود، در حال شکل‌گیری است. برای نمونه، محل کشف جسد بانوی هفت‌هزارساله در خیابان

مولوی تهران، برخلاف وعده‌ها، نه تنها به پایگاه موزه شهری تبدیل نشد، بلکه سطح آن پوشانده و پارکینگ موتورسیکلت‌ها شده است! یا اطراف قلعه نعمت‌آباد تهران در منطقه ۱۹ که ارزش تاریخی دارد، به فرصتی بدل شده تا اشخاص به بهانه ساخت آپارتمان، مدام در آن حفاری کنند. اگر چه قانون، حفاری غیرمجاز و قاچاق میراث فرهنگی و اشیاء تاریخی را ممنوع کرده و برای آنها مجازات نیز تعیین کرده، اما واقعیت این است تا وقتی رویه‌های مشخصی برای حفاظت از میراث فرهنگی در کشور تدوین نشود، نمی‌توان امید داشت که روند سرقت آثار ملی به پایان برسد.

یادداشت

لباس‌های فرهنگ‌سوز

بهاره صمدی

خبرنگار فرهنگی

بدون شک، برای اجرای هر برنامه فرهنگی و اثرگذاری آن، باید مقدمات آن نیز فراهم شود؛ بخشی از این مقدمات، فردی است و بخشی دیگر اجتماعی. در بخش اجتماعی کار، این مسئولان و متولیان فرهنگی هستند که باید شرایط را برای ثمربخشی آن کار فرهنگی فراهم کنند. «حجاب» هم مسئله‌ای فرهنگی است و بر هر زن مسلمانی واجب است که خود به تنهایی حجاب و حیا را در جامعه پیرامونی‌اش رعایت کند؛ اما تحقق این مسئله فرهنگی به مقدماتی هم نیاز دارد؛ از جمله تبلیغات عمیق، هوشمندانه و هنرمندانه که به افق عمومی منجر شود. در واقع، تأثیر حجاب و رعایت هنجارهای پوششی در جامعه، باید به خوبی تبیین و بازتابی شود.

اما بدون شک، مسئله مهم دیگر که نه تنها اهمیتش کمتر از بقیه عوامل نیست، بلکه بیشتر هم هست، نوع عرضه پوشاک در بازارهای یک جامعه اسلامی، مانند ایران عزیز ماست. در دوره و زمانه امروز، به جرئت می‌توان گفت بیش از ۹۰ درصد مردم از پوشاک آماده و دوخته شده در بازار استفاده می‌کنند و کمتر کسی وقت و حوصله تهیه پارچه و رفتن به خیاطی را دارد. بنابراین، این بازارهای پوشاک کشور هستند که نیاز مردم را در این حوزه تأمین می‌کنند، پس بسیار مهم است که چه کالاهایی را عرضه می‌کنند. برای نمونه، آیا مانتو، شلوار و پیراهن مناسب برای زن و دختر ایرانی در بازار موجود است یا خیر؟! این سؤالی است که با وجود داشتن یک متولی فرهنگی با نام «کارگروه ساماندهی مد و لباس وزارت ارشاد»، جواب درستی برای آن یافت نمی‌شود! مانتوهای جلویازی که در تمامی سال‌های گذشته پای ثابت بازارهای پوشاک ایران بوده، خود گواه این است که عزمی برای ساماندهی این زیرساخت‌های فرهنگی در کشورمان وجود ندارد. نمی‌توان با برگزاری چند نمایشگاه فصلی بسنده کرد. نمایشگاه همانطور که از اسمش مشخص است، جایی است برای نمایش و در کنارش، عرضه محدود پوشاک در مدل‌های محدود، اما تولید انبوه، باکیفیت و عرضه با قیمت مناسب، قسمت مهم بازار پوشاک ایران است.

همین چند سال پیش بود که رئیس اتحادیه صنف تولیدکنندگان و فروشندگان پوشاک از ممنوعیت فروش مانتوی جلویاز خبر داد. با این حال، کمتر مغازه‌ای پیدا می‌شود که مانتوهای جلو باز و بی‌قاعده عرضه نکند یا حداقل به همان میزان مانتوهای دکمه‌دار و متناسب با هنجارهای اخلاقی و عرفی بانوان ایرانی داشته باشد. رئیس این اتحادیه همچنین این نکته را یادآور شده بود که «ما مسئولیت نظارت بر آنها را نداریم و خواهان برخورد مسئولان مربوطه، با این معضل نیز هستیم.» واقعیت این است که تنوع کم مانتوهای مناسب و برعکس تنوع بسیار مانتوهای جلویاز و نامتعارف و عرضه مانتوهای کوتاه و به اصطلاح کُتی در سال‌های اخیر، نشان می‌دهد متولیان و دست‌اندرکاران امور، بخش فرهنگی حجاب را به هیچ عنوان جدی نگرفته‌اند. پس نمی‌توان انتظار داشت مردم از کالایی که بیشترین بخش بازار را به خودش اختصاص داده، کمتر استفاده کنند. نمی‌توان یک چیز عرضه کرد و از مصرف‌کننده توقع داشت چیز دیگری استفاده کند. این در حالی است که به گفته رئیس اتحادیه، در سال‌های اخیر واردات مانتو از کشورهای دیگر به صفر رسیده است!

پویش

خاتون و قوماندان

پویش کتابخوانی کتاب و زندگی

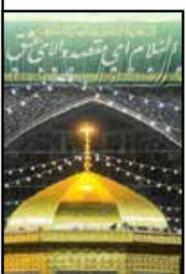
پانزدهمین دوره از پویش کتابخوانی «کتاب و زندگی» از دهم خرداد به جریان افتاد. این دوره از پویش با همکاری مرکز رسانه‌ای شیرازه و انتشارات ستاره‌ها، «خاتون و قوماندان»، کتاب تحسین‌شده از سوی رهبر فرزانه انقلاب را برگزیده است. «خاتون و قوماندان» نوشته «مریم قریان‌زاده»، روایت

زندگی «ام‌البین حسینی»، همسر شهید علیرضا توسلی معروف به (ابوحامد)، فرمانده لشکر فاطمیون است. این دوره از پویش همراه با ۵۰۰ میلیون ریال جوایز نقدی خواهد بود.

نماهنگ

کهکشان هشتم

نماهنگی به مناسبت میلاد امام رضا(ع)

نماهنگ «کهکشان هشتم» با صدای «رضا صالحی» به مناسبت میلاد امام رضا(ع) منتشر شد. شعر این نماهنگ سروده «روشن سلیمانی» است: جان جانان من، ماه تابان من، بغض پنهان من، یا رضا جان/ هشتمین کهکشان، سایبان جهان، فخر ایرانیان، یا رضا جان تو پناه منی، تکیه‌گاه

منی، پادشاه منی، یا رضا جان/ من گدای توام، خاک پای توام، مبتلای توام، یا رضا جان/ زانری خسته‌ام، بال و پر بسته‌ام، محو گلدسته‌ام، یا رضا جان/ زانر کوی تو، عاشق روی تو، آمدم سوی تو، یا رضا جان

کتاب

فوت و فن

کارگاهی برای آموزش طنزنویسی

کتاب «فوت و فن» به قلم «عباس احمدی» در انتشارات سوره مهر منتشر شد. این کتاب در برنامه‌ای با محوریت آموزش شعر طنز و به نوعی کارگاه شعر طنز است. از ویژگی‌های این کتاب می‌توان به کاربردی بودن آن و استفاده از مثال‌های تازه از طنزسرایان معاصر با تشریح صنایع ادبی و شوگردهای

طنز به کار رفته در آنها اشاره کرد. همچنین، نگارنده تلاش کرده است در نگارش متن کتاب از زبانی صمیمی و لحنی طنزآزانه استفاده شود تا مخاطب را بیشتر و بهتر با خود همراه کند.

قبیله عشق

مسافر کربلا

پزشکان گفته بودند که به خاطر بیماری شدید این مادر، بعید است بچه زنده بماند؛ اما خدا خواست که او بماند. چهار ساله بود که پزشککش گفت، به خاطر مصرف زیاد دارو، کبد بچه از بیسن رفته و امیدی به زنده ماندنش نیست. یک روز سیدی به مغازه پدر مراجعه کرد. بی مقدمه گفت: «مش باقر؛ کار خوبی کردی که علیرضا را نذر آقا ابوالفضل (ع) کردی! همین امروز سفره ابوالفضل (ع) را پهن کن و به مردم غذا بده. سه مجلس روضه هم برای حضرت در حرمش نذر کرده‌ای که من انجام می‌دهم.» بعد هم اسکناسی را به پدر شهید می‌دهد برای برکت کاسی! آن روز، بچه (علیرضا) به طرز معجزه‌آسایی شفا می‌یابد. هر روز هم بزرگتر می‌شود و قوی‌تر، تا اینکه سال‌ها بعد قهرمان ورزش‌های رزمی می‌شود! سال اول جنگ، دوم راهنمایی بود. همان سال به سبب فعالیت‌های زیادش در مسجد و تغییر تاریخ تولدش توانست به جبهه اعزام شود. چند باری جبهه رفت و برگشت. وقتی برای آخرین بار راهی جبهه می‌شد، در پاسخ مادرش که پرسید: «کی بر می‌گردی؟» جواب داد: «هر وقت که راه کربلا باز شد!»

در فروردین ماه سال ۱۳۶۲ برای شرکت در عملیات والفجر راهی فکه شد. علیرضا آنقدر شجاعت و مدیریت داشت که مسئول یکی از دسته‌های گروهان حضرت ابوالفضل (ع) شد. در جریان این عملیات، مورد اصابت گلوله تیربار دشمن قرار گرفت و هر دو پایش را تقدیم کرد، اما شجاعانه مقاومت کرد و سرانجام مظلومانه به شهادت رسید. شانزده سالش تمام شده بود که پر کشید. پیکر مظهرش هم شانزده سال بعد برگشت. درست همان روزی که اولین کاروان به صورت رسمی عازم کربلا می‌شد!

به نقل از مادر

شهید علیرضا کریمی

شهید علیرضا کریمی در تاریخ ۲۲ شهریور سال ۱۳۴۵ در ایام ماه مبارک رمضان در محله سیچان اصفهان دیده به جهان گشود. علیرضا سال ۱۳۶۱ در عملیات والفجر ۱ منطقه عملیاتی فکه-تنگه ابوغریب بر اثر تیرهای بعضی‌ها از ناحیه هر دو پا هدف قرار گرفت و در جواب به فرمانده‌اش گفت: «شما فرمانده‌ای، بچه‌ها منتظر تو هستند.» علیرضا در زمان افتادن روی زمین می‌خواست خودش را به سمت تپه‌ها بکشانند، ناگهان یکی از تانک‌های عراقی نزدیک او رفت و از روی پاهای این شهید ۱۶ ساله رد شد. پیکر او را در منطقه فکه شمالی پیدا کردند و در شب تاسوعای حسینی به وطن بازگرداندند. مزار شهید علیرضا کریمی در گلزار شهدای اصفهان، خیابان زعامی واقع شده است.

امام معلم درس شهادت

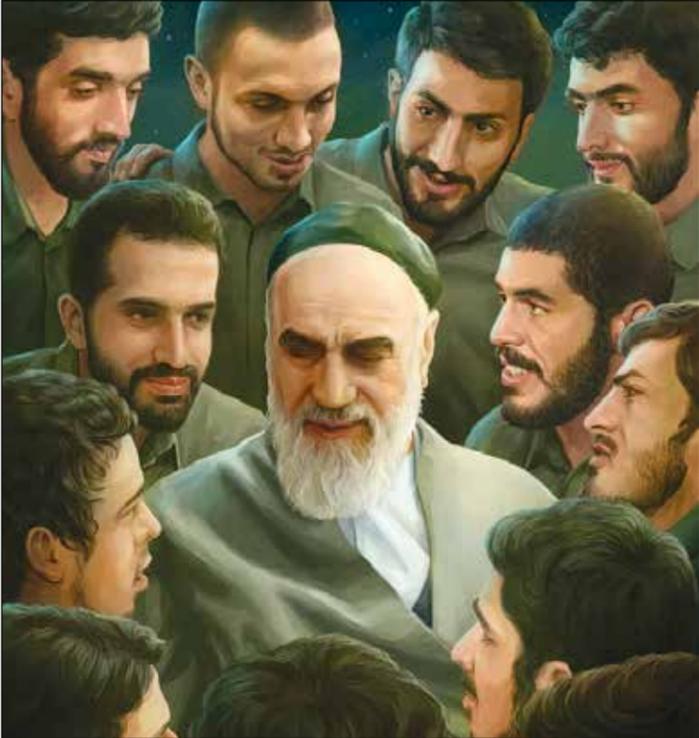
را با شش‌په‌های گوناگونی که در دنیا معمول است، به عنوان الگو جلوی چشم نگه دارید؛ بهترین الگوها اینها هستند. شما بهترین الگوها را در بسج می‌توانید پیدا کنید. اینها را بازآفرینی کنید؛ امثال این چهره‌ها هر روز بایستی در بسج ظهور کنند، بروز کنند. [امام] فرمود بسج شجره طیبه است؛ شجره طیبه هم این است که «تَوْتِي أَكْثَرًا كُلَّ حَيِّنٍ يَأْذَنُ رَهْبًا»، در همه دوران‌ها میوه خودش را خواهد داد». معظم‌له در بیانی دیگر به صراحت می‌گویند: «گاهی بعضی‌ها پیش ما شکایت می‌کنند که ما الگو به جوان‌های مان نشان نمی‌دهیم؛ خب، این هزاران الگو؛ ۳۰۰۰ الگو در این استان، ۱۸۰۰ الگو در این استان، و هزاران الگو در استان‌های گوناگون، شهدا را برجسته کنید؛ سیمای منور اینها را درست در مقابل چشم جوان‌ها نگه دارید.»

برای نمونه اگر کتاب خاطرات شهدا را آرام آرام ورق بزنیم و با تأمل بخوانیم، می‌بینیم که «ساده‌زیستی»، «از خود گذشتگی»، «دوری از ناهنجاری‌ها»، «رابطه زیبا با پدر و مادر و خانواده»، «استقامت در برابر مشکلات»، «شجاعت و شهامت»، «به فکر دیگران بودن»، «عبادت و بندگی خلدوند»، «دوری از شهرت» و... در زندگی هر یک از این شهیدا موج می‌زند و مطمئناً هر یک از این الگوها به تدبیر و تأمل بسزایی نیاز دارد. یکی از زیباترین سبک‌هایی که در زندگی شهدا جریان داشت، این بود که آنان به شدت از شهرت و منیت و مطرح کردن خودشان پرهیز می‌کردند. حتی فرماندهان جنگ، طوری رفتار می‌کردند که خیلی‌ها نمی‌دانستند آنها فرمانده هستند. شهید اسماعیل دقایقی که فرمانده لشکر بدر بود، معمولاً شب‌ها به چادر رزمنده‌ها می‌رفت و چادرها را نظافت می‌کرد. او آنقدر خاکی و بی‌ادعا بود که یکی از بچه‌ها به او گفته بود: «چرا اینامدی چادر ما را تمیز کنی؟» و شهید دقایقی هم جواب داده بود: «چشم؛ امشب می‌آیم.»

در پایان اینکه راه و رسمی که شهدا به آن پایبند بودند تا به آن سلوک و عرفان الهی دست پیدا کنند، همان درسی بود که از مکتب امام خمینی (ره) گرفته بودند؛ درسی که بال آنها را از بند تمام تعلقات دنیوی رها کرده بود و به آن ملکوت بلند بالا کشانده بود.

و سردرگمی، اضطراب و پریشانی خاطر است. انسان عصر حاضر، خود را گم کرده است و نمی‌داند که به کدام مسو در حال حرکت است. بشر امروز و فردا به ویژه جوانان و نوجوانان- به دنبال الگوهایی مناسب و شایسته می‌گردند تا با الگو قرار دادن آنها احساس هویت و کرامت کنند. بهترین الگو در روزگار کنونی شهدا و جبهه‌ها هستند.

۴- تجزیه و تحلیل عمل پیروزی‌ها و شکست‌ها از لایه‌های مخاطرات: این خود مهم‌ترین علت حفظ مخاطرات جنگ است. نیاز به فهم این موضوع در آشوب‌های چند ماه اخیر و حتی در وضعیت اقتصادی چند سال اخیر که چندان چشمگیر و قابل اعتنا نبود، به شدت احساس می‌شد. تنها راه عبور از مشکلات اقتصادی و حتی اجتماعی، گسترش فرهنگ جبهه‌هاست تا بتوانند قلب زخم دیده جامعه را احیا کند و همچون روزهای جبهه و جنگ درس ایثار و رشادت و میهن‌دوستی و غیرت را بر ذهن و فکر جوانان دیگته کند.

خط‌دهی‌شان به سمت خداوند متعال باشد. بنابراین، نزدیک‌ترین و سهل‌الوصول‌ترین راه برای انتخاب الگو شهدا هستند. آنهایی که جان‌های‌شان را در کفه ترازوی عشق برای رضایت معشوق حقیقی که همان خداوند باشد، بی هیچ منتی از زانی کردند.

اهمیت الگو گرفتن از شهدا به اندازه‌ای است که رهبر معظم انقلاب درباره آن تأکید می‌کنند و می‌گویند: «عزیزان من! می‌خواهم بگویم شهدا الگویند. جوان در همه جای دنیا به الگو نیاز دارد؛ اینها الگوی جوان‌هایند؛ این الگوها را زنده کنید، اینها را جلوی چشم نگه دارید. البته کتاب‌هایی نوشته می‌شود، شرح حال‌هایی نوشته می‌شود؛ کافی نیست، اینها

اهمیت الگوگیری حیاتی و ضروری است؛ چرا که ما انسانی در خلأ نیستیم، بلکه به عکس انسانی محکوم به یک سلسله سنت‌های تاریخی و اجتماعی هستیم که تنها در این چارچوب می‌توانیم حیات و حرکت داشته باشیم. بنابراین به دستورات و الگوها نیاز داریم تا بتوانیم در این چارچوب حرکت مناسبی را اتخاذ کنیم. «چه کسی بودن» و «کجا بودن» پرسش‌هایی است که اهمیت پیدا کردن الگو را در انسان برمی‌انگیزد و انسان را بر آن وامی‌دارد تا از تمام افرادی که مستعد هستند و توانایی لازم در هدایت بشریت را دارند، یکی را انتخاب کنند. شواهد و قراین زندگی بشری ما را بر این می‌دارد که از انسان‌هایی پیروی کنیم که

خاطرات درس آموز

نگاهی به اهمیت خاطرات دفاع مقدس

محافظةت کند. ۲- انتقال دستاوردهای گرانسنگ به نسل‌های آینده: مکتوب کردن خاطرات، نزدیک‌ترین و در دسترس‌ترین راه برای حفظ خاطرات جبهه و جنگ است. در صورت مکتوب نشدن خاطرات، در اثر گذشت زمان، آنها به بوته فراموشی سپرده می‌شوند و با درگذشت رزمندگان و مجاهدان دوران دفاع مقدس، خاطرات نیز محو می‌شوند و در این صورت ما دیگر برای آیندگان نکته‌ای قابل ذکر در مورد تبیین دستاوردهای دوران دفاع مقدس نخواهیم داشت. ۳- الگوپرداری از خاطرات دفاع مقدس برای نسل کنونی و آینده: مشکل جوانان عصر حاضر، بی‌هویتی

سال دفاع مقدس مصداق بارز درس ایستادگی است که ملغمه‌ای از شور و شعور را به همراه دارد. ضرورت حفظ خاطرات دفاع مقدس را می‌توان در این موارد خلاصه کرد:

۱- حفظ تجربیات ارزشمند دوران دفاع مقدس: اولین ضرورتی که اقتضا می‌کند خاطرات دفاع مقدس مکتوب شود، حفظ تجربیات ارزشمند دوران دفاع مقدس است. دوران دفاع مقدس گنجینه‌ای عظیم از تجربیات ارزشمند است. این تجربیات به قیمت جان ده‌ها هزار رزمنده و مجاهد ایثارگر حاصل شده‌اند، بنابراین مکتوب کردن آنها می‌تواند تجربیات حاصل شده را از خطر نابودی

کتابخانه

مرهم بزرگ

روایتی از حضور جهادی رهبر معظم انقلاب در زلزله فردوس

خوانده بودند و می‌دانستند که از جاده طبس وارد فردوس می‌شود.

کسی جلودارشان نبود. حق هم داشتند؛ حالا که آوار بر سرشان نبود تا حواس‌شان از استقبال مهمان پرت شود؛ و آقاسیدعلی بی‌خبر و غریبانه وارد شهرشان شود. از دیرباز، سادات برای مردم این شهر، عزیز و صاحب حرمت بوده‌اند؛ علی‌الخصوص این سید خراسانی که هم خودش و هم آبا و اجدادش را می‌شناختند. اهالی ابا داشتند که تاریخ بگوید اهل فردوس به مسافر و مهمان اعتنایی ندارند.

اما این جوش‌وخروش این قدرها هم از سر سادگی نبود. این تلاطم که یاد تکانه‌های زلزله‌یست سال پیش را زنده می‌کرد، بیش از این بود که بشود تنها به ذوق و عاطفه چسباندش.

مردم به یاد داشتند یا کسی برای‌شان گفته بود که

معظم انقلاب در موضوع حضور ایشان در زلزله فردوس در این کتاب ۲۴۰ صفحه‌ای گنجانده شده است. رهبر معظم انقلاب به عنوان یک روحانی مردمی و دغدغه‌مند، پس از اطلاع از وقوع زلزله فردوس در سال ۱۳۴۷ به این شهرستان سفر کردند و طی حضوری دو ماهه در این شهر، ضمن جمع‌آوری کمک‌های مردمی، پایگاه امداد روحانیت را ایجاد کردند و اقدامات مهمی را در خدمت‌رسانی به مردم زلزله‌زده فردوس سامان دادند.

در بخش ابتدایی کتاب می‌خوانیم: «مردم شهر، پیر و جوان، لنگان و شتابان چون جویبارهای کوچک، از هر سوی و خیابان روان بودند به سمت فلکه گلشن. چون رودخانه‌ای خروشان راه می‌بردند به سمت دروازه طبس. معلوم نبود از کجا خیردار شده بودند؛ ولی دست حاجبان و دبیران را

تیر یک روزنامه‌های شهریور ۱۳۴۷ سمت فردوس مشهد را نشانه گرفته بود. حادثه‌ای سخت و جانکاه شهر فردوس را به آغوش کشیده بود. روزنامه‌ها از زلزله‌ای سخن می‌گفتند که هزاران نفر را به زیر خاک کشیده بود و افراد بسیاری را در میان انبوه خاک پنهان کرده بود. مصیبت فاجعه‌آمیز بود. خانه‌هایی که تا چند ساعت قبل محل آمدودش و محفل انس و آرامش بود، حالا به قبرستان پنهانی تبدیل شده بود که کسی دلش نمی‌آمد پا رویش بگذارد. سخت است و دردناک، دردهایی که سختند و جان آدم را به لب می‌رسانند، مرهم‌های بزرگ‌تری هم می‌طلبند. مرهم‌های که حس داشته باشند، درک داشته باشند. مهربان باشند. وجودشان حامل آرامش باشند. کسانی چون سید علی خامنه‌ای که آن زمان ۲۹ ساله بود و وقار مردان ۹۲ ساله را به دوش می‌کشید؛ آرامش، مهربانی، طمأنینه، لبریز از اعتقاد و سکون، خصوصیتی که در دیک‌شهر را می‌توانست کم‌رنگ کند و آنها را دوباره به زندگی برگرداند.

کتاب «دوباره فردوس»، روایت حضور جهادی رهبر معظم انقلاب در زلزله فردوس در سال ۱۳۴۷ است. این کتاب به قلم سیدعلیرضا مهرداد نوشته شده و برای اولین بار، خاطرات منتشر نشده از رهبر

روی خط

خدمات درمانی نیروهای مسلح ضعیف شده است

۰۹۱۳۰۰۰۵۵۱۶ / با توجه به اینکه ماهیانه مبلغ زیادی از حقوق ما بابت بیمه خدمات درمانی کسر می‌شود؛ ولی بسیاری از داروها را با تعرفه آزاد تهیه می‌کنیم، حتی به اسناد هزینه شده که تحویل دفاتر بیمه می‌دهیم، ترتیب اثر داده نمی‌شود.

۰۹۱۱۰۰۰۴۹۴۴ / سلام، سپاه با ایجاد صندوق پس‌انداز حمایتی در زمینه ازدواج، اشتغال، مسکن، خودرو، جهیزیه و تحصیل برای آینده خانواده و فرزندان مان برنامه‌ریزی داشته باشد. با توجه به تورم و این میزان گرانی، آینده برای ما نگران‌کننده است.

۰۹۱۶۰۰۰۲۶۷۴ / بازنشستگان لشکری همچنان منتظر اجرای قانون همسان‌سازی حقوق هستند، لطفاً پیگیری بفرمایند. با تشکر

۰۹۱۴۰۰۰۲۱۵۸ / از مسئولان محترم بنیاد تعاون سپاه خواهشمندم در صورت صلاحدید مبلغ شارژ کارت حکمت را افزایش دهند.

۰۹۱۳۰۰۰۴۴۸۳ / با اینکه هر ساله سازمان حج و بانک مرکزی می‌توانند هماهنگی‌های لازم را داشته باشند، متأسفانه برای سفر حج تمتع و گرفتن ارز ازدحام و بی‌نظمی دیده می‌شود!

۰۹۱۲۰۰۰۸۹۴۹ / کشورها به سرعت ارتباط اقتصادشان را با دلار قطع می‌کنند؛ اما در ایران همچنان حاکمیت نحس دلار حتی برای حجاج که قرار است شیطان را سنگ بزنند، ادامه دارد! لذا شایسته است دولتمردان ما عاجلاً سنگ را ابتدا به شیطان بزرگ و با شکستن شیشه عمر او، یعنی دلار بزنند که جهانی از شرارت او کمی آسوده شود. / موسیوند

۰۹۱۴۰۰۰۹۹۳۲ / باسلام، دارای ۲۱ سال سابقه خدمت و کد ۱۱ هستم و در گردان رزم خدمت می‌کنم؛ ولی متأسفانه مدرک کارشناسی بنده اعمال نمی‌شود.

۰۹۱۹۰۰۰۸۱۴۱ / سلام، پیشنهاد می‌کنم، سربازانی که در سپاه خدمت می‌کنند، کارهایی انجام بدهند تا این نیروی عظیم پس از پایان خدمت جذب انقلاب اسلامی شوند.

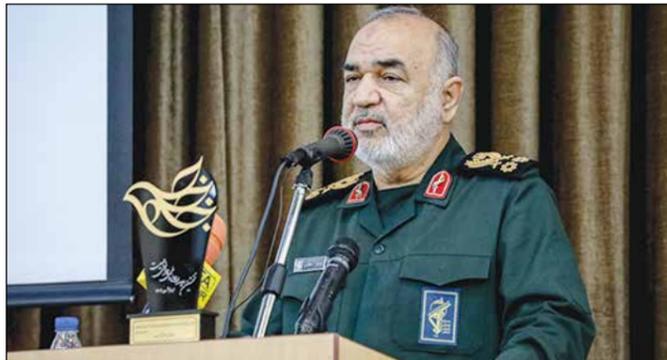
۰۹۱۲۰۰۰۸۹۴۹ / هر ساله حدود ۹۰ هزار نفر زائر برای دریافت ارز که بیشترشان حساب بانک ملی ندارند، باید حساب باز کنند و همین افراد در ازدحام و استرس و شلوغی و گاه دعوا در صف‌های طولانی و اعصاب خردکن بایستند تا ارز بگیرند... خوب است همین وجوه را سازمان حج از زائر بگیرد و ارز را در فرودگاه یا قبل از آن تحویل بدهد....

۰۹۱۲۰۰۰۸۹۴۹ / بازار افسارگسیخته و رها شده موتورسیکلت و قطعات و خدمات آن موجب فشار مضاعف بر مردم شده است. اتحادیه صنفی، تعزیرات، سازمان حمایت، وزارت صمت، مجلس و... کجای قضیه هستند؟! همدانی

۰۹۱۸۰۰۰۸۶۳۱ / کشاورزی را می‌شناسم که بعد از طی هفت‌خان رستم قرار بوده تراکتور صفر فروردین ۱۴۰۲ تحویل بگیرد، برای تأمین هزینه تراکتور مجبور شده است زندگی‌اش را حراج بگذارد. اکنون که خرداد هست و تحویل نگرفته جای خود را طبق تورم آنچه را که برای تأمین قیمت تراکتور صفر فروخته و هنوز... اگر الآن بود و می‌فروخت، می‌توانست با نرخ بازار آزاد هم یک تراکتور صفر و هم یک کار کرده بگیرد!

فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در همایش فرماندهان نیروهای مسلح به مناسبت روز ملی جوانی جمعیت

مشوق‌های فرزندان آوری در ۹۰ محور ابلاغ شد

این برتری نام‌های محمد، فاطمه و نور از ردیف اول به ردیف یازدهم سقوط کرد.

فرمانده کل سپاه، تک‌فرزندی را پدیده خاموش انقراض نسل دانست و افزود: «خوشبختانه روند جمعیتی جهان به شکلی پیش می‌رود که جمعیت مسلمانان در جهان در رتبه دوم قرار دارد.»

وی با بیان اینکه خود انسان اگرچه خلیفه‌الله

که گروه تروریستی داعش به اسلام وارد کرد، گفت: «حدود ۱۰ سال پیش اعلام کرده بودند که در سال ۲۰۵۰ میلادی هویت مسیحی اروپا تغییر خواهد یافت و اسلام هویت غالب اروپا خواهد بود؛ به نحوی که اسم «محمد» برای پسر و اسم‌های «فاطمه» و «نور» برای دختر در کشور انگلیس نام برتر و فراوان‌تر است؛ اما متأسفانه وقتی گروه تروریستی داعش ایجاد شد،

فرمانده کل سپاه گفت: «در رابطه با درمان ناباروری، مرکزی را در بیمارستان نجمیه راه‌اندازی کردیم که خدمات خوبی را ارائه می‌دهد؛ همچنین معاونت نیروی انسانی سپاه، دستورالعملی در ۵۰ بند به همراه مشوق‌های لازم در ۹۰ محور ابلاغ کرده است.»

سردار سرلشکر پاسدار حسین سلامی، فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در همایش فرماندهان نیروهای مسلح که به مناسبت روز ملی جوانی جمعیت در ستاد فرماندهی کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی برگزار شد، اظهار داشت: «خدایوند متعال را شاکریم که نعمت ولایت را به ما عنایت کرده است؛ چون با هوشمندی و ذکاوت، یکی از بزرگ‌ترین تهدیدات خاموش امت اسلامی را تشخیص دادند و برای گذر از این بحران، راهبردهای دقیقی اتخاذ کردند.»

سردار سلامی در ادامه با اشاره به آسیب‌هایی

تکریم و معارفه مسئول دفتر نمایندگی ولی فقیه در بنیاد تعاون سپاه

فرصت خدمت

نماینده ولی فقیه در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی گفت: «انقلاب اسلامی یک نوجوان روستایی در کرمان را به حاج قاسم تبدیل کرد و هنر انقلاب، تربیت امثال حاج قاسم‌ها، حجاجی‌ها و شهداست.»

آیین تکریم و معارفه مسئول دفتر نمایندگی ولی فقیه در بنیاد تعاون سپاه با حضور نماینده ولی فقیه در سپاه، مدیرعامل بنیاد تعاون سپاه و جمعی از مدیران و کارکنان این مجموعه برگزار شد.

«حجت‌الاسلام والمسلمین حاجی صادقی» در این مراسم با تبریک ایام دهه کرامت، از امام‌رضای (ع) به عنوان ولی نعمت و صاحب این کشور یاد و تشریح کرد: «امیدوارم خدا هر روز و هر ساعت معرفت ما را نسبت به اهل بیت (ع) و تمسک ما را بیشتر کند که تنها سرمایه ما همین است.»

نماینده ولی فقیه در سپاه با اشاره به دو نکته

ماندگار از مرحوم آیت‌الله مشکینی بیان داشت: «من چند سال که در سپاه قم بودم با ایشان خیلی ارتباط داشتم و مرحوم آیت‌الله مشکینی در یکی از این دیدارها فرمود: همه مستحبات عالم اسلام را زیر و رو کردم، دو عمل مستحب وجود دارد که در عالم هستی هیچ عملی به آن نمی‌رسد. نخست زیارت امام حسین (ع) است و دوم خدمت به بندگان خدا و رفع نیاز از محرومان.»

در این مراسم حجت‌الاسلام حاجی صادقی، نماینده ولی فقیه در سپاه ضمن تقدیر از خدمات ارزنده و شایسته «حجت‌الاسلام سیدمهدی مجیدی»، «حجت‌الاسلام فکوریزاد» را به سمت مسئول دفتر نمایندگی ولی فقیه در بنیاد تعاون سپاه منصوب کرد.

در ابتدای این مراسم سردار سرتیپ «سیدامین‌الله امامی» مدیرعامل بنیاد تعاون سپاه گزارشی از اقدامات و خدمات بنیاد تعاون سپاه ارائه کرد.

کاروان بزرگ عاشقان حسینی (ع)، زائران خمینی (ره) امسال مسیر ۷۱۴ کیلومتری چهارمحال و بختیاری، مرکزی، قم و تهران تا مرقد مطهر حضرت امام خمینی (ره) از گلستان شهدای اصفهان آغاز و در روز ۱۴ خرداد در مراسم بزرگداشت بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران شرکت کردند.

سردار «مهدی سرور» مسئول کاروان بزرگ عاشقان حسینی (ع)، زائران خمینی (ره) با اشاره به برنامه‌های این کاروان بیان کرد: «بیش از یک هزار دانشجوی داوطلب پاسدار از سراسر کشور در این برنامه شرکت داشتند و تا رسیدن به بهشت زهراي تهران، برنامه‌های گوناگون و متنوعی را در ۴۵ شهر و روستا و ۷۵ گلزار شهدای طول مسیر، اجرا کردند.»

وی افزود: «دیدار با علما و بزرگان شهرهای مسیر پیاده‌روی، دیدار با ۱۹۰ خانواده شهید و تقدیم هدایا و لوح تقدیر به آنان، زیارت بارگاه حضرت فاطمه معصومه (س) و مسجد مقدس جمکران، گلباران گلزار شهیدان، ختم ۱۴ میلیون صلوات و ۱۱۴ ختم قرآن کریم از جمله برنامه‌های این کاروان در طول مسیر به صورت دوی امدادی بود.»

سردار سرور با تقدیر از همکاری و مشارکت و پشتیبانی مخلصانه همه افرادی که در شکل‌گیری و اجرای این طرح مشارکت دارند، تصریح کرد: «دانشگاه امیرالمؤمنین (ع) نیروی زمینی سپاه در اصفهان افتخار دارد که نام خود را در فهرست بنیان‌گذاران این برنامه بزرگ فرهنگی، اجتماعی ثبت کرده است و امسال بیست‌ونهمین سال برپایی این کار بزرگ و ارزشمند با مشارکت غالب دانشجویی و پاسداران دانشجوی و فارغ‌التحصیل بود.»

نهضت خاطره‌گویی در ششمین فصل

علوم و معارف دفاع مقدس، سردار سرتیپ بسیجی محمدرضا نقدی معاون هماهنگ‌کننده کل سپاه پاسداران، سردار علی فضلی جانشین معاونت هماهنگ‌کننده سپاه پاسداران، امیر سرتیپ دوم عبدالحسین مفید از امیران ارتش جمهوری اسلامی ایران، سردار عبدالله عراقی رئیس پژوهشکده دفاع مقدس پژوهشگاه علوم و معارف دفاع مقدس شهید سلیمانی و رئیس نهضت خاطره‌گویی، سردار فتح‌الله جعفری مسئول مؤسسه شهید حسن باقری، سردار یعقوب زهدی معاون تخصصی قرارگاه مرکزی خاتم‌الانبیاء (ص) و سردار علی محمد نائینی مشاور فرمانده کل سپاه و رئیس مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس سخنرانی کردند.

ششمین همایش فصلی نهضت خاطره‌گویی دفاع مقدس در ستاد فرماندهی کل سپاه برگزار شد.

به گزارش «صبح صادق» ششمین همایش فصلی نهضت خاطره‌گویی با عنوان راهبردهای ایران و رژیم بعث عراق پس از فتح خرمشهر به میزبانی مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس با حضور فرماندهان حاضر در دفاع مقدس و پیشکسوتان بسیج، سپاه پاسداران، ارتش جمهوری اسلامی، جهادسازندگی و فراجا در تالار همایش‌های ولایت ستاد فرماندهی کل سپاه برگزار شد.

در این مراسم سرلشکر صفوی دستیار و مشاور عالی فرمانده معظم کل قوا، رئیس پژوهشگاه

صداق

هفته نامه

سیاسی، فرهنگی و اجتماعی
صاحب امتیاز

معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه

مدیرمسئول: عبدالله جوانی
سرمدیر: علی حیدری

شورای سیاست گذاری:

علی قاسمی، سیامک باقری، سعیداللزاعی، عزیز غضنفری، فرهاد مهلوی، مهدی سعیدی، فتح‌الله پیرشان، احد کریم خانی، حسین عبداللہی فر دیر تحریریه: سید فخرالدین موسوی نگارش و ویرایش: محبوبه حاجی آقایی صفحه‌آرا: علی اکبر هدایتی عکاس: حامد گوردزی ناظر چاپ: سعید قاسمی چاپ: مرکز چاپ سپاه: ۳۸۵۲۲۴۴۶ (۰۲۱) تلفن: ۱۱۰ و ۷۷۴۶۰۱۰۰ (۰۲۱) sswEEKLY.ir @ssweekkly info@ssweekkly.ir شماره: ۷۷۴۸۸۴۲۶ سامانه پیامک: ۳۰۰۰۹۹۰۰۳۳

شماره ۱۰۹۵ | دوشنبه ۱۵ خرداد ۱۴۰۲

کتیبه سبز

روح آفتاب

در گوشه‌ای ز صحن تو قلبم نشسته است دل، طوق الفتی به ضریح تو بسته است چون دشت‌های تشنه در این آستان قدس در انتظار ابر عنایت نشسته است چون ذره بر ضریح خود ای روح آفتاب! ما را قبول کن که دل ما شکسته است فوج کیوتران تو آموخت عشق را پرواز نور در حرمت دسته دسته است دریا ب روح خسته ما را که مثل اشک دیگر امید ما ز دو عالم گسسته است می آید از ترا کم عالم به این دیار قلبی که از ترا حرم اندوه خسته است

زندہ یاد غلامرضا شکوهی

شہیدان نیمہ خرداد

ز برق خون شہیدان نیمہ خرداد فتاد آتش حرمان به خرمن بیداد پی جنایت و آزار مسلمین وطن ز فسق مایہ گرفتند از ستم امداد فساد و کفر در این آب و خاک شد حاکم مگر ز آتش آن دین حق رود بر باد چه فتنہ‌ها که به کار جوان و پیر نرفت ز بد سگالی مثنی ستمگر جلا د ز حد گذشت چو بیداد فتنہ انگیزان به سینہ آہ اسیران ظلم شد فریاد چو شعلہ خون شہیدان گرفت دامن شاہ ز اوج مسند قدرت به خاک تیرہ فتاد گرفت مایہ ز خون انقلاب اسلامی خراب کرد ز بن بارگاہ استبداد روان شدند پی دفع طاغیان زیون مریدهای هر حق به امر پیر مراد چنانکہ ریشہ بیداد و فتنہ را یکسر بکنند ہمین پنجاه و هفت از بنیاد وزید بر دل و جان‌ها نسیم آزادی همای عشق فروریخت آشیانہ خاد بساط کج روشی زین بسیط بر چیدند سپہر مرتبہ جان برکفان راه سداد زمان ظلم ستم گستران سرآمد و شد روان پاک شہیدان به باغ جنت شاد پس از شکستن طاغوت، دیو استعمار هزار فتنہ بر انگیخت از طریق عناد ولی به لطف خدا اتحاد حزب‌الله شکست بر صف مزدور راست یا چپ، داد فرشته آمد و اهریمن از میان برخاست به یمن همت جان برکفان پاک نهاد به بار نخل برومند انقلاب نشست شکست رونق بازار شرک و کفر و فساد چو گشت رهبر ما اتحاد رمز بقاست به اتحاد توان کرد ملک دین آباد کنون کہ رایت اسلام سر به چرخ افراشت وجود پاک تو ای نایب امام زمان ز ہر گزند مصون در پناہ یزدان باد

حسین لاهوتی «صفا»

صبحانه

فرصت

هیچ چیز در این دنیا ابدی نیست، حتی مشکلات ما... ممکن است به موقعیتی که مدنظرمان بوده، نرسیم؛ اما با برداشتن بهترین قدم به سمت جلو، دقیقاً همان جایی که می‌خواهیم می‌توانیم باشیم، ما نمی‌توانیم گذشته را تغییر بدهیم، فقط می‌توانیم زمان حال را تغییر بدهیم. هیچ‌گاه برای تبدیل شدن به آنچه می‌خواهیم، دیر نیست.

صادقانه

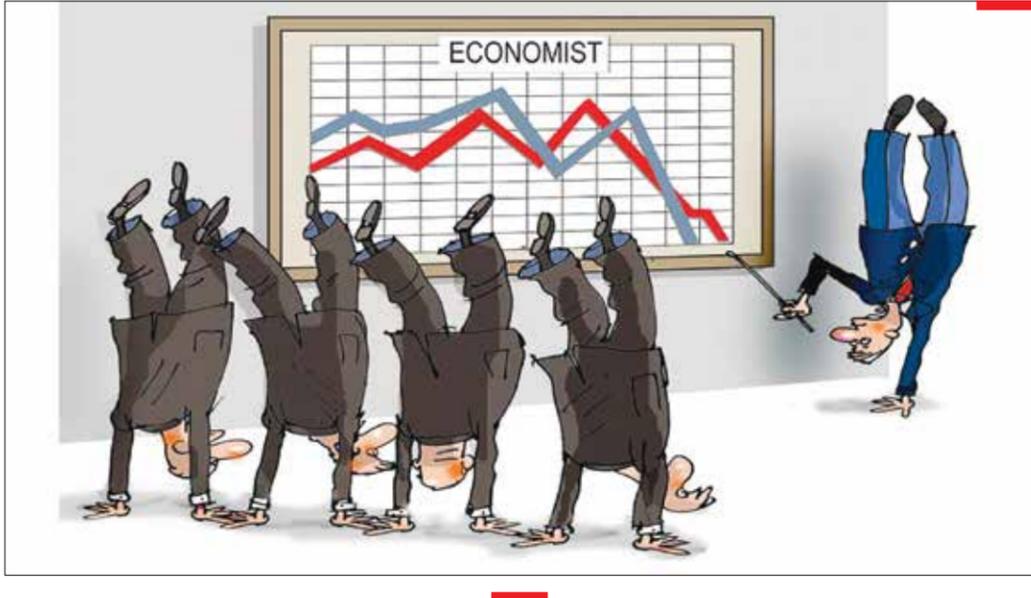
تواضع برای خدا

امام صادق (ع) فرمودند: هر کس به خاطر خدا تواضع کند، خداوند او را عزت و رفعت می‌بخشد و هر کس تکبر کند، خدا او را پایین می‌کشد و هر کس در زندگانی‌اش میانه‌روی کند، خداوند به او روزی می‌دهد و هر کس ولخرجی کند، خداوند محرومش می‌سازد و هر کس مرگ را زیاد یاد کند، خداوند دوستش دارد.

اصول کافی، ج ۲، ص ۱۲

تلخند

راه حل ترمیم وضعیت بد اقتصادی در آمریکا/ کارتونبست: توسو بورکوویچ - صربستان

روایت

شعری از جنس شہادت

برداشتی از زندگی شہید صدیقہ رودباری

زہرا عبدی

نویسنده

دوست دارد با خانواده‌اش تماس بگیرد و بگوید قرار است لحظه شیرینی اتفاق بیفتد. حساب از دستش در رفته بود که چه مدتی در کردستان مانده است؛ اما به فکرشان هست. مادر همیشه می‌گفت: «تو زمانی که پیش ما هستی، فقط جسمت پیش ماست. روح در حال پرواز است.» صدیقہ ہم همیشه می‌گفت: «نباید تو خونه بشینیم و بگیم انقلاب کردیم. باید در بین مردم باشیم...» دستمال نم‌داری روی لب‌های خشکیده رزمندہ‌ای کہ بی‌جان روی تخت بیمارستان افتاده، می‌گذارد. قطرات سرم آرام‌آرام به رگ‌های بی‌رمق جوان می‌ریزد. صدیقہ، ملحفه را تا زیر گلوئی جوان می‌کشد و قلب پر از دردش هزار تکه می‌شود. او مانده و این همه جوان و پیری کہ روی این تخت‌ها افتاده‌اند. خاک چادرش را می‌تکاند و به طرف در ورودی می‌رود. رمقی توی بدنش نمانده و لب‌هایش مثل کویر خشک و پوسته‌پوسته شده است؛ اما هنوز لبخند کم‌رنگی روی لب‌هایش نقش بسته‌اند. دیواره، روح لطیف شاعرانه‌اش باعث می‌شود تا شعری زیر لب زمزمه کند: «من فریاد خشک شده در گلو هستم، من چروک صورت

«صدیقہ بیا افطار کن. باید به خودت بررسی دختر. سحری ہم کم خوردی. حسابی دور خودتو شلوغ کردی!» همه مشغول افطاری می‌شوند. صدیقہ کمی نمک از سر سفره برمی‌دارد و به لب‌های خشکیده‌اش می‌زند. شوری نمک، به جانش می‌نشیند و همان مقدار نمک روحش را تازه می‌کند. سجاده‌اش را پهن می‌کند و به نماز می‌ایستد. نمازش کہ تمام می‌شود، باز ہم لبخندی روی لب‌هایش می‌نشیند و رنگ صورتش باز می‌شود. دیگر گودی زیر چشم‌هایش و لاغرئی صورتش به چشم نمی‌آید، درست مثل عروس آسمان‌ها شده است. دختری کہ چند وقت است به جمع‌شان وارد شده، داخل اتاق می‌شود. نگاه صدیقہ به نگاه دخترک گره می‌خورد. نگاه دخترک، صدیقہ را با خودش می‌برد به زمانی کہ اولین بار او را در کتابخانه دیده بود. دخترک، اسلحه کنار صدیقہ را به پنهان‌ای برمی‌دارد؛ اسلحه را به طرف او می‌گیرد و می‌گوید: «برات نامه فرستادیم کہ اگر دست از کارهات برنداری، اگر دست‌مون بہت برسه، پوستت رو از کاه پر می‌کنیم.» قلب آرام صدیقہ را نشانه می‌گیرد و در یک چشم برهم زدن، دستش را روی ماشه فشار می‌دهد. صدای دلخراش شلیک، اتاق استراحت را در خود می‌بلعد....

سلامت

ویتامین B6

می‌شود. تخم‌مرغ، گوشت قرمز، دانه‌های آفتاب‌گردان و ماهی سالمون از بهترین منابع ویتامین B6 به شمار می‌آیند.

خواص ویتامین B6 / بدن انسان برای تجزیه چربی‌ها، کربوهیدرات‌ها و پروتئین‌ها، ارتباط بین سلول‌ها و همچنین تنظیم DNA به ویتامین B6 نیاز دارد. این ویتامین برای درمان ریزش مو و شکنندگی ناخن‌ها بسیار استفاده می‌شود که مؤثر بودن آن در تحقیقات معتبر علمی به اثبات رسیده است. از آنجا کہ میزان مورد نیاز روزانه ویتامین B6 بسیار کم است، کمبود آن ہم بسیار نادر است. با این حال، افراد دچار کمبود ویتامین B6 معمولاً علائم زیر را تجربه خواهند کرد:

نازک شدن مو، پوسته‌پوسته شدن اطراف چشم، بیخی و دهان، شکنندگی ناخن‌ها، افسردگی و خستگی

محبوبه سادات رضوی

کارشناس تغذیہ

ویتامین B6 در بسیاری از غذاهای گیاهی و حیوانی، مانند گوشت، نخود، ماهی تن، ماهی سالمون، مرغ و انواع سیب‌زمینی‌ها یافت می‌شود.

خواص ویتامین B6 / ویتامین B6 در بیش از ۱۰۰ واکنش آنزیمی در بدن نقش دارد. بدن برای سوخت‌وساز اسیدهای آمینه، تجزیه کربوهیدرات‌ها و چربی‌ها، رشد مغز و عملکرد درست سیستم ایمنی به این ویتامین نیاز دارد. به نظر می‌رسد، مصرف قرص ویتامین B6 و انواع دیگر مکمل‌های ایمن ویتامین در کاهش حالت تهوع صبحگاهی در ماه‌های اول بارداری می‌تواند مؤثر باشد.

غیر رسمی

شایستگی رهبری

من نسبت به حضرت امام خمینی (ره) روی بازتری داشتم و مسائل را بی‌پرده با ایشان مطرح می‌کردم. یک روز کہ خصوصی خدمت معظم‌له رسیده بودم، بی‌پرده در مورد قائم‌مقامی رهبری و مشکلاتی کہ احتمالاً پیدا می‌شود، صحبت کردم. حضرت امام (ره) در آن جلسه به من فرمود: «شما در بن‌بست نخواهید بود، آقای خامنه‌ای در میان شما هست؛ چرا خودتان نمی‌دانید؟!» این جلسه مربوط به اواخر عمر حضرت امام (ره) است. در همان روزها امام برای مقام معظم رهبری، کلمه برادر را به کار می‌بردند. قطعاً این تعبیر بی‌معنا نبود. مسأ آن روزها از این تعبیرات به موضوع رهبری آیت‌الله خامنه‌ای منتقل نشدیم. اما گفته‌های امام خمینی (ره) نشانگر این است کہ معظم‌له، آیت‌الله خامنه‌ای را شایسته این کار می‌دانستند. چنانکہ به حاج احمدآقا فرموده بودند: «الحق ایشان شایستگی رهبری را دارند.»

حجت‌الاسلام والمسلمین
هاشمی رفسنجانی

حسن ختام

دوستی و محبت

در پس هیاهوی هواهای نفسانی و در سکوت شیطنت‌آمیز خیال‌ها، شما را خواستم. شما کہ هر صفحہ نفسانیت‌ها را می‌شناسید و سخن همه دل‌ها را شنیده‌اید. در این سکوت‌ها و شلوغی‌ها شما را خواستم، همچون کویر کہ باران‌را، همچون رزمندہ کہ شہادت‌را، همچون عاشق کہ معشوق‌را.

خواستن شما یک صیغہ الهی است. خواستن شما باران بی‌دریغ محبتی است کہ در فراز و فرودهای زندگی بر کویر مادی و معنوی وجودم می‌بارد تا در کمی‌ها و کاستی‌ها طرح قناعت‌را بر دیواره زندگی بکشد و در فزونی‌ها و دارای‌ها نقش تواضع بر پرده وجود طرح بزنند.

آقا جان! من باور دارم هر کسی در طول زندگی فقط یک بار به تمامی کسی را دوست می‌دارد. تماش را. شما همان یک نفری هستید کہ ما به تمامه دوستش داریم. دوست داشتن شما محبتی است کہ نہ ابتدا دارد و نہ انتها. گویی در وجودمان ریشہ داشته و در سال‌های زندگی ریشہ دوانده و رشد کرده و شاخ و برگ گرفته است. چه زیباست دوستی و محبتی کہ در دایره‌زمان نمی‌گنجد.

